

AMBIS vysoká škola, a. s.
Bezpečnostní management v regionech

Dotační systém prevence kriminality
Ministerstva vnitra České republiky

Diplomová práce

Autor: **Bc. Veronika Kučerová**

navazující magisterské studium

Vedoucí práce: **doc. Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.**

Město: Praha

Rok: 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a v seznamu jsem uvedla veškerou použitou literaturu. Zároveň prohlašuji, že jsem dodržela požadavky na minimální rozsah práce stanovený vnitřními předpisy AMBIS VŠ.

Stvrzuji, že jsem seznámena se skutečností, že práce bude zpřístupněna třetím osobám prostřednictvím informačního systému AMBIS vysoké školy, a. s.

V Praze, dne 21. 4. 2022

Kučerová Veronika

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala panu doc. Mgr. Oldřichu Krulíkovi, Ph.D. za jeho cenné rady, připomínky a čas, který mi věnoval.

Též bych ráda jmenovitě poděkovala panu JUDr. Tomáši Koníčkovi, dále pak odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra, Středočeskému kraji spolu s městem Kralupy nad Vltavou a kraji Ústeckému, zejména městu Most za spolupráci, ochotu a pomoc.

Zadání práce

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok: 2021/2022

Studentka:	Bc. Veronika Kučerová
UČO:	27320
Program:	Bezpečnostní management
Studijní obor:	Bezpečnostní management
Téma:	Dotační systém prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky
Topic:	Grant system for crime prevention of the Ministry of the Interior of the Czech Republic
Vedoucí diplomové práce:	doc. Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.
Cíl práce:	CÍL PRÁCE:

Cílem práce je konstruktivně-kriticky zhodnotit organizační proces související s dotacemi na programy prevence kriminality v České republice. Na základě dosažených výsledků navrhnout soubor opatření ke zvýšení efektivity a transparentnosti uvedeného procesu.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ PRÁCE:

Struktura a metody:

Úvod (cíl práce, metodika, výzkumné otázky, úvod do zkoumané problematiky).

Teoretická část práce (vymezení základních pojmů, dotační systém prevence kriminality, dotační řízení a jeho aktéři, vybrané programy prevence kriminality: popis současného stavu).

Praktická část práce (výzkumné šetření, včetně rešerše zdrojů, indikativní přehled sekundárních výstupů na zvolené téma, analýza vybraných dokumentů a jejich komparace, strukturované rozhovory s odborníky, SWOT analýza, sekundární analýza textu, syntéza zaměřena na dotační řízení a úspěšnost implementace jednotlivých programů prevence kriminality v prostředí alespoň dvou obcí nebo správních obvodů obcí s rozšířenou působností. V návaznosti na to dedukce z analýzy jednotlivých rozhovorů s odborníky, ale také indukce, která bude použita v porovnání jednotlivých programů prevence kriminality). Závěr práce (výstup, který shrne zkoumanou problematiku a zhodnotí naplnění cíle práce a jednotlivých výzkumných otázek, společně s výsledky výzkumného šetření dané problematiky, návrhy efektivnějšího řešení a možného zlepšení dotačního řízení).

ZÁKLADNÍ LITERATURA:

Základní prameny a odborná literatura: CRAWFORD, Adam a EVANS KAREN. *Crime Prevention and Community Safety*. sixth edition. Oxford: Oxford University Press, 2017. ISBN 978-0-19-871944-1.

MINISTERSTVO VNITRA, České republiky. *Preventivní projekt „Bezpečná země“ [online]*. 2019.

KRULÍK, Oldřich. *Studie mapující a srovnávající zahraniční zkušenosti, související s měřením a vyhodnocováním efektivity projektů a programů prevence kriminality*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019.

WELSH, Brandon a David P. FARRINGTON. *The Oxford Handbook of Crime Prevention*. New York: NY: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-939669-6.

MINISTERSTVO VNITRA, České republiky. *Vyhlášení Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2019 [online]*. 2019.

ŠTEFUNKOVÁ, Michaela a ŠEJVL JAROSLAV. *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5.

Anotace

Tato diplomová práce bude pojednávat o problematice dotačního systému prevence kriminality a vybranými projekty v této oblasti se zaměřením na správní obvody obcí s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou a Most. Tato práce bude blíže popisovat, jak probíhá dotační řízení, jaké orgány a dokumenty jsou součástí tohoto procesu.

Cílem této diplomové práce bude zhodnotit efektivitu programů prevence kriminality, které se pojí s dotacemi na vybraných obcích s rozšířenou působností.

Teoretická část se bude zabývat objasněním problematiky dotací a prevence kriminality, vymezením základního pojmosloví a vybraných teorií, zahraničními zkušenostmi ve zkoumané problematice, dále pak definicí dotačního systému prevence kriminality Ministerstva vnitra, bude též obsahovat samotný úvod do vybraných zkoumaných obcí s rozšířenou působností.

Praktická část bude zahrnovat mimo jiné sumarizaci získaných výsledků výzkumného šetření, které bude založeno na rozhovorech či jiné formě komunikace s účastníky dotačního řízení, kteří zajišťují, respektive se podílí na implementaci jednotlivých programů prevence kriminality. Praktická část bude dále komparovat jednotlivé projekty na vybraných obcích s rozšířenou působností, bude předložen i rozbor sociálně vyloučených lokalit s návrhy a doporučeními pro možná zlepšení ale též zefektivnění práce s dotacemi ve zkoumané oblasti.

Klíčová slova

Prevence kriminality, dotační systém, dotační řízení, dotace, odbor prevence kriminality, projekt Asistent prevence kriminality, obec s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou, obec s rozšířenou působností Most.

Annotation

This diploma thesis will deal with the issue of the subsidy system of crime prevention and selected projects in this area, focusing on the administrative districts of the municipalities of Kralupy nad Vltavou and Most. This thesis will describe in more detail how the subsidy procedure is carried out, what authorities and documents are part of this process.

The aim of this thesis will be to evaluate the effectiveness of crime prevention programs that are associated with subsidies in selected municipalities with extended jurisdiction.

The theoretical part will deal with the clarification of the issue of subsidies and crime prevention, the definition of basic terminology and selected theories, foreign experience in the studied issue, as well as the definition of the subsidy system of crime prevention of the Ministry of Interior, it will also include the introduction to the selected municipalities with extended jurisdiction under study.

The practical part will include, among other things, a summary of the obtained results of the research investigation, which will be based on interviews with the participants of the subsidy procedure who provide and participate in the implementation of individual crime prevention programmes. The practical part will also compare individual projects in selected municipalities with extended competence, and an analysis of socially excluded localities will be presented with suggestions and recommendations for possible improvements but also, to make the work with subsidies in the examined area more efficient.

Key words

Crime prevention, subsidy system, subsidy procedure, subsidies, crime prevention department, Crime Prevention Assistant project, municipality with extended competence Kralupy nad Vltavou, municipality with extended competence Most.

Obsah

Obsah	9
Úvod.....	11
1 Teoretická část práce.....	14
1.1 Základní pojmosloví a právní rámec	15
1.2 Prevence kriminality	17
1.2.1 Historie prevence kriminality	18
1.2.2 Struktura prevence kriminality	19
1.3 Systém prevence kriminality v České republice	21
1.3.1 Republiková úroveň.....	22
1.3.2 Krajská úroveň.....	23
1.3.3 Lokální úroveň.....	23
1.4 Zahraniční zkušenosti v dané problematice	24
1.4.1 Austrálie	25
1.4.2 Spojené království	26
1.4.3 Kanada.....	26
1.4.4 Nizozemsko	27
1.5 Dotační systém prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky	28
1.5.1 Dotační řízení	29
1.5.2 Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu.....	30
1.5.3 Odbor prevence kriminality.....	33
1.5.4 Projekt Asistent prevence kriminality	33
1.5.5 Audit národní bezpečnosti.....	34
1.6 Kralupy nad Vltavou a vybrané projekty prevence kriminality	35
1.6.1 Kralupy nad Vltavou	35
1.6.2 Kralupy nad Vltavou a vybrané projekty prevence kriminality	36

1.7	Most a vybrané projekty prevence kriminality	38
1.7.1	Most.....	38
1.7.2	Most a vybrané projekty prevence kriminality.....	39
2	Vybrané metody výzkumného šetření.....	41
3	Praktická část práce.....	43
3.1	Dotační programy pro prevenci kriminality.....	44
3.1.1	Průběh dotačního řízení.....	46
3.1.2	Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2022-2027.....	47
3.1.3	Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027	53
3.1.4	Strukturované rozhovory s aktéry dotačního řízení.....	56
3.2	Projekt Asistent prevence kriminality	68
3.2.1	Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti	70
3.2.2	Strukturované rozhovory s mentory asistentů prevence kriminality.....	75
3.2.3	SWOT analýza projektu Asistent prevence kriminality.....	80
3.3	Sociálně vyloučené lokality v Kralupech nad Vltavou a v Mostě	83
3.3.1	Sociálně vyloučené lokality v Kralupech nad Vltavou	85
3.3.2	Sociálně vyloučené lokality v Mostě.....	90
3.3.3	SWOT analýza sociálně vyloučených lokalit v Kralupech nad Vltavou	96
3.3.4	SWOT analýza sociálně vyloučených lokalit v Mostě.....	99
4	Sumarizace výsledků výzkumného šetření	102
	Závěr.....	106
	Seznam použitých zdrojů.....	111
	Seznam příloh	118

Úvod

Diplomová práce nesoucí název „Dotační systém prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky“ se bude zabývat zejména samotným procesem mj. dotační řízení. Pojmem dotace v oblasti prevence kriminality, představuje emotivní téma, jelikož spadá do problematiky boje s kriminalitou, právě proto zde vyvstává řada otázek, týkající se především účelnosti vynakládání finančních prostředků v této oblasti.

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou částí, jedná se o teoretickou část a část praktickou. Cílem práce bude konstruktivně-kriticky zhodnotit organizační proces související s dotacemi ve zkoumané problematice, kterou je prevence kriminality v České republice. Na základě dosažených výsledků lze navrhnout soubor opatření ke zvýšení efektivity a transparentnosti uvedeného procesu dotačního řízení prevence kriminality.

V teoretické části práce bude **vydefinována základní související terminologie** v rámci této oblasti. Zároveň bude charakterizován současný stav týkající se dotačního systému prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky. V návaznosti na vydefinovaný pojem „**dotační řízení**“ bude blíže popsán **proces dotačního řízení** spolu s dotačními programy prevence kriminality a následné vymezení postupu zadávání žádosti o podporu na projekty sociální či situační prevence kriminality.

Dále bude teoretická část práce obsahovat definici pojmu „**prevence kriminality**“, který je stěžejním ve zkoumané problematice. Tento pojem se bude dělit na jednotlivé charakteristiky jako například členění, nástroje a dílčí přístupy v oblasti prevence kriminality. Též bude popsán samotný proces dotačního řízení a možnost získání dotace na projekt prevence kriminality mj. zásady a pravidla, které je nezbytné splnit v souvislosti s ucházením se o dotace pro samotné žadatele. Součástí teoretické části práce bude též věnována pozornost teoretickému ukotvení v rámci několika teorií, jako příklad lze uvést **teorii rozbitých oken**, **teorii příležitosti** či **teorii racionální volby**.

V neposlední řadě bude věnována pozornost **vybraným projektům prevence kriminality**. V následujícím textu této práce budou podrobněji popisovány jednotlivé programy prevence kriminality se zaměřením na **obec s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou**, nacházející se v okrese Mělník ve Středočeském kraji a na **obec s rozšířenou působností Most** v okrese Most, jenž se nachází v Ústeckém kraji.

Druhou částí diplomové práce je praktická část, která navazuje na část teoretickou, z nichž také vychází dle získaných poznatků a informací, které pomohou ve zkoumané

problematicke. Praktická část bude obsahovat **sekundární analýzu textu stěžejních dokumentů** v oblasti prevence kriminality např. dokument s názvem **Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027** se zaměřením na prevenci kriminality či **Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027**.

V této části práce bude nastíněn průběh dotačního řízení, náležitosti, které projekt musí obsahovat, aby byly dotace úspěšně získány, dále pak závěrečné vykazování využití dotací na vybraný projekt, ale také samotná implementace vybraného projektu.

V praktické části práce s názvem „Dotační systém prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky“ bude **představen projekt nesoucí název Asistent prevence kriminality**, jenž bude blíže zkoumán ve vybraných obcích s rozšířenou působností, mj. Kralupy nad Vltavou a Most.

U projektu Asistent prevence kriminality bude využita SWOT analýza, jenž se zaměří na míru efektivity zkoumaného projektu ve vybraných obcích s rozšířenou působností. **Tato analýza bude založena na základě brainstormingu** s panem JUDr. Tomášem Koníčkem, jenž položil základy tohoto projektu v České republice, tím se zhodnotí nejen silné, ale i slabé stránky projektu s názvem Asistent prevence kriminality.

Praktická část práce bude dále **obsahovat sekundární analýzu textu** klíčového dokumentu zkoumané problematiky nesoucího název **Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti**.

Dále budou uvedeny **rozhovory s mentory asistentů prevence kriminality** z obcí s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou a Most. Představeny budou rovněž praktické zkušenosti s čerpáním dotací, spolupráce jednotlivých subjektů a další poznatky, které vyplynou během terénního šetření, které bude založeno na rozboru existujících podkladových dokumentů.

Další součástí této diplomové části práce budou též **rozhovory** či jiná forma komunikace týkající se **dotačního řízení prevence kriminality Ministerstva vnitra** s odborníky působících nejen na Ministerstvu vnitra ale také v oblasti prevence kriminality jako příklad lze uvést manažer prevence kriminality (ve Středočeském a Ústeckém kraji, koordinátor prevence kriminality atd.).

Praktická část této diplomové práce bude dále **zaměřena i na tzv. sociálně vyloučené lokality** ve vybraných obcích s rozšířenou působností, které budou **komparovány na základě**

stěžejním dokumentů. V této části práce budou vybrány sociálně vyloučené lokality zkoumaných obcí s rozšířenou působností.

Prevence kriminality se neustále vyvíjí a přizpůsobuje se současným trendům. Z důvodu toho, že se i samotná situace v oblasti sociálně vyloučených lokalit mění, bude autorka věnovat pozornost i předchozím létům. Za sociálně vyloučené lokality v obci s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou byly dříve označeny Zlončice a Zlosyň, ovšem v současné době se sociálně vyloučené lokality nachází pouze v samotném městě Kralupy nad Vltavou. V obci s rozšířenou působností Most bude vybrána obec Obrnice, které byla v minulosti, a i v současné době je stále označována za sociálně vyloučenou lokalitu.

Ke komparaci sociálně vyloučených lokalit neboli rizikových lokalit budou dva klíčové dokumenty jedním z nich je **dokument s názvem Kralupy nad Vltavou Situační analýza v oblasti sociálního vyloučení** a druhým dokumentem je dokument s názvem **Strategický plán sociálního začleňování Obrnice 2015–2018**, dále bude věnována pozornost dokumentům s názvem **Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024** a **Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Mostu na období 2017-2019**. Též budou zmíněny informace poskytnuté z **rozhovoru s koordinátorkou prevence kriminality v Kralupech nad Vltavou** a s **preventistkou mostecké městské policie**.

Sociálně vyloučené lokality přímo ovlivňují projekty prevence kriminality a tyto projekty přímo souvisejí s dotačním řízením Ministerstva vnitra ve zkoumané oblasti.

Dále bude i na **sociálně vyloučené lokality** provedena **SWOT analýza** zejména z důvodu bližšího poznání zkoumané problematiky.

Získané výsledky výzkumného šetření budou sumarizovány v následující kapitole. Ve snaze předložit možné návrhy na zlepšení a zefektivnění celého procesu a samotné implementace projektů prevence kriminality.

Závěr diplomové práce bude výstupem, jenž komplexněji shrne zkoumanou problematiku nejen z pohledu dotačního systému prevence kriminality Ministerstva vnitra ale též samotnou prevenci kriminality. Zhodnotí naplnění cíle této práce spolu s vydefinovanými výzkumnými otázkami.

1 Teoretická část práce

Tato kapitola bude zaměřena na rešeršní teoretické zhodnocení diskutované problematiky. Svým obsahovým zaměřením vytváří vstupní předpoklady pro vymezení teoretického rámce řešeného tématu.

Dotace jsou peněžními prostředky, které lze získat na projekt, jenž by bez nich nemohl být zrealizován především z hlediska finanční náročnosti na žadatele.

Dotacemi jsou myšleny finanční prostředky, o které určitý subjekt žádá, ty poté získá či nikoli. Na vybraný projekt, na který mají být dotace uděleny, musí být prezentován před komisí. Ke každému projektu jsou mimo jiné též dokládány stěžejní dokumenty spolu s přílohami. Bez těchto náležitostí nemůže subjekt o dotaci zažádat, respektive ji úspěšně získat. To vše souvisí s dotačním řízením, kde je samotný projekt představen.

Žádosti se podávají na předepsaném formuláři (viz příloha č. 1). Povinnou součástí každé žádosti je popis samotného projektu, jeho rozpočet, který je vyplněný na tzv. předepsaných rozpočtových formulářích spolu s kopiemi vyžádaných identifikačních dokladů.

Žádost musí korespondovat s aktuálními strategickými prioritami státu v oblasti prevence kriminality. Příkladem je dokument v souladu s vládou schválenou „Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020“ (usnesení vlády č. 66/2016), prodlouženou usnesením vlády č. 652/2020 a se souhlasem ministra vnitra informuji o vyhlášení Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2021. (Program PK 2021).“ (mvcr.cz)

Nyní byla vydána nová Strategie prevence kriminality na aktuální období. Tato Strategie prevence kriminality bude blíže zmíněna v praktické části této diplomové práce.

Žadatelé o dotaci Programu prevence kriminality 2021 se musí řídit uvedenými dokumenty a splnit tak jednotlivé podmínky. Pro naplnění priorit, specifických cílů a jiných podmínek ve této Strategii je nutno postupovat dle Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality (dále jen „PPK“) na místní úrovni. Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu budou definovány v kapitole s názvem Dotační řízení prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky, jež bude součástí teoretické části diplomové práce.

„**Žadatelem** o dotaci z Programu PK mohly být standardně kraj, obec (nebo několik obcí či krajů, v případě že žádost podá jeden/a z nich) a též dobrovolný svazek obcí (DSO).

Faktickým realizátorem dílčího preventivního projektu však může být kromě samosprávy také Policie ČR, nestátní nezisková organizace, příspěvková organizace a další osoby, se kterými příjemce dotace uzavře smlouvu.“ (mvcr.cz 2021)

1.1 Základní pojmosloví a právní rámec

V této kapitole bude věnována pozornost definici pojmů souvisejících se zkoumanou problematikou.

Pro vysvětlení pojmu **dotace**, bude uvedena následující definice v zákoně č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla § 3 písm. a) dotací peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právníckým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.

Pojem dotace nepředstavuje pouze právní koncept, ale též koncept ekonomický. V ekonomické sféře se pojmem dotace rozumí peněžitý dar či dar podobný peněžité úhradě ze strany státu nebo územněsprávního celku určitému subjektu.

Dotace lze členit dle jednotlivých kritérií na dotace účelové a obecné. (Bailey 1999)

Účelovými dotacemi se rozumí dotace, které jsou poskytovány na konkrétní předem stanovený program či projekt, mj. na konkrétní služby nebo statky. Obecné dotace mohou být využity na financování statků a služeb na základě vlastního uvážení poskytovatele dotace. (Halásek 2004)

Z odborné literatury lze vybrat definiční vymezení tohoto pojmu dle Hany Markové, kdy je dotace chápána jako nenávratně poskytnutý prostředek z rozpočtu, kde neexistuje protiplnění. (Marková 2000)

Také lze dotaci klasifikovat formou státní finanční podpory, jež je poskytována za přesně specifikovaných podmínek na předem stanovený účel, stává se tak jedním z ekonomických nástrojů státní politiky. (Lichnovský a Javorová 2010)

Dotace jsou peněžními prostředky, což je chápáno jako peníze v jakékoliv formě. (Nejvyšší soud 2007)

„Celkové požadavky na dotaci v r. 2021 jsou ve výši 66 611 757 Kč, z toho 25 796 863 Kč na investice a 40 814 894 Kč na neinvestiční projekty. Víceleté projekty schválené v 2019 činí pro rok 2021 9 204 560 Kč.“ (mvcr.cz 2021)

„Komise posuzovala 206 žádostí 106 žadatelů (obcí, měst, krajů), z toho 19 žádostí 11 krajů. Současně byly komisi podány informace o předložených schválených „víceletých“

projektech, které pokračují i v roce 2021, a se kterými je potřeba v dotacích na rok 2021 již počítat.“ (mvcr.cz 2021)

Veřejné rozpočty a dotace

Právně-teoretický rámec úzce souvisí s veřejnými rozpočty, definuje dva finančně-právní pojmy, kterými jsou veřejné statky a veřejné finance. Pojem statek lze definovat jako souhrn zboží a služeb produkovaných a poskytovaných za účelem uspokojení určitých potřeb. U veřejných statků se tedy jedná o veřejné potřeby. Dotace jsou nedílné součásti veřejných rozpočtů.

Veřejné statky lze s ohledem na subjekt, který je zajišťuje, dělit na státní rozpočet, rozpočty krajů, rozpočty obcí a rozpočty státních fondů, které jsou nedílnou součástí nejen programů prevence kriminality. (Bakeš 1999)

Územní rozpočet

Územní rozpočty jsou především rozpočty krajů a obcí.

Pro územní rozpočty je charakteristické, že bývají závislé na dotacích, které jsou jim přidělovány v rámci soustavy veřejných rozpočtů (především v rámci státního rozpočtu). (Provazníková 2009)

Pod oblast územních rozpočtů lze zahrnout též rozpočet dobrovolných svazků obcí a rozpočet hlavního města Prahy. (Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.)

Někdy bývají do kategorie územních rozpočtů řazeny také rozpočty statutárních měst či rozpočty příspěvkových organizací obcí a krajů.

Pokud jde ve vztahu dvou základních územních rozpočtů, mj. rozpočet obce a rozpočet kraje, pak kraj může v takovém vztahu vystupovat jako zprostředkovatel vztahu státního rozpočtu a obecního rozpočtu nebo také jako přímý poskytovatel dotace obci.

Rozpočet České republiky a Evropské unie

Česká republika vstoupila dne 1. května 2004 do Evropské unie, je tedy nutné poznamenat i vztah mezi veřejným rozpočtem ČR a rozpočtem EU.

Evropská unie je oproti jiným mezinárodním organizacím, organizací s cílem hlubší integrace, nespočívající v aplikaci zásady jednomyslnosti. (Týč 2004)

Rozpočet Evropské unie je sestavován každoročně Radou Evropské unie a Evropským parlamentem. Z rozpočtu Evropské unie jsou financovány zejména výdaje, které jsou určeny ke zvýšení prosperity jednotlivých regionů Evropské unie.

Snází se snižovat rozdíly mezi jednotlivými regiony, výdaje sloužící na podporu zemědělství či životního prostředí, a především na posílení bezpečnosti v Evropské unii i v jejím blízkém okolí.

Svaz měst a obcí České republiky

Tento svaz je spolkem, který vystupuje jako zájmová a nestrannická nevládní organizace. Hlavním cílem je hájit společné zájmy obcí sdružených ve svazu dle principů Evropské charty místní samosprávy.

1.2 Prevence kriminality

Pojem kriminalita pochází z latinského slova crimen (v překladu zločin). Proto lze o kriminalitě hovořit také jako o zločinnosti.

Kriminalita patří mezi sociálně – patologické jevy. Je tedy označována za nežádoucí chování, které porušuje normy dané společností.

„Prevence kriminality je soubor nejrůznějších aktivit mimotrestního charakteru orientovaných na odstranění, oslabení či neutralizaci kriminogenních faktorů s cílem zastavit růst kriminality nebo docílit jejího zmenšení“. (Novotný a spol. 2004 s. 172)

Podle Michaely Štefunkové, které ve své knize z roku 2012 odkazuje na důležitý aspekt v oblasti prevence kriminality, a tím je tzv. pozitivní efekt. Ten ovlivňuje stav kriminality nejrůznějšími opatřeními, včetně těch, která se na snižování kriminality primárně nezaměřují. (Štefunková 2012)

„Obecným cílem preventivní práce v oblasti kriminality je udržení chování členů společnosti v rámci většinou občanů konsensuálně dohodnutých norem a hodnot, a to za použití prostředků především nesankční povahy“. (Štefunková a Šejvl 2012 s. 11)

Příkladem mohou být také sociální sítě, které jsou v současné době velice využívány např. facebooková stránka Městské policie Kralup nad Vltavou, které byla původně založena a spravována z důvodu lepší komunikace policie s občany. Tato stránka se stala nástrojem pro zajišťování informovanosti a celistvosti bezpečnosti v návaznosti na projekt s názvem Bezpečné Kralupy.

Výše uvedená stránka nyní funguje jako veřejný profil, kde občané umisťují příspěvky pro bezpečnější situaci ve městě, lze tedy říci, že skrze tuto sociální síť vznikl projekt, který se nepřímo podílí na prevenci kriminality.

Klíčový cíl prevence kriminality vyplývá i z výše uvedených informací, kdy se jedná o snahu minimalizovat kriminalitu prostřednictvím aktivit a opatření, které zabraňují stát se obětí trestného činu či stát se samotným pachatelem.

Prevence kriminality je souborem opatření, informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany před samotnou trestnou činností. Její důležitou součástí je i pomoc obětem trestných činů. Prevence kriminality zahrnuje i jiné sociálně – patologické jevy, které úzce souvisí se společensky patologickými jevy (nejrůznějšími závislostními formami chování).

Tyto preventivní aktivity lze rozdělit místně (úroveň celostátní, regionální a místní/lokální). A z hlediska společnosti a jednotlivých jejích skupin se prevence dále dělí na prevenci primární, sekundární a terciární.

1.2.1 Historie prevence kriminality

Pro vytvoření souhrnu opatření určených k předcházení páchaní trestné činnosti se vyvíjí přímo úměrně s rostoucí kriminalitou.

V tehdejší Československé republice byla doplněna preventivní složka o represivní strategii v druhé polovině 20. století, kdy byla prevenci věnována větší pozornost po roce 1989. Poté již samostatná Česká republika definovala samotnou prevence kriminality za stejně důležitou část tzv. sociální kontrolu jako trestní represe.

Z pohledu prevence kriminality ve světě lze její vznik datovat do 20. století. Ve spojených státech amerických v 60. letech minulého století se objevila ztráta víry v systém trestního soudnictví. To zapříčinilo nedůvěru, která nebyla pouze v USA, ale objevila se též v Kanadě a v zemích Evropy př. Spojené království.

V této době byl zaznamenán dramatický nárůst kriminality, zvýšil se tak strach obyvatel ze zločinného jednání, množství kriminologických výzkumů prokázalo, že dosavadní kontrola kriminality nebyla dostatečná ani efektivní.

Výraznou roli zastává i dodnes sama společnost. Ta kladla důraz např. na význam rodiny, občanské pospolitosti. Začala se tedy praktikovat situační opatření, která měla omezit páchaní trestné činnosti, a tím měla zvýšit pocit bezpečí obyvatelstva. Jako příklad lze uvést vznik sousedských hlídek.

Tento způsob prevence byl označován jako tzv. Community-based crime prevention. Tento anglický pojem lze přeložit jako prevence kriminality na úrovni společenství/komunity, způsob slučoval prvky sociální a situační prevence. (Crawford a Jones 1995)

Na počátku 90. let minulého století se kriminální prevence objevila v mnoha diskusích ve Spojených státech amerických v souvislosti s vysokými výdaji, které byly vynaloženy na preventivní opatření.

Vládní nařízení též známé jako The Violent Crime Control and Law Enforcement Act, v překladu Zákon o kontrole násilné trestné činnosti a prosazování práva. Vládní nařízení zahrnovalo přes 100 000 přijetí nových policistů hlídkujících na ulicích, schválením rozpočtu na výstavbu nové věznice v hodnotě 10 miliard dolarů. Na programy prevence kriminality bylo vyhrazeno 7 miliard dolarů. (United States Department of Justice 1994)

1.2.2 Struktura prevence kriminality

Situační prevence kriminality je jedním ze základního rozdělení prevence kriminality a lze do této skupiny řadit např. monitorovací kamerové systémy, pouliční osvětlení, bezpečnostní rámy v obchodních domech a další prvky ochrany zboží proti krádeži.

Situační prevence se tedy zaměřuje na samotný trestný čin. Jedná se o kriminogenní situace, které vzniku trestné činnosti nasvědčují, tedy poukazují na prostředí, kde se zločin objevuje. Pozornost situační prevence je soustředěována na snižování motivace a na samotné příležitosti páchaní trestné činnosti. Situační prevence kriminality obsahuje několik teorií.

Jednou z nich je teorie nesoucí anglický název Broken Windows Theory (**Teorie rozbitých oken**), jež byla mnohými odborníky kritizována, nicméně v praxi byla potvrzena. Teorie rozbitých oken byla již několikrát aplikována v praxi. Tato teorie spočívá v tom, že v prostředí př. vybydlené domy, kasárny, může společnost podporovat protispolečenské jednání, v tomto prostoru bývají poházené odpadky či posprejované zdi nebo také rozbitá okna, což lidi evokuje k tomu, že zde mohou páchat drobnou i vážnější kriminalitu a nebudou za to potrestáni. Objeviteli této teorie jsou politolog James Wilson a kriminolog George Kelling v roce 1982. V prostředí, o něž se zjevně nikdo nestará, lidí ztrácejí zábrany, které by jim v čistém a uklizeném prostředí bránily odhazovat odpadky nebo ničit majetek, kterým není jejich aj.

Vyvolává tedy u jedinců pocit, že ve „špinavém a zanedbaném“ prostředí si této drobné kriminality nikdo nevšimne nebo ji nikdo nebude neřešit.

Samotným cílem situační prevence je tedy riziko minimalizovat a zabránit tak vzniku kriminogenní situace se zvýšením pravděpodobnostního dopadení pachatele.

Jeden z autorů zabývajících se situační prevencí Ronald Clarke uvádí, že tento typ prevence vychází především z analýzy okolností, které přímo vedou ke konkrétním druhům trestné činnosti. Dle jeho slov tedy situační prevence zaměřuje spíše na prostředí než na samotného pachatele. (Clarke 1997)

Jiní autoři zmiňují, že mnoho kriminogenních příležitostí odpovídá tzv. teorii příležitosti nebo teorii racionální volby či konceptu běžné činnosti. Adam Crawford a Karen Evans jsou autoři kteří uvádí, že situační prevence nabízí mnoho pragmatických přístupů k omezení příležitostí vedoucích ke vzniku kriminality. (Crawford a Evans 2017)

S opatřeními situační prevence je možné se setkat i u různých produktů např. instalace imobilizérů v nových autech, ochranné a vyhledávací funkce v mobilních telefonech, zabezpečení bankovních systémů aj. (Welsh a Farrington 2012)

Teorie příležitosti v souvislosti se zločinem byla popsána kriminologem Ronaldem Clarkem. Tato teorie hovoří o tom, že pro vznik dané kriminální situace je kromě individuálních a sociálních faktorů důležitá především příležitost. (Matoušková 2013)

Teorie racionální volby bývá uplatňována ve vědeckých oborech pro objasnění lidského chování. Je tedy založena na racionálním zvážení kladů a záporů určité činnosti. Teorie racionální volby v kriminologii je založena na ekonomickém modelu zločinu Garyho Beckera z roku 1968. (Padowitz 2019)

Teorie konceptu běžné činnosti byla navržena kriminology Marcusem Felsonem a Lawrence Cohenem pro objasnění míry kriminality ve Spojených státech amerických ve 40. až 70. letech minulého století. Teorie byla definována na základě teorie racionální volby. Zabývá se tedy zločinem jako druhem událost a je úzce spojována s prostředím. (Miller 2014)

Viktimologická prevence kriminality s tímto druhem prevence kriminality se váže pojem viktimizace. Jedná se o proces, kdy se jedinec stává obětí trestné činnosti. Mezi rizikové skupiny obyvatel patří např. důchodci, ženy, děti, osoby pracující v rizikovém prostředí (např. obsluha čerpacích stanic, členové bezpečnostních složek) nebo osoby pohybující se v potenciálně kriminálním prostředí (lidé bez domova, uživatelé návykových látek). Cílem viktimologické prevence je zejména ochrana obyvatel a snížení negativních dopadů na oběti trestných činů. Tento typ prevence se realizuje ve třech stupních (primární, sekundární a terciární úroveň).

Do této skupiny patří např. poradenské či terapeutické služby, kurzy sebeobranu nebo rehabilitační zařízení pro oběti. Z následujících fakt vyplývá, že viktimologická prevence se částečně překrývá s prevencí sociální i situační. (Novotný a spol. 2004)

Primární úroveň se nabízí obecně celé společnosti, ta přináší poznatky, jak se má člověk chovat, aby předcházel situaci, stát se obětí zločinu. **Sekundární úroveň** se zaměřuje na skupiny lidí s vyšším rizikem viktimnosti. Jde tedy zejména o již zmiňované seniory, děti či ženy, dále pak o občany, kteří jsou více ohroženi z důvodu jejich povolání nebo o jednotlivce, kteří jsou v přímém kontaktu s tzv. delikventním prostředím. Sekundární prevence může být realizována formou kurzů sebeobranu pro ohrožené skupiny. **Terciární úroveň** nabízí pomoc skutečným obětem, které již mají reálnou zkušenost s trestnou činností. Cílem na této úrovni je zabránit opakované viktimizace a nabídnout pomoc s vyrovnáním se se vzniklou situací. Příkladem jsou bezplatné poradenské a právní služby, azylové domy nebo Linka důvěry.

Sociální prevence kriminality zahrnuje především aktivity, které ovlivňují proces socializace a sociální integrace; dále představuje aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských spolu s ekonomickými podmínkami, ty jsou považovány za hlavní příčiny páchání trestné činnosti. Tento druh prevence je součástí tzv. sociální politiky.

Jelikož tento druh prevence zahrnuje hlavně jednání a chování jedinců, lze těžko měřit její účinnost a efektivitu.

1.3 Systém prevence kriminality v České republice

Pro efektivní fungování prevence kriminality je nezbytně důležitá její kvalitní legislativní ukotvení a využívání. Proto lze základní institucí zajišťující prevenci kriminality považovat stát se svým právním řádem, kdy jde především o právo trestní.

Ministerstvo vnitra České republiky ve své Strategii prevence kriminality zmiňuje, že „základem úspěšné preventivní politiky státu je efektivní systém prevence kriminality“.
(mvr.cz 2021)

Systém prevence kriminality v České republice je postaven na třech základních úrovních republiková (meziresortní), krajská (regionální) a lokální (místní) úroveň.

1.3.1 Republiková úroveň

Zde je hlavním koordinačním a organizačním orgánem na republikové úrovni prevence kriminality tzv. Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen „RVPPK“). RVPPK vznikl v roce 1993 na základě rozhodnutí Vlády České republiky o zpracování programu prevence kriminality a sociální prevence. (usnesení Vlády České republiky č. 22/1993)

Orgán RVPPK spadá pod Ministerstvo vnitra ČR. Statut a jednací řád RVPPK je od roku 2008 upraven usnesením vlády č. 409/2008. (Gřivna a spol. 2014)

„Republikový výbor má 26 členů. Činnost sekretariátu zajišťuje odbor Ministerstva vnitra, do jehož gesce spadá oblast prevence kriminality. Předsedou Republikového výboru je ministr vnitra, výkonným místopředsedou náměstek ministra vnitra, v jehož gesci je oblast prevence kriminality.“ (mvcr.cz 2021)

Dle oficiálních stránek Ministerstva vnitra České republiky jsou považováni za dalšími členy tohoto výboru např. Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva spravedlnosti ČR, Ministerstva obrany ČR, Ministerstva financí ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR aj. Dalšími aktéry jsou zástupci Policejního prezidia ČR, Probační a mediační služby ČR, Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR, Institutu pro kriminologii a sociální prevenci ČR, Soudcovské unie ČR, Asociace krajů ČR nebo Svazu měst a obcí ČR aj. Dalšími klíčovými členy jsou zástupci Úřadu vlády ČR z Odboru sociálního začleňování, z Rady vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky a Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny. (mvcr.cz 2021)

Hlavními úkoly tohoto výboru jsou předkládání programů Strategie prevence kriminality v České republice pro určité období vládě ČR, vypracování a realizace programů prevence kriminality, vyhodnocování cílů a jednotlivých úkolů ze Strategie prevence kriminality a předložení zprávy o plnění vládě ČR, schvalování žádosti o dotace v rámci Programu prevence kriminality pro územní samosprávné celky, spolupráce s občanskými iniciativami a hnutími v oblasti prevence kriminality. Dalším úkolem tohoto výboru je koordinace preventivních aktivit na jednotlivých úrovních, dále pak schvalování dotací na preventivní projekty v této oblasti, zpracování materiálů pro jednání vlády a Parlamentu ČR. (mvcr.cz 2021)

1.3.2 Krajská úroveň

Kompetence této úrovně mj. krajů a obcí byla posílena v roce 2008 na realizaci preventivní programů v oblasti prevence kriminality. Kraje se tedy začlenily do krajské úrovně systému prevence kriminality, a začaly tak tvořit Programy prevence kriminality.

Cílem této změny v prevenci bylo zvýšit odpovědnost krajů za bezpečnost a posílení jejich roli v preventivním systému. (Vichlenda a Krček 2011)

Kraje realizují preventivní politiku dle § 1 odst. 4 zákona č. 129/200 Sb., o krajích, v tomto zákonu je ustanoveno, že by kraj měl pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

Při samotné tvorbě krajských koncepcí, regiony vycházejí z dokumentu Strategie prevence kriminality. Tento koncept přijme vláda České republiky, ta poté stanoví podmínky a pravidla, kdy poskytuje metodickou, koordinační a finanční podporu. Hlavním úkolem je koordinace aktivit v oblasti prevence kriminality, nařizuje účast v dotačním řízení pro zajištění financí z Ministerstva vnitra, určuje tvorbu vlastních dotačních řízení pro přerozdělování financí na programy prevence kriminality a předávání informací mezi resorty a obcemi.

Kraje též analyzují území a problémové neboli rizikové lokality. Na základě této analýzy a na základě vládní Strategie vytvářejí své Programy prevence kriminality, ve kterých stanovují základní cíle na daná období, což má sloužit k jejich naplnění. Dohlížejí také na realizaci těchto aktivit a zajišťují financování jednotlivých projektů v této oblasti.

Jako hlavní nástroj využívají kraje tzv. Krajské programy prevence kriminality. Tyto programy lze zrealizovat na území celého regionu, jeho části či na území obcí. Programy lze kombinovat z projektů krajů i obcí. Kraje poté na tyto programy získají dotace, které jsou podmíněny tvorbou dokumentu s názvem Koncepce kriminality kraje za určité období a přesné dodržování pravidel, která tato koncepce má.

1.3.3 Lokální úroveň

Je nezbytně nutné pochopit, že problematika kriminality se musí řešit přímo v místě jejího vzniku. A právě proto je lokální neboli místní úroveň prevence kriminality ve většině případů považována za nejdůležitější úroveň celého systému prevence kriminality. Stanovená opatření a aktivity bývají na lokální úrovni ty nejefektivnější. Místní komunita totiž dokáže nejlépe definovat problematiku a určit tak efektivní potřebu řešení. Odpovědným orgánem

za část přípravnou i realizační v preventivních programech jsou obecní zastupitelstva. Obecní zastupitelstvo, které se věnuje místní prevenci kriminality dlouhodobě a úspěšně, zřizuje orgán zvaný komise pro prevenci kriminality a vybírá také svého manažera prevence kriminality.

Cílem je snížit kriminalitu ve městě, zvýšit pocit bezpečí obyvatel, dále též zvýšit pocit bezpečí na veřejných prostranstvích. Také vytváří komplexní program prevence kriminality, kde jsou zainteresovanými aktéry instituce, které se oblasti prevence kriminality věnují.

Jedná o spolupráci např. městských úřadů, městské policie, Policie ČR, nestátních neziskových organizací, církevních organizací, podnikatelských subjektů v oblasti prevence a bezpečnosti. (Vichlenda a Krček 2011)

K realizaci obec využívá programy nesoucí název Městské programy prevence kriminality. Tyto programy jsou financovány z dotací státu, jsou určeny k čerpání po dobu 4 let. (mvcr.cz 2021)

Pakliže vybraný kraj, město či obec nedodrží již zmiňované Strategie a prováděcí dokumenty programu, je vyřazeno.

Samotná realizace městských programů umožňuje územnímu celku mimo jiné ovlivňovat bezpečnostní situace, ale také možnost vytvořit potřebné poradní orgány, sále pak vzdělávat manažery prevence kriminality a jiné odborníky v této oblasti.

Do těchto programů je zapojena i Policie ČR. Jedná se o koncept policejní práce, kdy je činnost Policie ČR orientována a plně podřízena potřebám vybrané obce. Mezi aktivity lze řadit posílení hlídkové služby, zlepšení komunikace mezi policií a místní komunitou, policie bývá přítomna například u jednání zastupitelstva, seznamuje se tak s problémy obce nebo může zodpovídat dotazy občanů či orgánů obce.

Mezi aktivity se také může řadit tvorba a správa internetových stránek na sociálních sítích informujících občany o činnostech policistů, kde lze podávat zprávy a aktualizace z oblasti kontroly kriminality. (Svatoš 2010)

1.4 Zahraniční zkušenosti v dané problematice

V této kapitole budou zkoumány jednotlivé státy dle studie prevence kriminality. Pomocí sekundární analýzy textu a dokumentace související s touto problematikou. Vybranými státy jsou Austrálie, Spojené království, Kanada a Nizozemsko.

1.4.1 Austrálie

V Austrálii je brán ohled především na prevenci trestné činnosti pomocí komunitních přístupů, důraz je kladen zejména na sociální a situační prevence kriminality. O projektech ve zkoumané problematice rozhodují obce, i přesto že nejsou experty v tomto oboru.

Nutnost postojů k přístupům prevence kriminality se tak ukázalo jako nezbytně nutné nejen na celostátní, ale též na územní úrovni.

V Austrálii se dělí veřejná správa do tří úrovní: federální, státní a místní úroveň. Z hlediska lokální prevence kriminality, byly některé části Austrálie v této oblasti sloučeny tzv. policejními úřady pro státní lokální prevenci kriminality, jinde vznikly nové úřady tohoto typu. Vytvořil se tak komplexnější systém prevence kriminality založen na změně prostředí (v angl. crime prevention through environmental design).

„Navzdory rostoucímu uznání a podpoře hodnocení v oblasti prevence kriminality, byly v Austrálii zjištěny značné nedostatky v množství a kvalitě evaluační praxe. To mělo významné důsledky pro kvalitu důkazní báze, kterou mají k dispozici rozhodující činitelé v této zemi. To má významné důsledky na rozhodující činitele v této zemi.“ (Krulík 2019 s. 8)

V Austrálii je nedostatek podpory a iniciativy, jenž je založená na komunitách, kdy služby, které by měly být poskytovány osobám ohrožených v páchání trestné činnosti nebo u pachatelů, kteří jsou vystaveni riziku, že budou svou trestnou činnost opakovat, velmi omezené.

„Nadále existuje nedostatek důkazů, pokud jde o účinnost úsilí o změnu faktorů na celostátní úrovni, jako je sociální soudržnost, přístup k bydlení, zaměstnanost a vzdělávání s cílem omezit násilné nebo majetkové trestné činy.“ (Krulík 2019 s. 9)

Z hlediska větších finančních zdrojů federální vlády a celkovému vlivu federální vlády na oblasti politiky a bezpečnosti je zapotřebí větší analýz v prevenci kriminality.

V důsledku toho by komplexnější výzkum přinesl efektivnější implementaci programů prevence kriminality na celém území této země.

Dle slov Oldřicha Krulíka: *„Mnoho iniciativ v oblasti prevence kriminality se přesouvá od vládních agentur směrem k policii. To znamená snížení jejich účinku, protože ne všechny potřebné funkce mohou policisté vykonávat.“* (Krulík 2019 s. 32)

1.4.2 Spojené království

Kritéria a specifikace dotačních programů např. Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Francie, Finsko výslovně uvádí, že podporu na místní úrovni stanovují průměrné náklady zločinu, které vyžadují důkladné vyhodnocení konkrétních projektů prevence kriminality příkladem je budování kamerových systémů.

„Snaha vědět více o nákladech a výhodách prevence kriminality, je všudypřítomná. Nicméně, spíše akademická úroveň diskuse o této problematice, brzdí její uvedení do praxe.“
(Krulík 2019 s. 235)

Různé regiony ve Spojeném království usilují o tvorbu a vyhodnocení regionálních strategií, společně s represivními a preventivními přístupy, které využívají rámec tvořený právními instrumenty Organizace spojených národů (OSN).

Spojené království zjistilo, že může formulovat a implementovat národní protidrogovou politiku způsobem, kterým minimalizuje škody v souvislosti s nabídkou a užíváním drog, přitom dodrží úmluvy OSN týkající se pojednávání o drogách.
(Dorn 2004)

V několika federálních státech vlády jednotlivých států federace zřídily vlastní centrální struktury na podporu a koordinaci strategií prevence kriminality, nejen Spojené království ale také Kanada, Mexiko, Německo či již zmiňovaná Austrálie, které mají strukturu na národní, státní i místní úrovni.

1.4.3 Kanada

Kanadský program prevence kriminality (v angl. Public Safety Canada's Crime Prevention Program) zahrnuje všechny činnosti spravovaného Národního centra prevence kriminality (v angl. National Crime Prevention Centre). Toto centrum je klíčové v činnosti prevence kriminality v Kanadě.

Kanada zveřejnila v roce 2001 v Národním programu prevence kriminality (v angl. National Crime Prevention Strategy). Tato Strategie obsahuje zprávu o programu, který pojednává o tom, jaké náklady pro společnost jsou spojené s typickou kriminalitou jedinců od mladistvých až do věku 18 let. Již zmiňované Národní centrum prevence kriminality zajišťuje řízení účinných, ale též nákladově efektivních způsobů prevence a omezování kriminality rizikových faktorů, které brání zejména tomu, aby k páčání trestné činnosti vůbec došlo.

To se děje dvěma hlavními způsoby. Jedním z nich je poskytováním příspěvků založených na důkazech a šířením znalostních produktů, nástrojů a zdrojů souvisejících s efektivní prevencí kriminality. Toto Centrum působící v rámci Ministerstva veřejné bezpečnosti podporuje a vyhodnocuje různé místní programy, v současné době se zaměřuje zejména na mládež a mládežnické gangy.

„V rámci národní strategie prevence kriminality, podporuje Kanada obecně realizaci komunitních projektů, které reagují na konkrétní priority, jako jsou gangy mládeže, násilí mezi mládeží a šikanování.“ (Krulík 2019 s. 102)

Z hlediska nákladů a přínosů projektů se vyvíjí úsilí o pochopení hodnoty investic a dotací, k dispozici jsou ovšem dílčí informace, které nelze často vzájemně poměřit.

„Neexistují delší časové řady, kde by se dopady projektů sledovaly (ani doporučených 6 let se často nedodrží).“ (Krulík 2019 s. 88)

1.4.4 Nizozemsko

Hlavním cílem programů prevence kriminality bylo získat zkušenosti a vybudovat tak precizní systém prevence kriminality v této zemi. Proto byly zvláště vítány originální a inovativní přístupy.

Mnoho projektů probíhalo bez dotace. Experimenty poskytovaly zkušenosti, které byly využity v dalších projektech. Hodnocení vedlo k rostoucímu počtu zpráv o programech prevence kriminality. Tyto zprávy poskytly ohromující rozmanitost informací. (Krulík 2019)

Zprávy obsahující hodnocení a pojednání o programech prevence kriminality byly rozsáhlé a důkladné, jiné obsahovaly pouze několik stránek s popisem přijatých opatření. Některé zprávy se zaměřily na hodnocení procesu, jiné zase na vliv v trestné činnosti.

Nizozemsko se léta potýká s problematikou užívání návykových látek nejen u mladistvých, díky tomu aspektu vznikla studie, která se této oblasti zabývá a podává bližší pohled na problematiku návykových látek, s čímž se pojí také organizovaný zločin.

Pětiletá studie o Nizozemí zjistila proměnlivý a neustálý vývoj a složení organizací, které se zabývají obchodem s kokainem, nabídla tak další pohled pro účely klasifikace činností organizovaných zločineckých skupin. (Zaitch 2002)

„Nedávno se kriminalita stala znatelnou zátěží a situace je pro veřejnost méně přijatelná. Není to překvapující: opakovaná krádež jízdního kola nebo autorádia v krátkém

časovém úseku...“ „Navíc pravděpodobnost, že policie nalezne ukradený majetek, se stala velmi nízkou.“ (Krulík 2019 s. 134)

1.5 Dotační systém prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky

Dotační systém prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR je postaven především na činnostech odboru prevence kriminality. Tento odbor spadá pod Ministerstvo vnitra ČR. V návaznosti na aktivity spojené s dotacemi v této problematice, vytváří Ministerstvo vnitra ČR komplexní řešení problematiky bezpečnosti, zpracovává analýzy a bezpečnostní audity v této problematice, vytváří samotné projekty v oblasti prevence kriminality, odpovídá za mediální politiku této oblasti, zodpovídá za plnění závazků v rámci spolupráce mezinárodní.

Ve spolupráci s Policií ČR vytváří toto ministerstvo resortní tzv. Koncepti prevence kriminality Ministerstva vnitra a Policie ČR. Ministerstvo vnitra ČR při zpracování závěrečné práce prezentuje deset projektů realizovaných na různých úrovních, příkladem je projekt s názvem Bezpečná země.

Projekt Bezpečná země se zabývá zejména zabezpečením majetku občanů pomocí mechanických zábranných prostředků. Cílem tohoto projektu je obeznámit širokou veřejnost, jak by správně měla zabezpečit svůj majetek, jak rozpoznat skutečné bezpečnostní prvky, jak je využívat v reálném životě.

Projekt vznikl na základě nekvalitních zabezpečovacích systémů ze zemí mimo Evropskou unii, které tak poškozují tuzemské a evropské výrobce. (mvr.cz 2021)

Program prevence kriminality na místní úrovni je každoročně vyhlašován právě Ministerstvem vnitra. Mezi priority Programu prevence kriminality v roce 2019 patřil například systém prevence kriminality, pomoc obětem trestné činnosti či boj proti novým hrozbám (kyberkriminalita).

„V roce 2019 obdrželo Ministerstvo vnitra ČR celkem 201 žádostí od 96 žadatelů. RPVKK souhlasilo s podporou 172 projektů, 29 projektů nebylo podpořeno. Nejvyšší dotace byly navrženy pro Moravskoslezský kraj (10,197 mil. Kč), Ústecký kraj (9,241 mil. Kč) a Liberecký kraj (8,185 mil. Kč)“. (mvr.cz 2019)

Každý žadatel o dotaci, ať už je na úrovni místní či krajské, musí svůj projekt představit, aby se mohl zúčastnit dotačního řízení, které je nedílnou součástí procesu získání těchto finančních prostředků.

1.5.1 Dotační řízení

Dotačního řízení se mohou zúčastnit pouze subjekty žádající o dotace v určité oblasti, které ovšem splňují požadavky k účasti v tomto řízení. V dotačním řízení se jedná tedy o výběr jednotlivých subjektů, které získají dotace pro svůj projekt. Přitom musí představit cíl či cíle vybraného projektu, včetně jeho naplnění. Jedná se o formulovaný dotační proces, který nastíní specifikace projektu, jenž je financován z fondu Evropské unie nebo veřejných prostředků. Proces se může v jednotlivých dotačních programech lišit.

„Dotační programy jsou programy vztahující se ke konkrétním oblastem podpory v rámci daného Operačního programu. V jednotlivých dotačních programech jsou vyhlášovány dílčí výzvy, v nichž se podávají žádosti o dotace.“ (oppik.cz 2021)

Prvním krokem pro účast v dotačním řízení je, aby konečný příjemce neboli žadatel, nehledě na to, zda se jedná o veřejný či soukromý subjekt zpracoval projekt, který bude podpořitelný z hlediska získání dotací. Poté musí využít otevřených výzev a najít vhodný program, ze kterého je možné vybraný projekt financovat. Posledním bodem prvního kroku je vytvořit žádost o zapojení se do některého z vybraných dotačních programů, zde je možno využít poradenské společnosti, zabývající se touto problematikou. Tyto služby bývají placené. Lze také zvolit instituci, která má daný dotační program na starosti, kdy žadateli poradí, jak s projektem postupovat.

Dalším krokem je zpracování žádosti se sběrem potřebných příloh a jejich kompletací. K žádosti je přidán seznam povinných příloh, které musí žádost obsahovat. Dále následuje odeslání žádosti o dotaci, kde se sleduje kontrola institucí, jež má na starost administrativní záležitosti, pokud žádost obsahuje veškeré náležitosti a je správně zpracována, následuje akceptace, jedná se o rozhodnutí pro přidělení dotace a žadatel obdrží podklad pro podepsání smlouvy.

Výběrové řízení na dodavatele projektu, kde má každý program své specifické požadavky, je zapotřebí dbát postup a veškeré povinné přílohy. (dotacni.info 2021)

Pokud je subjekt vybrán, nastává fáze samotné realizace projektu a uzavření smlouvy o poskytnutí dotace.

Posledním krokem je čerpání dotací, s nimiž jsou spojeny povinnosti pro subjekt, jenž o dotaci požádal. Je nutno dodržovat podmínky, jež jsou dané smlouvou, výběrovým řízením a zákonem.

Součástí poslední fáze je vytvořit monitorovací zprávu a podat žádost o platbu, dále také publikovat projekt, spolu se závěrečným vyhodnocením projektu, dále musí obsahovat zpětnou vazbu o udržitelnosti a naplnění cíle projektů, na které byly dotace poskytnuty.

1.5.2 Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu

Poskytování dotací je účelově určeno pro výdaje spojené s realizací projektů v rámci prevence kriminality, musí být v souladu se strategickými cíli, které jsou obsaženy v dokumentu s názvem Strategie prevence kriminality České republiky na určitém období. Zásady jsou obsaženy v dokumentu s názvem Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022 (dále jen „Zásady“).

Žádost na tyto finanční prostředky podává kraj či obec. Obec v tomto případě řeší lokální bezpečnostní problém, samotným žadatelem o dotaci je obec. Kraj řeší v rámci svého projektu problém v oblasti prevence kriminality na celém jeho území, zde je žadatelem o dotaci kraj. Kraj může řešit problém více krajů, žadatelem musí být vždy jeden z dotčených krajů. Hlavní město Praha je zde v postavení kraje, městské části hlavního města Prahy jsou pak v rámci dotací na úrovni obcí. Žádost o dotaci předkládá též dobrovolný svazek obcí. (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022)

Projekty v oblasti prevence kriminality se zaměřují především na eliminaci kriminálních jevů na daném území, snížení výskytu kriminality, zvýšení předpokladu dopadení pachatele nebo také omezení možnosti a příležitosti páchaní trestné činnosti.

Subjektem, který žádá o dotaci, musí být vždy odpovědný za přípravu a řízení projektu v oblasti prevence kriminality, není možné, aby žadatelem o dotaci byl prostředník.

Dle Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni se dotace v této problematice dělí na investiční a neinvestiční projekty. (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022)

Investičními projekty jsou myšleny ty projekty, ve kterých se řeší obnova, pořízení nebo technické zhodnocení hmotného či nehmotného dlouhodobého majetku jako příklad lze uvést kamerový systém, zabezpečovací a vyhodnocovací zařízení, osvětlení či oplocení rizikových oblastí, software či hardware pro preventivní a bezpečnostní účely, opakem jsou tedy projekty neinvestiční, mezi které lze zařadit projekt Asistent prevence kriminality či Domovník – preventista. (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022)

Dotace na projekty investiční jsou subjektům, které o ně zažádají, uvolňovány po dokončení realizace projektu, po předložení tzv. předávacího a přijímacího protokolu a faktury.

„Dotace na investiční projekty budou příjemcům poskytovány z kapitoly MV po splnění podmínek daných zákonem č. 218/2000 Sb., vyhláškou č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.“ (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022 s. 3)

Může nastat situace, kdy dotace nebude žadateli udělena, pakliže nesplní strategické cíle ve Strategii prevence kriminality České republiky, účel dotace nekoresponduje s danou oblastí, dále pakliže není uveden žadatel o dotaci nebo není provedeno řádné finanční a věcné vyhodnocení projektu, na který je dotace požadována. Jestliže dotace nespadá pod Ministerstvo vnitra ČR, případně projekt na školní zařízení spadá pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Dále dle Zásad Ministerstva vnitra České republiky nelze poskytnout dotaci pro zvýšení bezpečnosti v dopravě ani na ochranu měkkých cílů. Dále se také dle Zásad neposkytuje dotace na provozní náklady, nákup pro osobní potřebu, které přímo nesouvisí s projektem, dary, motivačních odměn, leasing, cest a stáží do zahraničí.

Každá z dotací má svá pevně stanovená kritéria a limity dle Zásad lze žádat o dotaci ve výši maximálně 1 000 000 Kč na vybudování městského kamerového a dohlížecího systému, v případě měst statutárních je částka navýšena o 500 000 Kč. Vybavení, vybudování a úprava sportovních hřišť, která jsou provozována za účelem organizované kolektivní aktivity na maximální výši dotace v hodnotě 300 000 Kč. (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022)

Důležitým aspektem udělení dotací na vybraný projekt je spolufinancování, kdy vlastní podíl na projektu kraje, obce či dobrovolných svazů obcí musí činit minimálně 10 %. (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022)

Dle Zásad u pobytových akcí, příměstských táborů a výletů pro děti a mladistvé musí spoluúčast na financování činit minimálně 30 % z celkových nákladů na projekt. Na minimální spoluúčasti ve financování se nesmí podílet další subjekty mj. příspěvky od účastníků či jiné dotační programy atd. (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022)

Subjekt může podat žádost o dotaci pomocí žádosti na webovém portálu, který Ministerstvo vnitra ČR zveřejní na svých internetových stránkách. Žadatel o dotaci musí ve své žádosti splnit dle Zásad veškeré náležitosti vycházející ze Strategie prevence kriminality v České republice.

Jedním z nejdůležitějších bodů podání žádosti v této oblasti je pověřit pracovníka, jenž bude zodpovědný za prevenci kriminality na daném území, dále pak vytvořit odbornou pracovní skupinu, která se prevencí kriminality zabývá (např. manažer prevence kriminality), musí mít vypracovaný svůj vlastní víceletý strategický dokument zaměřující se na bezpečnost (minimálně na dva roky). Další náležitostí je povinnost vypracovat aktuální bezpečnostní analýzu kraje, obce či dobrovolných svazů obcí. **Žádost musí být podána elektronicky.**

„Název projektu musí být uveden vždy v následující podobě: „Obec – název projektu – rok“, „Kraj – název projektu – rok“, „DSO – název projektu – rok“ (např. Horní Lhota – Asistent prevence kriminality - 2022).“ (Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022 s. 8)

Žadatel o dotaci na investiční projekty uvede jako formu financování, buď variantu, kdy příjemce dotace žádá o převod finančních prostředků po ukončení akce nebo, že příjemce těchto finančních prostředků uhradí po ukončení akce z vlastních zdrojů fakturu, a poté požádá poskytovatele o převod finančních prostředků, který byly čerpány v oblasti prevence kriminality. Formulář žádosti o dotace musí obsahovat veškeré přílohy a odesílá se do datové schránky Ministerstva vnitra.

1.5.3 Odbor prevence kriminality

Na oficiálních stránkách Ministerstva vnitra České republiky lze dohledat, že odbor prevence kriminality je součástí, která je sekci vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra ČR. (mvcr.cz 2021)

Hlavním úkolem tohoto odboru je tvorba a koordinace politiky v oblasti prevence kriminality na resortní i vládní úrovni. (mvcr.cz 2021)

Odbor prevence kriminality zajišťuje činnost Republikového výboru pro prevenci kriminality, kdy je hlavním výstupem dokument s názvem Strategie prevence kriminality v České republice.

Poskytuje dotace obcím, krajům, neziskovým organizacím i resortním subjektům na projekty prevence kriminality i na samotnou pomoc a podporu obětem trestné činnosti.

Tento odbor má zejména na starosti boj proti obchodování s lidmi a pomoc jeho obětem, národní pátrání po pohřešovaných dětech, dále pak bezpečnost a prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách, práce Policie ČR ve vztahu k menšinám. Také prevence korupčního jednání nebo například bezpečnostní aspekty zaměstnávání cizích státních příslušníků, zejména ve velkých průmyslových zónách.

Ostatním subjektům v oblasti prevence kriminality poskytuje finanční, ale též odbornou a metodickou podporu. Odbor prevence kriminality uděluje akreditace těm programům, o které žádají dobrovolnické organizace.

1.5.4 Projekt Asistent prevence kriminality

Od roku 2009 je tento realizovaný projekt v oblasti prevence kriminality v sociálně vyloučených oblastech velmi žádaným. Jehož cílem je zvyšování bezpečnosti a veřejného pořádku v rizikových lokalitách a nejen tam. Cílí na snížení počtu spáchaných trestných činů a přestupků a změna pohledu široké veřejnosti na sociálně vyloučené osoby.

Projekt se soustředí i na možnost zaměstnání dlouhodobě nezaměstnaných. Naplněním těchto cílů se věnuje asistent prevence kriminality, ten se po základní profesní přípravě stává zaměstnancem obecní policie (není však strážníkem ani čekatelem). Každý z těchto asistentů má mentora, který již musí být strážníkem.

Asistent se tedy bezprostředně podílí na prevenci kriminality v dané obci, přispívá k ochraně a bezpečnosti osob, svými komunikačními schopnostmi předchází možnému protiprávnímu jednání.

Asistent prevence kriminality může působit jako mediátor v sousedských sporech. Tito asistenti jsou vybíráni odbornou komisí složenou ze zástupců samosprávy, městské policie a Policie ČR.

Do výběru asistentů mohou zasahovat i zástupci významných neziskových organizací nebo zástupci Ministerstva vnitra.

V roce 2010 působilo v rámci České republiky 38 asistentů v 10 obcích. Ke konci roku 2017 působilo v České republice již 92 asistentů ve 37 obcích. Podpora asistentů v roce 2017 byla financována v rámci Programu prevence kriminality v celkové výši 20 928 000 Kč. (Koníček 2018)

1.5.5 Audit národní bezpečnosti

Tento typ auditu vytvářejícího materiály a definujícího bezpečnostní politiku státu v nejaktuálnějších bezpečnostních hrozbách.

Národní bezpečnostní audit překládá návrhy a posuzuje odolnost České republiky vůči současným bezpečnostním hrozbám, schválila jej vláda České republiky v roce 2016.

„Na materiálu se od ledna 2016 podílelo 10 odborných týmů a přes 120 expertů ze státní správy i akademického prostředí v České republice i zahraničí.“ (mvr.cz 2021)

Mezi vydefinovanými okruhy hrozeb byly zařazeny následující bezpečnostní okruhy př. bezpečnostní aspekty migrace, jenž se dělí na hrozby nelegální migrace v důsledku ozbrojených konfliktů ve světě a nedostatečnou integraci legálních migrantů.

Legální migrace může představovat zdroj sociálního napětí, dále pak extremismus, terorismus, působení cizí moci, organizovaný zločin, hrozby v kyberprostoru, přírodní hrozby, energetická průmyslová bezpečnost aj.

Evropa se po delší době relativního bezpečí potýká znovu se zhoršenou bezpečnostní situací. Zhoršená bezpečnostní situace v Evropě dolehla na ČR zatím jen okrajově. Přesto se musíme věnovat plně škále hrozeb, s nimiž se kontinent potýká. Hodnocení hrozeb musí pracovat nejen s jejich přímým vlivem, ale i se všemi sekundárními dopady, které hrozba vyvolává. (Audit národní bezpečnosti 2016 s. 2)

V dokumentu s názvem Audit národní bezpečnosti je též zmíněn organizovaný zločin, který se bezesporu na území České republiky vyskytuje, tím se zvyšuje procento výskytu kriminogenních sociálně patologických jevů ve společnosti, tudíž narůstá kriminalita, i to je nutno zahrnout do oblasti prevence kriminality České republiky.

Nejběžnějšími motivací tohoto typu zločinu je zisk. Snaha zločineckých skupin je svou aktivitu provozovat skrytě a nebudit tak pozornost v orgánech činných v trestním řízení. Součástí násilných aktivit pojících se s organizovaným zločinem jsou například nájemné vraždy či vydírání. S tímto úzce souvisí také problematika distribuce určitých komodit, kterými jsou nelegální drogy a jejich prodej či distribuce, dále pak zbraně nebo padělané dokumenty, doklady atd. Toto je chápáno spíše jako klasický organizovaný zločin, v dnešní době se čím dál více vyskytuje také „moderní varianta“ organizovaného zločinu, což spočívá především ve snaze negativně ovlivňovat rozhodnutí veřejných orgánů, vytváření tak korupčního prostředí.

Dle dokumentu Audit národní bezpečnosti z roku 2016 byla hrozba spojená s organizovaným zločinem a koordinací s veřejnou správou a orgánech činných v trestním řízení vyhodnocena jako vysoká. (Audit národní bezpečnosti 2016)

1.6 Kralupy nad Vltavou a vybrané projekty prevence kriminality

V této kapitole budou představeny Kralupy nad Vltavou (město ve Středočeském kraji), dále budou představeny vybrané projekty prevence kriminality. Zdrojem úvodních dat je Český statistický úřad.

1.6.1 Kralupy nad Vltavou

Základní informace:

- Poloha: Severně od Prahy, v okrese Mělník ve Středočeském kraji.
- Rozloha: 21,9 km².
- Počet obyvatel: 18 107 (2018) ČSÚ.
- Počet částí obce: 5.
- Okres (LAU 1): Mělník.
- Výrazné zastoupení petrochemického průmyslu.
- Významná instituce VaV – Technopark Kralupy.
- Kralupy nad Vltavou jsou železničním uzlem několika regionálních drah.
- Významná odvětví: potravinářský průmysl, chemický průmysl, plastikářský.

- Správní obvod obce s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou je vymezen územím obcí: Dolany, Dřínov, Hostín u Vojkovic, Chvatěruby, Kozomín, Kralupy nad Vltavou, Ledčice, Nelahozeves, Nová Ves, Olovnice, Postřižín, Újezdec, Úžice, Veltrusy, Vojkovice, Všestudy, Zlončice, Zlosyň.

Kralupy nad Vltavou plně podporují oblast prevence kriminality a protidrogovou prevenci pro širokou veřejnost. Cílovou skupinou jsou zejména žáci základních škol. Základní školy si dle svých potřeb vytváří své preventivní programy.

Program prevence kriminality Kralup nad Vltavou dostává na základě své žádosti příspěvek a ten musí být vyúčtován do konce kalendářního roku podané žádosti.

Kralupy nad Vltavou také podporují programy, které ve městě zabezpečuje společnost SEMIRAMIS se sídlem v Nymburku. (mestokralupy.cz 2021)

Kralupy nad Vltavou využívají již několik let služeb asistentů prevence kriminality v rámci projektu Asistent prevence kriminality.

V Kralupech nad Vltavou působí v této oblasti koordinátor prevence kriminality a místní protidrogový koordinátor (p. Valterová).

Běžnými činnostmi jsou například spolupráce s krajským manažerem prevence kriminality a krajským protidrogovým koordinátorem, s komisí školskou a prevence kriminality Kralupy nad Vltavou. Tento koordinátor dále spolupracuje se školami a školskými zařízeními, které jsou zde zřízeny. (mestokralupy.cz 2021)

Dále pak tento koordinátor prevence kriminality spolupracuje též s Policií ČR a s Městskou policií Kralupy nad Vltavou, se všemi odbory Městského úřadu v Kralupech nad Vltavou, příspěvkovými organizacemi a organizačními složkami v oblasti prevence kriminality, dále také s kurátorem pro děti a mládež, se sociálním kurátorem, s veřejným opatrovníkem, předkládá také návrhy na využití finančních prostředků k financování projektů prevence kriminality preventivní opatření. (mestokralupy.cz 2021)

1.6.2 Kralupy nad Vltavou a vybrané projekty prevence kriminality

Projekt Ministerstva vnitra nesoucí název Společně proti kriminalitě je určen pro žáky základních škol.

„Projekt „Společně proti kriminalitě“ si klade za cíl upozornit na rizika kriminality a trestné činnosti, která jsou kolem nás a se kterými se můžeme setkat v každodenním životě.

Do kontaktu s těmito riziky se dostávají jak děti ve školách (šikana) či doma u počítače (kyberšikana, grooming, stalking a jiné negativní jevy na internetu a v kyberprostoru), tak senioři ve svých domovech (podomní prodej, „šmejdi“), ale i kterýkoliv občan či návštěvník Kralup nad Vltavou.“ (prevencekriminality.cz)

Organizátoři tohoto projektu připravili také speciální program s cenou ve formě poukázky na den s Městskou policií. Městská policie (dále jen „MP“) Kralupy nad Vltavou si pro děti připravila celodenní program, kdy žáky seznámí s prací strážníků, ukáže jim riziková místa: tzv. sociálně vyloučené lokality a místa s vyšším výskytem kriminality. (mestokralupy.cz)

Strážník úseku prevence kriminality MP Kralup nad Vltavou ve spolupráci s výchovnými pracovníky a pedagogy organizuje, poté realizuje výchovné besedy, přednášky, workshopy o bezpečnosti a prevenci kriminality, dále též realizuje prezenční akce s cílem zvyšovat kvalitu vědomostí v oblasti právního vědomí dětí a mládeže. (mestokralupy.cz)

Program prevence kriminality Kralup nad Vltavou v roce 2020, kde byli cílovou skupinou občané z Kralup nad Vltavou. Priorita tohoto programu prevence kriminality je prohlubování právního vědomí občanů, přednášky MP s názvem Společně proti kriminalitě, kde se snaží zaměřit se především na zvýšení důvěry občanů v jednotlivé složky IZS a zejména MP.

Dalším programem s názvem Dny Kralup a s projektem Bezpečný den, v tomto projektu jde o zvyšování pocitu bezpečí, forenzní značení jízdních kol a kompenzačních pomůcek. (cmzs.cz 2012)

Projekt Asistent prevence kriminality v Kralupech nad Vltavou se snaží zacílit na lepší informovanost občanů o dění v oblasti prevence. Cílovou skupinou jsou občané a návštěvníci Kralup nad Vltavou. Prioritou tohoto projektu je zvyšování pocitu bezpečí obyvatelům a rozšíření městského kamerového dohledového systému o další body. (bezpecnekralupy.cz 2021)

Primární protidrogová prevence, kdy související projekt nese název Revolution train (v češtině je užíván pojem Protidrogový vlak). V tomto projektu se jedná o putovní výstavu s přednáškou ohledně látkových závislostí. Jednou z přednášek je Děti a závislost aneb Mne se to (ne)týká. Zde jsou cílovou skupinou děti a mládež. Prioritou tohoto projektu je podpora spolupráce ORP, městské a státní policie, škol, volnočasových aktivit a ostatních aktérů prevence kriminality, ale též zvýšit podvědomí o negativních dopadech užívání návykových látek.

Projekt nesoucí název Loučení s prázdninami, kde jsou cílovou skupinou hlavně rodiny s dětmi dlouhodobě ohrožené krizovou sociální situací (př. dlouhodobá nezaměstnanost, nízký či žádný příjem, malá sociální mobilita, závislost na dávkách a obtíže při kontaktu s institucemi), jež rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat.

Prioritou projektu je práce s těmito rodinami, na tento program prevence kriminality úzce navazuje i projekt s názvem Paprsek, který se zaměřuje na děti ve věku 6 až 15 let z těchto rodin. Pro rok 2020 Kralupy nad Vltavou prezentovaly následující programy prevence kriminality.

Prvním projektem nesoucí název Paprsek byly vyčísleny celkové náklady na 105 000 Kč, žádost o dotaci byla ve výši 73 500 Kč. Dále projekt s názvem Společně proti kriminalitě s celkovými náklady 165 000 Kč, kde byla žádost o dotace ve výši 94 150 Kč. A posledním projektem pro rok 2020 bylo Rozšíření městského kamerového systému s celkovými náklady 460 000 Kč, žádost o dotaci byla ve výši 350 000 Kč. Náklady obce Kralupy nad Vltavou v roce 2020 v oblasti prevence kriminality činily 730 000 Kč a žádost o dotaci celkem byla ve výši 517 650 Kč.
(mvr.cz 2020)

1.7 Most a vybrané projekty prevence kriminality

V této kapitole bude představen ORP Most nacházející se v Ústeckém kraji. Budou představeny vybrané zdejší projekty prevence kriminality. Zdrojem úvodních dat je Český statistický úřad.

1.7.1 Most

Základní informace:

- Poloha: Severozápadní Čechy, v Ústeckém kraji.
- Rozloha 23,1 km².
- Počet obyvatel: 65 341 (2020) ČSÚ.
- Počet částí obce: 15.
- Okres (LAU 1): Most.
- Dříve výrazné zastoupení těžkého průmyslu, hornictví a chemie, dnes spíše lehký průmysl a služby.
- Typickým aspektem je velkoryse řešená dopravní infrastruktura.

- Správní obvod obce s rozšířenou působností Most je vymezen územím obcí: Bečov, Bělušice, Braňany, Havraň, Klíny, Korozluky, Lužice, Malé Březno, Most, Obrnice, Patokryje, Polerady, Skršín, Volevčice, Želenice.

1.7.2 Most a vybrané projekty prevence kriminality

V oblasti prevence kriminality působí v Mostě např. asistenti prevence kriminality, Policie ČR, Městská policie. Jedním z průlomových řešení a opatření byla realizace projektu s názvem Asistent prevence kriminality. Asistenti prevence kriminality mají dohlížet na veřejný pořádek, dodržování nočního klidu, ochranu veřejného majetku, kontrolu nezletilých jedinců, kteří jsou v pozdních nočních hodinách na ulici, dále také děti, které jsou v době vyučování mimo školu.

Asistenti prevence kriminality spolupracují především s MP i Policií ČR. S Policií ČR spolupracují asistenti prevence kriminality zejména v sociálně vyloučených lokalitách, dále s MP, která zajišťuje každodenní hlídky a kontroly přímo v obci.

Jedním z projektů prevence kriminality této ORP je projekt s názvem Domovník preventista. Domovníci fungují v obecních domech, kde pomáhají zajišťovat pořádek, aktivně zamezují znehodnocení nemovitostí, tam také přispívají ke zvýšení pocitu bezpečí pro obyvatele, kde se snaží vytvořit lepší vztah lidí k místu jejich bydliště. Činnost těchto domovníků se již několik let osvědčila, a proto je projekt stále realizován.

Mezi jedno z opatření pro podporu kvalitního bydlení patří také preventivní programy na ochranu před ztrátou bydlení. V projektu je vydefinována komplexní spolupráce mezi jednotlivými školami a sociálními službami. Aktivity projektu směřují do oblastí výchovy dítěte v rodině, chování dětí ve školách a děti společně s mládeží projevující rizikového chování. Cílovou skupinou jsou především osoby ze sociálně vyloučené oblasti, osoby, jež jsou sociálním vyloučením ohrožené.

Dalším projektem je projekt s názvem Úsvit, jenž financuje od roku 2009 Ministerstvo vnitra ČR. Cílem tohoto projektu je především zajistit a zvýšit bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách. Projekt se zaměřuje na podporu nerepresivní metody práce obecní policie, MP a Policie České republiky, dále pak zahrnuje zlepšení kvality života na samotné obyvatele a zlepšení bezpečnostní situace v lokalitě, též cílí na zefektivnění spolupráci mezi státní správou, samosprávou a obyvatelem, kteří žijí v sociálně vyloučených lokalitách.

Projekt s názvem Úsvit zahrnuje technická neboli situační opatření jako příklad lze uvést kamerové systémy, bezpečnostní dveře, také zahrnuje metody vzdělávání s cílem namotivovat děti ke školní docházce a zvýšit tak zájem o vzdělání, součástí jsou asistenti prevence kriminality, prevenci zadlužování a vzdělávání ve finanční gramotnosti, též obsahuje projekt s názvem Romského mentora. V tomto projektu se jedná se o pracovníka, jenž vypomáhá v alternativních trestech obecně prospěšných prací a působí proti trestu odnětí svobody, pokud je to v rámci zákona možné, též zahrnuje samotné vzdělávání aktérů v prevenci kriminality např. strážníci MP a příslušníci Policie ČR v oblasti výkonu služby, v již zmiňovaných sociálně vyloučených lokalitách a etnicky odlišných komunitách, nabízí také sociologické šetření pocitu vnímání bezpečí obyvatel sociálně vyloučených lokalit.

*„V Ústeckém kraji byl projekt pilotně odzkoušen v roce 2009 v Mostě a v roce 2010 byl rozšířen do dalších sociálně vyloučených lokalit dalších deseti měst. V reakci na aktuální situaci ve Šluknovském výběžku Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o přidělení dotace na realizaci projektů měst Bílina, Trmice, **Šluknov**, **Nový Bor** a **Rumburk**.“* (mvcr.cz 2021)

*„V rámci schváleného projektu finančně podpořeného z prostředků ESF ve výši 37,7 mil. Kč bude po dobu 2 let zaměstnáno 50 asistentů v 10 lokalitách ve 3 krajích. V Ústeckém kraji bude projekt probíhat v letech 2012 a 2013 ve městech **Děčín**, **Chomutov**, **Litvínov**, **Most (Obrnice)** a **Šluknov**.“* (mvcr.cz 2021)

Projekt Úsvit byl zařazen do kategorie sociální projekt prevence kriminality, a v roce 2010 byla požadována částka na tento projekt 394 504 Kč, přidělena byla částka 248 000 Kč pro Most.

2 Vybrané metody výzkumného šetření

Vybranými metodami výzkumného šetření pro teoretickou část této diplomové práce budou zvoleny literární rešerše, analýza vybraných dokumentů a jejich komparace na základě stanovení výzkumných otázek a jejich následné zodpovězení.

Výzkumné šetření praktické části práce bude zahrnovat, včetně rešerše zdrojů, také indikativní přehled sekundárních výstupů na zvolené téma, strukturované rozhovory (i jiná forma komunikace) s odborníky v dané problematice, SWOT analýza, sekundární analýza textu, syntéza zaměřena na dotační řízení a úspěšnost implementace jednotlivých programů prevence kriminality v prostředí alespoň dvou obcí nebo správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

V návaznosti na to dedukce z analýzy jednotlivých rozhovorů s odborníky, dále též indukce, která bude použita v porovnání vybraného projektu prevence kriminality. Analýza a komparace vybraných dokumentů byla vybrána z důvodu vytvoření uceleného pohledu na zkoumanou problematiku a její samotné výzkumné šetření.

V této části práce je jednou ze zvolených metod výzkumného šetření strukturovaný rozhovor, tato metoda probíhá formou dialogu mezi dotazujícím a dotazovaným, jenž odpovídá na předem připravené otázky. Tento typ rozhovoru byl vybrán z důvodu předem stanovených otázek ve zkoumané oblasti.

U této metody výzkumu je nutné si otázky předem připravit, a z jejichž odpovědí je dotazující schopen výsledky šetření sumarizovat do jednotlivých výstupů, které je možné mezi sebou komparovat, z nichž poté vyvodí samotný závěr.

Výsledek u rozhovoru může být ovlivněn způsobem prezentace otázek, místem či postojem nebo osobností tazatele a odpovídající osoby. (Vojtíšek 2012)

Další zvolenou metodou je SWOT analýza. Jedná se o analytický nástroj určený k hodnocení vnějších a vnitřních faktorů zkoumané problematiky.

V této analýze se zkoumají silné a slabé stránky zkoumaného subjektu, dále také příležitosti a hrozby. Silné a slabé stránky se řadí do vnitřních faktorů, zatímco příležitosti a hrozby jsou řazeny do vnějších faktorů. Právě díky své univerzalitě byla tato metoda zařazena do výzkumného šetření této diplomové práce.

Dále byly využity následující metody výzkumného šetření syntéza, v návaznosti na tuto metodu je zvolena dedukce a indukce pro porovnání vybraného projektu prevence kriminality.

Tyto metody byly zvoleny především z důvodu hlubší analýzy textu, možnou diskusí nad zkoumanou oblastí, ale také zamyšlení se autora nad samotným stavem zkoumané problematiky. U těchto metod je nutno nahlížet na zkoumanou oblast nanejvýše objektivně.

SWOT analýza se skládá z anglických slov, které označují jednotlivé submatice (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). (Kubečka 2017)

3 Praktická část práce

Praktická část této diplomové práce navazuje na teoretickou část, z nichž také vychází dle získaných poznatků a informací, které pomohou ve zkoumané problematice dotačního řízení prevence kriminality v České republice.

Praktická část práce bude zaměřena na proces dotačního řízení v oblasti prevence kriminality a následné vymezení jednotlivých kroků, podání žádosti obcí o dotace s následným vyhodnocením, co je zapotřebí splnit, aby byla dotace udělena a jak samotný proces dotačního řízení probíhá.

Na podporu této části výzkumného šetření bude jako **stěžejní dokument uvedena Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027.**

V této části práce bude představen též dokument s názvem **Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027 se zaměřením na prevenci kriminality** a následná **sekundární analýza textu** těchto dokumentů. Dále zde budou uvedeny **rozhovory (a jiná forma komunikace) týkající se dotačního řízení prevence kriminality Ministerstva vnitra s odborníky působících nejen na Ministerstvu vnitra ale také v oblasti prevence kriminality př. manažeři prevence kriminality (ve Středočeském a Ústeckém kraji).** Též bude zmíněn **klíčový dokument** pro dotační řízení v oblasti prevence kriminality ve Středočeském a Ústeckém kraji nesoucí název **Program 2022 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence** a s názvem **Dotační program Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2022** a jejich následná **komparace.**

Tato část práce bude též obsahovat představení vybraného projektu s názvem **Asistent prevence kriminality** s jeho následnou analýzou, bude obsahovat **SWOT analýzu projektu** Asistentů prevence kriminality, **tato analýza bude založena na základě brainstormingu** s panem JUDr. Tomášem Koníčkem, tím se zhodnotí nejen silné, ale i slabé stránky tohoto.

Dále také **SWOT analýza sociálně vyloučených lokalit v Kralupech nad Vltavou** a v **Mostě.** Tento rozbor bude vycházet ze **strukturovaného rozhovoru mentorů** těchto asistentů působících ve vybraných ORP (Kralupy nad Vltavou a Most) a jejich následná komparace ve výše uvedených ORP. Zkoumaným **stěžejním dokumentem v této části bude dokument** s názvem **Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti.**

Součástí praktické části této diplomové práce bude též **komparace jednotlivých sociálně vyloučených lokalit** ve výše zmíněných ORP.

Tyto tzv. rizikové lokality mají přímý důsledek na projekty prevence kriminality, jež souvisí také s dotačním řízením. **Ke komparaci sociálně vyloučených lokalit** neboli rizikových lokalit budou **dva klíčové dokumenty**. Jeden s názvem **Kralupy nad Vltavou Situační analýza v oblasti sociálního vyloučení** a druhý dokument s názvem **Strategický plán sociálního začleňování Obrnice 2015–2018**, dále pak bude věnována pozornost dokumentům **Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024** a **Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Mostu na období 2017-2019**. Poté budou zmíněny informace poskytnuté z **rozhovoru s koordinátorkou prevence kriminality v Kralupech nad Vltavou** a s **preventistkou mostecké městské policie**.

Prevence kriminality se musí přizpůsobovat současným trendům. Z důvodu toho se samotná situace v oblasti sociálně vyloučených lokalit mění. Právě proto bude autorka věnovat pozornost i předchozím létům. **Za sociálně vyloučené lokality** v obci s rozšířenou působností **Kralupy nad Vltavou** byly dříve označeny **Zlončice a Zlosyň**, ovšem **v současné době** se sociálně vyloučené lokality nachází **pouze v samotném městě Kralupy nad Vltavou**. V obci s rozšířenou působností **Most** bude vybrána **obec Obrnice**, které byla v minulosti, a i v současné době je stále označována za sociálně vyloučenou lokalitu.

3.1 Dotační programy pro prevenci kriminality

V této kapitole budou uvedeny stěžejní dokumenty ve zkoumané problematice prevence kriminality, též zde budou představeny rozhovory či jiná forma komunikace s odborníky, nejen z Ministerstva vnitra ale také oddělení prevence kriminality ze Středočeského a Ústeckého kraje, která se v této oblasti orientují.

Ti, kdož realizují projekty prevence kriminality v České republice, mohou také zažádat o finanční podporu v oblasti prevence kriminality. **Jedním z realizátorů těchto programů je Ministerstvo vnitra ČR**. Jedná se o programy na místní úrovni. **Tento ústřední orgán státní správy vyhláší dotační Program prevence kriminality** (dále jen „PPK“) především na podporu vybraných projektů a programů obcí a krajů, které o dotaci zažádají.

Vybrané programy musí vždy reflektovat priority a cíle stanovené tzv. Strategií prevence kriminality, která je prvním zkoumaným klíčovým dokumentem v této kapitole. Každý PPK disponuje podmínkami, které se zajišťují především na regionální a lokální úrovni, jistý a odborný výkon preventivních aktivit. Na žadatele jsou kladeny nároky k vytváření analýz bezpečnostní situace na území a tvorby lokálních bezpečnostních strategií, dále také zabezpečování preventivní politiky kvalifikovaným personálem, jedná se o manažery prevence kriminality.

Prevence sociálně patologických jevů se zaměřením na prevenci a minimalizaci domácího násilí přes práci s násilnými osobami a osobami, které nezvládají agresi ve vztazích.

Ministerstvo vnitra ČR dále realizuje na podporu práce s oběťmi trestných činů zvláštním dotačním titulem nesoucí název Prevence sociálně patologických jevů. Tento titul je určen pro neziskové organizace, reaguje na aktuální společenské potřeby ve zkoumané oblasti.

Dalším jmenovaným programem je **dotační investiční program s názvem Podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací na léta 2017 až 2019**.

Nezbytným předpokladem je výše uvedený program pro realizaci investičních projektů v obcích, ve kterých jsou umístěny tzv. Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra České republiky. Účelem tohoto dotačního investičního programu je potřeba náležitě a včas reagovat na situaci spojenou s migrací a díky příslušných nástrojů dosáhnout přijatelného řešení migrační situace. Součástí tohoto programu je část o zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku, dále také obsahuje prevenci kriminality v dotčených obcích, kde se nacházejí Správy uprchlických zařízení MV ČR. Přílohy k tomuto programu budou vloženy do příloh této diplomové práce (Formulář žádosti o dotaci, Obsahové hodnocení projektu, Finanční vypořádání a Pracovní postupy a pravidla při poskytování investičních dotací v rámci programu Podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací).

Je třeba také zmínit rozvoj dobrovolnických služeb, ty taktéž mohou žádat o dotaci v tomto titulu, jedná se o spolky např. obecně prospěšné společnosti, církve, nadace a nadační fondy organizace, jež jsou definované v zákoně o dobrovolnické službě, tudíž mají udělenou akreditaci.

Do této oblasti lze také zahrnout program s názvem Prevence korupčního jednání, kde je hlavním účelem dotace opatřit preventivní kroky protikorupčního jednání, zaměřené na poskytování bezplatného právního poradenství v boji s touto problematikou. Cílí na aktivity

související se zvyšováním motivace občanů, především tedy zaměstnanců veřejné správy, k úzké spolupráci s Policií ČR při boji proti korupčnímu jednání. Žadat mohou instituce jako nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a bezúhonné spolky aj. Výše uvedené subjekty musí nejméně jeden rok vykonávat činnost v oblasti prevence korupčního jednání.

3.1.1 Průběh dotačního řízení

Žadatel o dotace podá všechny potřebné dokumenty, které jsou uvedeny výše, poté předstoupí se svým projektem před hodnotící komisi, která se skládá z odborníků v oblasti prevence kriminality. Žadatel má přibližně 30 minut na představení svého projektu, který se poté hodnotí podle šablony.

V první části se jedná o bodové rozpětí mezi 0-5 bodů, s tím že 5 bodů odpovídá plně vyhovujícímu zdůvodnění. Komise hodnotí zejména kvalitu zpracování žádost (zdůvodnění potřebnosti projektu, popis klíčových aktivit návaznost klíčových aktivit na stanovené cíle, reálnost harmonogramu projektu či aktivit, dále popis výstupů a monitorovacích indikátorů projektu, dále pak kritéria pro vyhodnocení úspěšnosti přínosů daného projektu, personální zajištění projektu a úplnost odůvodnění položek rozpočtu) v této části je tedy celkem 40 bodů, pokud žadatel získá u každého kritéria 5 bodů.

Dále se komise zaměří na zkušenosti žadatel, zde se hodnotí body 0: nikoli, 5: ano, ale pouze částečně a 10: ano v prvním kritériu, které zní, zda má organizace prokazatelné zkušenosti v oblasti zaměření dotačního programu, a zda realizoval žadatel o dotaci v minulosti podobné projekty. Toto kritérium se hodnotí buď 0: ne nebo 5: ano, v této části je možno získat nejvíce 15 bodů.

A poslední část protokolu je tzv. věcná stránka projektu, první dotaz zní je projekt zaměřen na priority dotačního systému, zde je vyhodnocení následující 0: projekt není vůbec zaměřen na priority dotačního systému, 5: projekt je zaměřen pouze na některé z priorit programy, 10: projekt je zaměřen na hlavní priority programu a 15: projekt je zaměřen nejen na hlavní ale též vedlejší priority programu, dále zasáhne projekt dostatečný počet osob v cílové skupině 0: ne, 1-2: spíše ne, 3-4: zasáhne dostatečný počet osob a 5: ano, je projekt potřebný a bude přínosem pro cílovou skupinu, zde se škáluje v rozmezí následujícím 0: ne, 1-2: spíše nebude přínosem pro cílovou skupinu, 3-5: je částečně nepotřebný a bude spíše menším přínosem pro cílovou skupinu, 6-8: je z větší části potřebný a bude tak spíše přínosný pro cílovou skupinu a poslední bodovým hodnocením je 9-10: je rozhodně potřebný a bude

přínosný, poté je zde dotaz zdali jsou finanční prostředky efektivně vynaloženy 0: ne, 1-2: spíše neefektivní, 3-4: spíše efektivní a 5: ano.

Posledním kritériem je, zdali přispívá projekt k naplnění cílů souvisejících strategických dokumentů vlády, zde je škála následující 0: projekt nesouvisí s cíli a prioritami ve strategických dokumentech vlády, 5: projekt částečně naplňuje některou z priorit souvisejících se strategickými dokumenty vlády a 10: projekt zcela koresponduje s prioritami strategických dokumentů vlády.

V poslední části hodnocení projektu se dá získat maximálně 45 bodů. Celkem je tedy 100 bodů.

3.1.2 Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2022-2027

V této podkapitole bude věnována pozornost stěžejnímu dokumentu v oblasti prevence kriminality, a tím je Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2022-2027, která byla zmíněna již v kapitole teoretické části této práce „Systém prevence kriminality v České republice“. **Sekundární analýza textu tohoto dokumentu** je klíčová pro pochopení zkoumané problematiky. Samotným obsahem dokumentu je vymezení působnosti spolu s úvodem, dále pak tzv. globální cíl.

Součástí tohoto dokumentu jsou také východiska pro stanovení strategických cílů a principů prevence kriminality České republiky ve vybraném období (tj. léta 2022-2027), strategické cíle prevence kriminality v ČR na výše uvedená léta, specifické cíle k naplňování vymezených strategických cílů, samotná implementace této strategie spolu s financováním, celý dokument je zakončen závěrem.

Prvním takto strategicky zaměřeným dokumentem byla Strategie prevence kriminality, jež byla přijata v roce 1996. Od tohoto roku se na našem území stále vyvíjí systém prevence kriminality, který působí jak na celorepublikové ale i na místní úrovni.

Rozvíjí postupy a přístupy státní správy i samospráv v preventivních krocích, které se zabývají problematikou jednotlivých druhů kriminality a kriminálně rizikových jevů. Jedná se nejen o trestné činy ale též přestupky.

Tato problematika řeší především komplexní bezpečnostní situaci v ohrožených lokalitách, jak zacházet s oběťmi ale i pachateli trestné činnosti. Upevňuje spolupráci a vzájemnou koordinaci partnerů v této oblasti.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 (dále jen „Strategie“) **navazuje na jiné strategické dokumenty vlády ČR**, které jsou spíše obecnější povahy. Jako příklad lze uvést dokument s názvem Strategický rámec Česká republika 2030, dále Bezpečnostní strategie ČR nebo Strategie vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva ČR aj.

Tato Strategie a její vydefinované úkoly a jednotlivé cíle vycházejí ze získaných zkušeností a znalostí z každoročního vyhodnocování realizovaných preventivních aktivit, což vycházejí především z předchozího dokument s názvem Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016–2020.

Strategie se zajištěním efektivního fungování systému prevence kriminality v České republice na všech jejích úrovních se zaměřuje především na tzv. kriminalitu obecnou.

Obecnou kriminalitou je myšlena ta kriminality, která nejvíce ohrožuje samotné občany. Strategie se zabývá také prevencí kybernetické kriminality, je tedy zaměřena na bezpečné chování v kyberprostoru, což úzce souvisí s problematikou kybernásilí a sexuálního nátlaku či sexuálního zneužívání přes internet. Dále cílí na přístupy k dětem, které se staly obětmi trestné činnosti ale také samotným pachatelům a obětem obecně. Zvláštní pozornost je věnována k zajištění bezpečnosti v rizikových lokalitách a samotným obyvatelům, kteří v nich žijí.

Tento druh kriminality utváří u občanů pocit vnímání bezpečnosti ve svém okolí a názor na kriminalitu jako na celek a na práci jednotlivých subjektů působících v této oblasti např. Policie ČR, obecních policií, v rámci obecné kriminality nejsou páhány nutně ty nejvyšší škody. (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027)

„Strategie se tak nezaměřuje na specifické formy zejména nejzávažnější a organizované trestné činnosti, jako je terorismus, organizovaný zločin, hospodářská kriminalita, drogová kriminalita ad., které vyžadují specifické přístupy a velmi často jsou upraveny samostatnými dokumenty.“ (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 3)

„Strategie se nevěnuje oblastem, které sice s prevencí kriminality úzce souvisejí, ale jsou upraveny samostatnými vládními strategiemi a koncepcemi, případně se jimi tato Strategie zabývá pouze ze svého užšího pohledu. Strategie neřeší ani specifické oblasti týkající se cizinců, jejich integrace, nelegální migrace apod., které jsou řešeny opět

samostatnými materiály na úrovni vlády ČR či Ministerstva vnitra.“
(Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 4)

Důležitými ukazateli v aktuální stavu zkoumané problematiky mj. kriminalita jsou oficiální statistiky policie či justice, které musí evidovat tzv. registrovanou kriminalitu, dále mají přístup i k dalším zdrojům informací o kriminalitě, jako příklady lze uvést výsledky sociologických průzkumů, vědeckých výzkumů nebo též průzkumy pocitu bezpečí. Tyto průzkumy mohou odhalovat i latentní kriminalitu, což je druh kriminality, která není ohlášená ani evidovaná.

Realizace této Strategie musí být doprovázena dostatečným finančním zajištěním, jak z úrovně jednotlivých resortů př. samospráv (k plnění doporučených opatření) ale rovněž na úrovni podpory systému prevence kriminality. K tomu se pak zavazuje i samotné usnesení vlády, tou je samotná Strategie přijímána.

Takto vyspělý systém a rozvinuté plánování prevence kriminality přispívají k tomu, že Česká republika patří dle Globálního indexu míru k nejbezpečnějším zemím na světě. Na území České republiky dlouhodobě klesá kriminalita, dosahuje tak nejnižších hodnot v moderní historii. (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027)

Z předchozí Strategie (na léta 2016 až 2020) lze zjistit, že došlo k poklesu z 247 628 na 165 525 trestných činů. Zatímco počty stíhaných osob (mj. skupina dětí do 18 let) začaly stoupat ve sledovaném období, mj. od roku 2016 do 2019 o 867, což činí nárůst o 25 %.

Nynější Strategie navazuje především na získaná poznatky ve zkoumané problematice, dále na dosavadní úspěchy, ale též na praxi vybudovanou z předchozích let, to vše utváří komplexní celek cílů a plánů v oblasti prevence kriminality v podobě tohoto dokumentu.

Jako hlavní cíl si klade tato Strategie i nadále rozvíjet systém prevence kriminality v České republice, spolu s efektivní spoluprací jednotlivých subjektů, zvýšit efektivitu preventivních opatření, reagovat pohotově a včas na bezpečnostní hrozby, rozšířit pomoc lidem, kteří se stali oběťmi trestné činnosti.

Novým a zásadní poznatkem ve Strategii je vliv onemocnění covid-19. Tato pandemie zasáhla celý území České republiky ale také celý svět. Proto se vliv nemoci covid-19 stal součástí tohoto dokumentu v oblasti kriminality a prevence. Vliv měla také následná protiepidemická opatření mj. omezení pohybu obyvatel, omezení v jejich aktivitách (př. cestování).

Dle Strategie pro rok 2022–2027 měla tato pandemie pozitivní dopad na snížení kriminality například v oblastech (majetkové, násilné kriminality). Ovšem byl zaznamenán zvýšený nárůst v oblasti domácího násilí lidí, a to na zvláště zranitelných osobách.

Tím, že se díky pandemii covid-19 začalo pracovat více z domova, také děti měly výuku online, vzrostlo procento mravních deliktů, sexuálního nátlaku a zneužívání v kyberprostoru.

Dále se začaly objevovat nové formy trestné činnosti př. podvody se zdravotnickým materiálem, padělání různých průkazů a potvrzení. Z toho důvodu vychází strategické cíle zejména z oblastí schválených RVPK.

Prioritními oblastmi Strategie pro rok 2022-2027 jsou následující oblasti pomoci obětem trestných činů a jejich následná podpora, rozvoj a podpora systému prevence kriminality v České republice, práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy a resocializace, kriminality páchaná dětmi na dětech, situační prevence kriminality a posledním prioritním cílem je koordinovaný a komplexní přístup k bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách, práce Police ČR ve vztahu k menšinám.

„Přístup k prevenci kriminality založené na důkazech (evidence-based) patří v současné době k nejvíce zdůrazňovaným potřebám a prioritám pro oblast preventivní politiky, a to i v rámci OSN či EUCPN.“ (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 15)

Klíčovými důkazy jsou zejména analýzy, monitoring, data. Stěžejním nástrojem pro rozvoj preventivní politiky je též analytický výzkum, jenž využívá kvantitativní i kvalitativní důkazy o kriminalitě a samotných kriminogenních faktorech.

Díky možnosti sdílet příklady z praxe mj. preventivní aktivity, jež byly vyhodnoceny jako úspěšné a efektivní, tím dochází ke zvyšování prevence kriminality na celém území našeho státu, a nejen v ČR ale v rámci EU. Důležitým pojmem ve Strategii je Osvěta. Ta patří v problematice prevence kriminality mezi jednu ze základních metod práce s veřejností, nejen odbornou ale i laickou. Informace, které se k veřejnosti dostanou, se týkají především o stavu a vývoje kriminality na našem území, dále vymezení rizikových lokalit, jejich konkrétních typů rizik a ohrožení, která mohou dopadat na danou cílovou skupinu, dále může obsahovat možnosti a způsoby ochrany před kriminalitou. Tyto informační aktivity musí realizovat, s ohledem na svou působnost všechny subjekty, jež se prevencí kriminality zabývají.

Vydefinované cíle v první části dle Strategie jsou navýšení finanční podpory a dostatečné finanční zajištění ze strany států ale i Ministerstva vnitra v oblasti prevence kriminality a dostatečná podpora těchto subjektů v oblasti prevence kriminality, posílit spolupráci a kompetence pracovníků ve zkoumané oblasti mj. prevence kriminality, preventivní politika je součástí všech strategií v oblasti trestní politiky, samotné bezpečnosti a veřejného pořádku zejména u zranitelných skupin obyvatel. Dalším cílem je budovat i nadále systém prevence kriminality v rámci státu ale i v rámci Policie ČR, zvyšovat tak odborné kapacity. Zaměřit se na přístup postavený na důkazech v rámci prevence kriminality. Podpořit zapojení dobrovolníků a dobrovolnických spolků do této oblasti. Kraje, obce i města si mohou vytvářet podmínky pro rozvoj prevence kriminality na svém území. Dále je třeba zmínit jako hlavní cíl zvyšovat informovanost veřejnosti o rizicích ve sledované oblasti, informovat je o aktivitách, projektech a podpořit možnost důvěry v orgány veřejné správy, rozvíjet v České republice přístup restorativní justice. A v neposlední řadě též kooperovat a udržovat mezinárodní spolupráci v oblasti prevence kriminality ze zkušeností a možností sdílet příklady z praxe. Dalším důležitým cílem je samotná pomoc lidem, kteří se stanou oběťmi trestného činu v ČR je poskytována pomoc a podpora těmto obětem.

Dle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, se stává obětí každá fyzická osoba, které bylo určitým trestným činem ublíženo na zdraví nebo byla způsobena majetková či nemajetková újma.

Oblastí, kterou je práce s oběťmi trestných činů je prevence, pomoc a podpora obětem domácího násilí se zabývá dokument nesoucí název Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022. Na tento dokument odkazuje také Strategie pro rok 2022-2027, kde jsou určeny jednotlivé cíle např. zajišťovat boj proti všem formám obchodování s lidmi spolu s prevencí, identifikací oběti, pomoci a podpory dětem. Podpora v boji proti snižování rizik spojených s extremismem, extrémní projevy nenávisť vůči určité skupině lidí. Zajištění poklesu latentní trestné činnosti. Podporovat provoz linek obětem trestných činů. Zvýšit ve společnosti povědomí o oblasti boje proti násilí. Nadále podporovat rozvoj služeb obětem trestné činnosti. Dalším důležitým bodem Strategie je recidiva u lidí, kteří páchají trestnou činností.

„V průběhu platnosti Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020 se tato čísla dařilo snižovat. V roce 2016 to bylo 46,3 %, v roce 2020 dokonce již jen 39,9 %.“
(Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 20)

Příčin recidivy je hned několik např. nedostatečná práce s recidivisty, nedostatek finančních prostředků, nepřizpůsobivé okolí aj. Při práci s odsouzeným jedincem je nezbytně nutné vycházet z analýzy odsouzeného a jeho okolí.

„Tyto principy se nově odráží i ve strategických dokumentech Vězeňské služby ČR a Probační a mediační služby ČR, konkrétně jde o Koncepti vězeňství do roku 2025 (schválená usnesením vlády ČR č. 79 ze dne 3. února 2016) a Koncepti rozvoje probace a mediace do roku 2025 (schválená usnesením vlády ČR č. 733 ze dne 11. října 2017).“
(Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 21)

Na úrovni resocializace je dle Strategie několik cílů, jedním z nich je například podpora prevence domácího násilí, dále mediační a probační služby se zaměří na odklon od trestné činnosti pachatele či upevnění pozice sociálního pracovníka v rámci penitenciární a postpenitenciární péče.

Dalším bodem Strategie je uplatnění České republiky v komplexním a koordinovaném přístupu v řešení kriminality v rizikových lokalitách.

„V České republice žije podle zjištění publikovaných v aktualizované Analýze sociálně vyloučených lokalit v ČR (GAC spol. s r.o., květen 2015) v sociálně vyloučených lokalitách 95 000 až 115 000 obyvatel. Celkem bylo v ČR v 297 městech a obcích identifikováno 606 sociálně vyloučených lokalit 12 a přibližně 700 ubytoven.“
(Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 22)

S problematikou sociálně vyloučených lokalit se pojí také problematika anticiganismus, dle Strategie lze uvést cíl opatření v rovnosti, začlenění a participace Romů, snížit míru anticiganismus, podporovat rovnost, začleňování a participaci Romů, dále podporovat v rámci Policie ČR vztah k menšinám, posilovat vzájemnou spolupráci a participaci. I nadále pokračovat v podpoře projektu Asistent prevence kriminality a Domovník-preventista v sociálně vyloučených lokalitách, podporovat realizaci projektů prevence kriminality zaměřených na kriminalitu v sociálně vyloučených lokalitách, též podporovat nové přístupy a inovace v prevenci kriminality, více rozvíjet situační prevenci kriminality, s tím se pojí efektivní rozvíjení sítí městských kamerových a dohlížecích systémů za účelem zvyšování bezpečnosti a v oblasti prevence kriminality a stále rozvíjet a rozšiřovat využívání forenzního identifikačního značení.

Dalším stěžejním bodem a strategickým cílem ve Strategii je sledovat vývoj kriminality páchané dětmi a na dětech, včas reagovat vhodnými opatřeními. Z hlediska fyzických, sociálních a psychologických odlišností dětí od dospělých jedinců je

charakteristická. Děti jsou považovány za zranitelnou skupinu osob více ohroženou na páchaní trestné činnosti než u jiné sociální skupiny. Prioritou v této problematice je zejména boj proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí nejen fyzicky ale také v kyberprostoru.

„Trestné činnosti se dopouští nejvíce děti z výchovných ústavů, a to nejen po dobu pobytu v ústavu, ale také po odchodu z tohoto zařízení. Setrvalým problémem jsou sociálně vyloučené lokality a ubytovny. Často stojí na počátku jejich delikventní dráhy drogy, kterým se mladí lidé celkem snadno dostávají.“ (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 28)

Proto byly stanoveny následující cíle zvýšení ochrany dětí před fyzickým či psychickým násilím, jedním z nich je plošná implementace Systému včasné intervence do práce s ohroženými dětmi v ČR, dále zajistit rozvoj Národního koordinačního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech.

Z hlediska koordinace a finančního zajištění je Ministerstvem vnitra v součinnosti všech členů RVPK stanoví základní priority Strategie a postup tvorby. Plnění Strategie je po celou dobu monitorováno RVPK s koordinací Ministerstva vnitra, každé 2 roky RVPK, poté plnění předloží vládě České republiky. Součástí vyhodnocení je též informace o množství vynaložení finančních prostředků vyčleněných na prevenci kriminality všech dotčených ministerstev (vnitra, obrany, spravedlnosti, zdravotnictví aj.).

Dle Strategie většina opatření nevyžaduje dodatečné finanční zdroje ze státního rozpočtu. V některých případech je ovšem realizace závislá na tzv. mimorozpočtových zdrojích jako příklad lze uvést dotační fondy EU, norské či švýcarské finanční mechanismy aj.

„Celkově jde o požadavky ve výši 34 mil. Kč ročně, a to již od roku 2022... Zároveň je v souvislosti s touto Strategií Ministerstvu vnitra uloženo vyčleňovat na prevenci kriminality, průřezový ukazatel rozpočtu Program sociální prevence a prevence kriminality, v souhrnu 588 mil. Kč za období let 2022–2027 (tj. v průměru 98 mil. Kč ročně).“ (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 s. 34)

3.1.3 Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027

Tato kapitola bude věnována dokumentu s názvem Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027 se zaměřením na prevenci kriminality (dále jen „Koncepce“). V této části

výzkumného šetření bude sekundárně analyzován text tohoto dokumentu, který je jedním z klíčových pro pochopení zkoumané problematiky.

Policie ČR touto Koncepcí představuje veřejnosti vybrané oblasti svého rozvoje a obsahuje kroky k posílení a pochopení současné úrovně vnitřní bezpečnosti České republiky. Koncepce přímo navazuje na předešlý dokument nesoucí název Koncepci rozvoje Policie ČR do roku 2020. K dosažení současné úrovně bezpečnosti na našem území, jenž se řadí mezi nejlepší na světě, bylo nutno vynaložit značné úsilí dle Koncepce.

V současné době dochází ke zvyšování bezpečnostních hrozeb, což vede k tomu, že její udržení a posílení vnitřní i vnější bezpečnosti je náročným úkolem. Samotný vývoj technologií výrazně akceleruje, nelze opomenout, že dochází ke klimatickým změnám, svět se čím dál více globalizuje, a tím vznikají nové bezpečnostní hrozby a rizika, dochází tak ke změně struktury trestné činnosti. Nutnost efektivní mezinárodní spolupráce je nezbytností.

Dle Koncepce se výrazně zvyšuje míra migrace a mění se tedy také demografické parametry obyvatelstva. Policie ČR je nucena na tyto změny efektivně a včas reagovat. Součástí této Koncepce je také kapitola s názvem Vnitřní bezpečnost, která obsahuje cíle a koncept prevence kriminality v České republice. Cíle, které je třeba naplnit a identifikovat bezpečnostní rizika v této oblasti. Policie ČR tak může reagovat na vývoj bezpečnostní situace a vytvořit komplexní představu o zkoumané problematice nejen v rámci vybavení či vyzbrojení, ale také v rámci efektivního plnění úkolů a dostatečné připravenosti osob pracujících v tomto ozbrojeném sboru. Policie ČR stojí v čele garance vnitřní bezpečnosti na našem území.

Koncepce je dokumentem, který je koncipován jako komplexní rámec pro dílčí strategické materiály Policie ČR. Tento dokument je určen nejen policejnímu sboru ale též veřejnosti.

„Bezpečnostní situace v ČR je doposud dlouhodobě velmi příznivá a stabilizovaná. Za zmínku stojí např. dlouhodobé umístění naší země v žebříčku bezpečnosti 163 zemí světa, které každoročně od roku 2008 zveřejňuje Institut pro hospodářství a mír (IEP).“
(Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027 s. 7)

Oblast prevence kriminality je pro Policii ČR předpokladem její úspěšné práce. Jak je zmíněno v Koncepci, Policie ČR bude i nadále pokračovat ve vytváření podmínek pro efektivní fungování preventivní činnosti tohoto sboru jako integrální součást činnosti Policie ČR v daném teritoriu. Policie ČR má za cíl jasně vymežit a oddělit výkon jednotlivých

činností, dělení se bude týkat oddělení tisku a prevence. To má přispět k profesionalizaci obou oblastí, bude se moci na prevenci kriminality klást větší důraz.

Rozvojem oblasti prevence kriminality bude policejní sbor schopen lépe zajistit plnění specifických cílů pro Policii ČR v rámci Strategie na příslušné období, například promítnutí prevence kriminality do všech služeb a činností Police ČR, též na všech úrovních a ve všech útvarech včetně managementu Policie ČR (mj. Policejní prezidium ČR, ředitelství služeb a všech krajských ředitelství, dále odborně vzdělaný koordinátor prevence kriminality atd.). Na úrovni Policejního prezidia ČR bude mít tento koordinátor v popisu činností pouze samotnou problematiku prevence kriminality.

Cílem je, aby tzv. široká veřejnost měla k dispozici dostatek informací o vývoji bezpečnostní situace ve svém okolí, ale též nabídku programů pro zvýšení bezpečnosti, pocitu bezpečí a snížení rizika ohrožení kriminalitou sebe samého nebo svých blízkých. Zvýšením dostupnosti projektů prevence kriminality veřejnosti by mělo u obyvatel zvyšovat pocit bezpečí a současně tak zlepšit u obyvatel vnímání práce a samotnou Policii ČR. Dalším hlavním cílem Policie ČR v oblasti prevence kriminality je plně a efektivně rozvinout aktivity v této oblasti policejním sborem, komplexně zajistit plošné pokrytí území České republiky z hlediska koordinace, plánování a zajištění preventivních činností. Dále chce zajistit plnohodnotné informace pro širokou veřejnost týkající se vývoje bezpečnostní situace včetně informovanosti ohledně rizikových lokalit a druhů výskytu kriminality v těchto lokalitách, dále nabídnout více programů pro zvýšení bezpečnosti obyvatel a snížit tak riziko stát se obětí trestné činnosti, zajistit vybudování sítě specialistů v oblasti prevence kriminality dle Koncepce až do úrovně tzv. územních odborů. Zajistit také příznivější podmínky pro analýzu kriminality (místo výskytu, příčin a možných důsledků).

Policie ČR chce také zacílit na tzv. analytickou činnost, která je základem pro kvalitní a rychlé zpracování podkladů důležitých nejen v trestním řízení, dalším cílem v této Konceptci je sjednocení informačního systému Policie ČR pro lepší orientaci a efektivnější vyhledávání a zpracovávání materiálů, též je bezpečně sdílet mezi ostatními bezpečnostními sbory a orgány činné v trestním řízení na území České republiky.

Na základě výše přijaté Koncepce do roku 2027 je možné plnit podmínky pro naplnění cílů, a to především v oblastech jako jsou analytická pracoviště, kde se zaměří zejména na definování základních pojmosloví v rámci analytické práce, způsob zpracování analytických informací a následné nakládání s nimi, koncepce vzdělání samotných analytiků, stanovit formy analytických výstupů, předložit přesné odborné předpoklady a technologická

vybavení těchto pracovišť a v neposlední řadě sjednotit služební povinnosti a činnosti analytiků Policie ČR. Na základě vzniku analytických pracovišť vzniklo také centrální analytické pracoviště, kde se zpracovávají veškerá data a informace o kriminalitě.

Tyto údaje lze aplikovat na koncept prevence kriminality. Centrální analytické pracoviště přispívá především ke zvýšení vyhledávání a samotné odhalování trestné činnosti, posílení schopnosti využívat více zdrojů informací a zkvalitnit „kriminogenní výstupy“ pro potřeby v oblasti prevence kriminality. Prioritou prevence kriminality je také vznik a vývoj analytického nástroje, jenž bude na moderní programové platformě s plně zajištěnou technickou podporou, ta by měla umožnit bezpečnější práci s daty, tento požadavek vychází zejména z potřeby čelit novým bezpečnostním hrozbám v kyberprostoru.

Cílem v oblasti prevence kriminality je, aby Policie ČR disponovala odbornou, technologickou i technickou připraveností. Rozvoj v této oblasti tak přispěje ke zvýšení míry ochrany obyvatelstva v České republice před kriminalitou.

3.1.4 Strukturované rozhovory s aktéry dotačního řízení

V této podkapitole budou uvedeny rozhovory (a jiná forma komunikace) s přímými aktéry dotačního řízení prevence kriminality, ti souhlasili s uveřejněním jejich jmen a odpovědí. Budou uvedeny otázky, které byly připraveny před samotným rozhovorem, jednalo se tedy o rozhovor řízený strukturovaný. Dotazovaní odpovídali pouze a přesně na dané otázky. Samotné odpovědi budou sumarizovány, jelikož se jednalo o velmi podobné, v některých případech i stejné odpovědi.

Úvodem budou představeni dotazovaní za **Ministerstvo vnitra ČR** **JUDr. Milan Fára** (situační prevence kriminality), **Mgr. Petr Klíma, MPA** (preventivní aktivity), **JUDr. Tomáš Koníček** (odborný poradce a konzultant prevence kriminality), **Mgr. Adolf Polák** (konzultant prevence kriminality pro Středočeský a Ústecký kraj).

Za **Středočeský kraj** **Mgr. Filip Gundza** (manažer prevence kriminality Středočeský kraj), **Mgr. Nikola Horáková** (manažerka prevence kriminality města Kralupy nad Vltavou), **Lenka Jochová, DiS.** (oddělení prevence kriminality Středočeský kraj), **Stanislava Valterová** (koordinátor prevence kriminality Kralupy nad Vltavou).

Za **Ústecký kraj** **Ing. Nikol Coufalová** (Finanční manažerka projektů a dotací MP Most), **Ing. Karel Giampaoli** (vedoucí odboru sociálních věcí), **Ilona Chromová**

(bývalá manažerka prevence kriminality pro Ústecký kraj), **Ing. Veronika Loucká** (manažerka prevence kriminality města Most), **Mgr. Tomáš Mědílek** (odbor sociálních věcí).

Rozhovor se skládá ze 16 otázek, jednotlivé otázky budou vyznačeny v textu, a poté sumarizovány samotné odpovědi respondentů.

Tyto odpovědi budou rozděleny dle kategorizace dotazovaných z Ministerstva vnitra ČR (dále jen „MV ČR“), Středočeského kraje a kraje Ústeckého kvůli možnosti lépe pochopit zkoumanou problematiku, jelikož tyto subjekty nevystupují v dotačním řízení prevence kriminality jednotně, každý má různé zastoupení, povinnosti a činnosti.

1. Co je základem úspěšné žádosti o dotaci z dotačního systému prevence kriminality v České republice?

V této otázce byly odpovědi velmi podobné, v některých případech totožné. **V obecném pojetí této otázky, byly odpovědi všech dotazovaných shrnuty do tří bodů: splnění všech formálních a věcných podmínek dle tzv. Zásad (žádost, formuláře, přílohy) pro daný rok, dále dostatečný počet bodů při externím hodnocení kraje/obce a kladné hodnocení Hodnotící komise.**

Ministerstvo vnitra ČR: Záleží též na rizikovosti dané lokality včetně dostatečné finanční spoluúčasti, byl zmíněn také fakt, pakliže je žádáno o dotaci opakovaně, je nutno doložit obsahové a finanční vyhodnocení z předchozího roku, důležitým kritériem je také rizikovost a kriminality, kterou Hodnotící komise posuzuje dle indexů, které se vypočítají na 10 000 obyvatel, aby bylo možné mezi sebou porovnávat různě velká města, obce či kraje. Úspěšnost žádosti také výrazně zvyšuje využívání odborné metodické pomoci jednotlivých konzultantů s Odboru prevence kriminality spadajícího pod MV ČR, který dotační program spravuje.

Středočeský kraj: Žádost musí být podložena skutečnostmi a aktuálními potřebami v dané lokalitě, které vyplynou ze sběru dat na tvorbu bezpečnostní analýzy za uplynulý rok, z map kriminality nebo z dotazníkového šetření. Pokud je projekt úspěšný již z minulých let a má návaznost na jiné projekty do budoucna, které si subjekt financuje samo. Zde byl zmíněn poznatek, že je vhodné uvést, že v rámci ČR disponují dvě roviny žádosti o dotace z dotačního systému ČR, jedná se buď o dotace v rámci prevence kriminality, které jsou vypsány ze strany MV ČR nebo jiných resortů působících v této oblasti, prostřednictvím určitých dotačních titulů anebo jsou vyhlašovány dotace v tzv. rámci místní úrovně, jež jsou poskytovány krajem. Podmínky, kterými bude poskytovatel vybírat žadatele, si nastaví dle

svého vlastního uvážení (zde byla uvedena citace z dokumentu Středočeského kraje – Granty a dotace).

Ústecký kraj: Ze strany žadatele jde především o sledování vyhlášení Programu pro dané období, dále pak spolupráce subjektů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů a samotné bezpečnosti města, obce či kraje, podporou vedení města, obce či kraje, důležitým aspektem je, aby za žádost i samotný proces byl zodpovědný někdo, kdo plně rozumí problematice prevence kriminality, pakliže jde o tzv. prvožadatele je vhodná konzultace s MV ČR nebo krajským manažerem prevence kriminality.

2. Jak probíhá samotný proces dotačního výběrového řízení? Jak detailně se posuzovatelé mohou s projektem seznámit?

V této otázce byly odpovědi opět velmi podobné, ovšem vždy byly doplněny o poznatky níže uvedených subjektů. **Samotný proces dotačního řízení probíhá dle předem stanovených a schválených postupů.**

Ministerstvo vnitra ČR: Dotační proces pro žadatele začíná vyhlášením tzv. Výzvy (pol. prosince), kdy jsou společně s touto Výzvou zveřejněny také Zásady s podmínkami a povinnými přílohami, spolu s Metodickými náležitostmi a doporučeními pro jednotlivé typy projektů a požadavků např. strategický dokument nebo Bezpečnostní analýza. Po přijetí žádostí proběhne na MV ČR formální kontrola a následně jsou žádosti předány na kraje k externímu hodnocení. Hodnotitelé mají kompletní žádost k dispozici dva týdny. Po obdržení externího hodnocení projektu proběhne na MV ČR příprava pro jednání Hodnotící komise (členové této komise mají projekty a žádosti cca k dispozici týden před jednáním a samozřejmě i na samotném jednání). Poté proběhne samotné jednání, ze kterého vzejde doporučení (schválit či neschválit) pro RVPPK, jenž na svém jednání doporučení schvaluje. Po posuzování je zhotoven zápis, který je uveřejněn na webu MV ČR.

Středočeský kraj: Součástí žádosti je detailně popsáný projekt, rozepsány jednotlivé položky s uvedením částek z dotace a částek spoluúčasti, přikládají se také doporučení např. Policie ČR, součástí žádosti jsou funkční odkazy na platnou Strategii vyhlášenou pro dané období. Dále bylo poznamenáno, že se jedná o nemalé finanční prostředky, které jsou alokovány do tzv. Programů na místní úrovni, kde je povinností každého člena Hodnotící komise se seznámit se všemi žádostmi podanými do dotačního programu. Středočeský kraj aktivně podporuje aktivity (problematika protidrogové prevence je jednou z ústředních témat řešených v prevenci kriminality nejen ve Středočeském kraji ale na území celé ČR)

prostřednictvím tematických zadání v dotačních programech a staví se k této problematice „čelem“.

Ústecký kraj: Nejprve je tady žádost hodnocena na krajské úrovni, poté probíhá hodnocení na celorepublikové úrovni. Samotné posuzování žádosti provádí kraj. Na kraji je sestavena komise, které přiděluje jednotlivým žádostem bodové hodnocení a doporučuje komisi MV ČR, které projekty podpořit. Kraje mají tedy své hodnotitele, v Ústeckém kraji jsou to členové pracovní skupiny v oblasti prevence kriminality. V tomto kraji všichni hodnotitelé obdrží od krajského manažera strukturovaný popis projektu, tato skupina hodnotí následně každý projekt zvlášť, každý přítomný hodnotitel přidělí každému projektu své bodové hodnocení a je spočítán průměr bodového hodnocení za každý projekt, manažer prevence kriminality poté dopíše svůj komentář ke každému projektu. Proběhne zápis s průběhem hodnocení (zároveň je zapsáno do elektronického systému ISPOROFIN) a je odesláno na MV ČR. Závěrem tyto projekty s návrhem udělení dotace od RVPK musí schválit ministr vnitra.

3. Jaké spektrum subjektů může žádat o dotaci?

Zde byly odpovědi totožné: Dle zásad se jedná o obec, kraj či dobrovolnický svazek obcí. Doplnění odpovědí jsou uvedena níže.

Ministerstvo vnitra ČR: Faktickým realizátorem dílčího preventivního projektu může být kromě samosprávy též Policie ČR, nestátní nezisková organizace, příspěvková organizace a další osoby, se kterými příjemce dotace uzavře smlouvu.

Středočeský kraj: Projekty zaměřené na primární prevenci a prevenci kriminality mohou být žadateli též školy a školská zařízení, neziskové organizace, jenž sídlí v daném kraji, který o dotace žádá a mají certifikaci odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence kriminality chování (zde byla uvedena přímá citace z Programu Středočeského kraje).

Ústecký kraj: Celkovou žádost podává město, realizátorem projektu může být obec či nezisková organizace.

4. Jaké typy požadavků podle Vašich zjištění vykazují větší úspěšnost (v absolutních číslech nebo co se týče objemu prostředků)? Jedná se spíše o inovativní projekty nebo ty rutinní, jakým je například asistent prevence kriminality?

K této otázce zazněly jednoznačně odpovědi z 80 % obecně jsou podávány spíše rutinní projekty, ovšem zbylých 20 % dotazovaných odpovědělo, že se na tuto otázku nedá jednoznačně odpovědět.

Ministerstvo vnitra ČR: V investiční oblasti se jedná o projekty situační prevence a nejčastěji podpořené projekty souvisí s Městskými dohlížecími kamerovými systémy (modernizace, rozšiřování, integrace analytických a inteligentních funkcí atd.).

Z neinvestiční oblasti je to osvědčený a v obcích velmi žádaný projekt Asistent prevence kriminality. Mezi žádostmi o dotace se v posledních letech mnoho nových inovativních projektů neobjevuje, ale pokud jsou, a jejich zaměření spadá do dotačního programu a bývají podpořeny. Např. projektů na resocializaci a prevenci recidivy je podáváno každý rok velmi málo, ale většinou jsou 100 % úspěšné, obdobně je tomu u častěji podávaných projektů na forenzní identifikační značení.

Vše je dáno nedostatečnou výší státních finančních prostředků uvolněných na popisovaný program. V současné době navíc přistupují problémy s pandemií covid-19, které neumožňují podporovat některé aktivity (pobytové akce, semináře, konference, dětské tábory, apod) Obecně je nejvíce podporován projekt APK a z pohledu investičních aktivit MKDS. Samozřejmě inovativní projekty jsou vítány a je snaha je podpořit jako pilotní řešení problému.

Středočeský kraj: Podporují se i úplně nové projekty, které například zahrnují více cílových skupin a pokračují v následujících letech třeba i bez dotace. Městu Kralupy nad Vltavou byl takto podpořen v roce 2019 úplně nový projekt pod názvem „Společně proti kriminalitě“, což je celoroční projekt, který pokračuje dál a je buďto financován z rozpočtu města nebo například v loňském roce jej dotačně podpořil Středočeský kraj. Cílovou skupinou bývají děti a mladiství.

Ústecký kraj: U tzv. „rutinních“ projektů typu asistent prevence kriminality je víceméně „stabilní“ podpora zajištěna pouze v tomto dotačním programu (myšleno z národních prostředků). Ještě bylo možné čerpat prostředky z evropských programů, ale podpora zde byla pouze dočasná (jako u jiných projektů hrazených z evropských zdrojů). Vlastně je to i cílem – něco vyzkoušet a osvědčené zabudovat do stabilních struktur (myšleno i ve vztahu k financování).

5. Jsou podle Vašich zjištění úspěšnější žádosti, které žadatel (například obec) zpracuje samostatně, nebo ty, které nechá vypracovat specializovanou externí firmou?

Zde bylo uvedeno, že ve většině projektů jsou žádosti vypracovány přímo žadatelem bez pomoci externích firem.

Ministerstvo vnitra ČR: Projekty si v naprosté většině případů zpracovávají obce samy, výjimečně se objeví žádost zpracovaná dodavatelem, ale ne vždy v požadované kvalitě či obsahu, případně bez záruky v zajištění jeho realizace.

Dle slov pana JUDr. Konička: „*Pouze obec ví, co potřebuje a jak řešit. Externí firma může např. pomoci se samotným zpracováním Žádosti, ale obsah, data a potřeby musí stejně vědět a znát obec.*“

Dle slov pana Mgr. Poláka: „*Několikrát se tak stalo, že projekt nebyl schválen, resp. obec odstoupila od realizace, protože se domnívali, že dodavatel kromě žádosti zajistí i samotnou realizaci.*“

Středočeský kraj: Dle slov pana Mgr. Gundzy: „*Disponuji informací, že v rámci podávání žádostí do Fondu prevence Středočeského kraje jsou žádosti vypracovávány v drtivé většině přímo žadateli bez pomoci externích firem. Podporou a metodickou pomocí pro oprávněné žadatele v rámci Středočeského kraje, kteří žádají o dotace je právě oddělení prevence kriminality Středočeského kraje. Zpravidla krajský manažer prevence kriminality je garantem programu a zároveň kontaktní osoba.*“

Dle slov paní Valterové: „*My si vždy projekty zpracováváme sami a ve většině případů jsme dotaci získali.*“ (Kralupy nad Vltavou)

Ústecký kraj: Dle slov paní Ing. Loucké: „*My si žádosti zpracováváme samostatně, ve spolupráci s externí firmou to dělají většinou menší obce.*“ (Mj. Most)

Dle slov pana Ing. Giampaoliho: „*Jistě lze konstatovat, že žádosti, které jsou zpracovány firmami, které se specializují na zpracování projektových žádostí, jsou úspěšné k získání grantu (vždyť to je jejich zdroj „existence“). Ale na druhou stranu tam může chybět to osobní zapojení pracovníků, kteří se podílejí na realizaci aktivit. Vysvětlím: pokud realizátor připravuje projekt, tak již dopředu komunikuje s budoucími partnery, uvědomuje si rizika, které pak překlopí do dílčích částí projektů. Samozřejmě záleží na typu projektu.*“

6. Rozhoduje během výběrové řízení o udělení dotace cena nebo samotný program?

K této otázce se většina dotazovaných shodla, že cena a samotný program spolu souvisí, nelze tedy popřít, že cena na samotný projekt vliv nemá, ovšem neměl by to být rozhodující faktor.

Ministerstvo vnitra ČR: Rozhoduje především cíl a účel projektu, ze žádostí musí být jasné, co je náplní a jak chtějí cílů a účelů dosáhnout.

Středočeský kraj: Ano, hraje zde roli především, aby byl rozpočet rozumně sestavený. Pakliže přijde více žádostí, kterým převyšuje částka rozpočtu (v silné většině),

musí se vybrat pouze ty projekty, které budou podpořeny nebo se požadované finanční prostředky krátí, tím se podpoří více dobrých projektů, ale ne v možné plné výši. Klíčovým aspektem je znění programu a naplnění bodového hodnocení, částky se ve většině udělují v poměrné části.

Ústecký kraj: Zde zazněla nejvíce odpověď: Ano, obojí.

Dle slov paní Chromové: „Vždy se jedná o projekt jako takový, zda se naplní všechny požadavky, v Mostě byly projekty, které byly nízkorozpočtové, a přesto velmi účinné. Jedním z projektů byl kurz sebeobrany, který jsem vedla, zde byla částka pouhých 46 000 Kč (psycholožka, cvičení, učební materiály), ale děti, které byly více agresivní, těm tento kurz velice pomohl, naučili jsme je, jejich zlost mírnit a orientovat jinam.“

7. Jaké požadavky obcí jsou v žádostech o dotaci nejčastější? Co chtějí financovat?

Většina se shodla na projektech, jakými jsou Asistent prevence kriminality, Domovník – preventista, pobytové akce pro děti a mládež, kamerový systém a osvětlení rizikových míst. Dotazovaní odkazovali na odpovědi na otázku č. 4.

K této otázce mám doplnění ze středočeského kraje od pana **Mgr. Gundzy:** „V kontextu této otázky je nutné zmínit, že výběr tematických zadání do dotačních programů na krajské úrovni (např. již několikrát zmíněný Fond prevence ve Středočeském kraji) je čistě na poskytovateli dotace. Nicméně nezbytnost realizovat určité aktivity vyplývají zejména z možných doporučení a výstupů ze SWOT analýzy, které jsou vyžadovány po místních manažerech prevence kriminality obcí s rozšířenou působností, jež spadají do územní působnosti kraje. Na základě těchto výstupů a analýzy dat vyvstávají určité podněty a požadavky k řešení bezpečnostních aspektů. Na základě těchto poznatků jsou vytvářena tematická zadání.“ „V rámci Středočeského kraje – Fond prevence jsou nejvíce žádané: tematická zadání na primární prevenci ve školských zařízeních, situační prevenci investičního charakteru (např. rozšiřování či modernizace MDKS, dopravně-bezpečnostní opatření, výstavba osvětlení do rizikových míst apod.). V posledních dvou letech pociťujeme nárůst žádostí právě do rozvoje a udržitelnosti adiktologických služeb v kraji.“

8. Jaké kraje jsou nejvíce úspěšné, co se týče získávání prostředků z dotačního systému prevence kriminality – a které patří mezi méně úspěšné?

K této otázce se „kraje“ resp. dotazovaní z kraje Středočeského a Ústeckého vyjádřily, že je to spíše kompetence MV ČR, ale jak Středočeský, tak i Ústecký kraj jsou úspěšné ve svém snažení v oblasti prevence kriminality, ovšem jiné kraje hodnotit nemohou a že obecně je výše prostředků alokována podle rizikivosti krajů.

Ministerstvo vnitra ČR: dle slov pana Mgr. Klímy, MPA: „*Nejúspěšnější bývají nejrizikovější kraje (Ústecký, Moravskoslezský, Středočeský či Karlovarský).*“

Dle slov pana JUDr. Fáry: „*Nejvyšší dotace v roce 2021 obdrželi žadatelé z Ústeckého kraje (9 794 193 Kč), Olomouckého kraj (6 454 080 Kč) a Moravskoslezského kraje (6 242 768 Kč).*“

Dle slov pana Mgr. Poláka: „*Kraj/obec, který nepředkládá žádosti, nemůže být úspěšný (např. hl. m. Praha). Je pak také rozdíl, když malý (či málo rizikový) kraj (např. Karlovarský, Zlínský, Vysočina či Jihomoravský), který předloží jen několik žádostí (5-10) a je stoprocentní, a když z velkého (či rizikového) kraje přijde 30 (ale i 90) žádostí a je úspěšný z poloviny nebo i jen z 1/3 (např. Středočeský, Ústecký či Moravskoslezský). Tradičně nejúspěšnější tak bývají nejrizikovější kraje (Ústecký, Moravskoslezský, Středočeský či Karlovarský).*“

9. Jak ovlivňují dotace úspěšnou implementaci programu prevence kriminality na lokální úrovni? Jsou nezbytným předpokladem, nebo by obce příslušné aktivity provedly i bez dotace?

K této otázce budou odpovědi rozdělené, jelikož se velmi liší.

Ministerstvo vnitra ČR: Stěžejním a nejdůležitějším faktorem je především motivace, jsou realizovány také preventivní aktivity, které nelze z dotačního titulu podpořit. Jednou z prioritních oblastí je právě samotná dotace MV ČR, ty ovšem nemají vliv na implementaci vybraného projektu prevence kriminality.

Dle slov pana JUDr. Fáry: „*Je nutné si uvědomit, že dotační program MV ČR je důležitý pro snižování kriminality v ČR, ale současně jsou i dotační tituly jednotlivých krajů a řada samospráv realizuje své projekty bez dotačních prostředků, jen ze svého rozpočtu, takže dotační program MV ČR je jen jedním z možných zdrojů.*“

Dle slov pana JUDr. Konička: „*U některých obcí (např. menších obcí) by bez dotace některé projekty vůbec nerealizovaly; třeba APK, kde dotace míří zejména na mzdy pro APK. Některé jiné obce to tzv. zkoušejí, zda by něco nezískaly ...*“

Středočeský kraj: Ve Středočeském kraji zazněly odpovědi, že se některé projekty se dají zvládnout i bez udělení dotací, ovšem počáteční výdaje např. na projekt Asistent prevence kriminality je velice finančně náročný, musí se tedy o dotaci zažádat, aby bylo možné tento projekt implementovat.

Dle slov paní Valterové: „*Pokud chci projekt skutečně realizovat a nepíši ho jen kvůli tomu, že na něj můžu dostat dotaci, vždy je dobré připravit dva rozpočty. Jeden s dotací*

a jeden bez dotace. V tom bez dotace se uskromnit a některé nákladnější části projektu vypustit a s touto částkou počítat v návrhu rozpočtu města na daný rok.“

Ústecký kraj: Zde zazněly jednoznačné odpovědi: Získání dotace je velkým přínosem pro realizaci projektu, obce by se většinou nehradily veškeré prostředky na realizaci projektů.

Dle slov paní Ing. Coufalové: „Jedná se o významnou pomoc pro znevýhodněná města, ale i bez dotací se domnívám, že by např. na rozšíření MKDS finanční prostředky města vynaložila. Bohužel by to trvalo mnohem déle, jelikož rozpočty měst jsou i tak napjaté.“

10. Co je základem úspěšné implementace programu prevence kriminality?

V této otázce se odpovědi lišily především pohledem na otázku, **zatímco MV ČR k tomuto dotazu přistoupilo spíše metodicky, kraje a obce se zaměřují na sociální aspekty.**

Ministerstvo vnitra ČR: Dotazovaní z MV ČR tento dotaz popsali metodicky: zpracovaná bezpečnostní analýza, projekt musí představovat soubor doplňujících se kroků, aktivit a opatření s důrazem na koncepční a systematický přístup, mít partnery a spolupracující subjekty (Policie ČR). Dále byla úspěšná implementace popsána v následujících bodech věcný nápad, dobře jej charakterizovat, cílová skupina, garant projektu neboli koordinátor, schopnost měřitelnosti dopadů na kriminalitu a finanční prostředky. Jedná se o soubor aktivit a opatření. Dále pak správná identifikace problému, nalezení odpovídajícího řešení, úspěšná žádost.

Středočeský kraj: Především spolupráce, motivace, ochota lidí něco zlepšit, dále pak také zpětná vazba, cílová skupina a uchopitelný a proveditelný záměr.

Ústecký kraj: U neinvestičních projektů je klíčové hlavně obsazení pracovních pozic a podpora metodického vedení a spolupráce subjektů zabývajících se činnostmi v oblasti sociálně patologických jevů. Dále pak zpětná vazba a evaluace, řízení rizik.

11. Jaká je míra zpětné vazby, využitelné pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky?

V tomto dotazu se dotazovaní odkázali na povinnost dodat závěrečné obsahové a finanční vyhodnocení projektu. Zpětná vazba neboli sdílení v podobě příkladů „dobré praxe.“

Ministerstvo vnitra ČR: Dle slov pana Mgr. Poláka: „Každý realizátor má povinnost dodat závěrečné obsahové a finanční vyhodnocení projektu (dle dané struktury – příl. č. 4 a 5 Zásad) a dlouhodobé vyhodnocení efektivity projektu (nejčastěji po 2-3 letech). Bez tohoto vyhodnocení není možná další podpora = jedna

z formálních podmínek na poskytnutí dotace v dalším roce. Formulář vyhodnocení je pak jakýmsi obrazem žádosti, takže pokud se v žádosti žadatel k něčemu vyjadřuje/zavazuje, měl by se pak ve vyhodnocení k tomu vyjádřit znovu, jaký byl výsledek.“ S tímto tvrzením se ztotožnili všichni dotazovaní z MV ČR.

Dle slov pana JUDr. Koníčka: *„Pokud by byl zpracován přesný metodický postup evaluace dotovaných projektů, určitě by to bylo přínosné. Prozatím je dána zpětná vazba obsahem povinného vyhodnocení projektu. Obsah bývá různý svou konkrétností, délkou a osobou manažera projektu.“*

Středočeský kraj: Dle slov pana Mgr. Gundzy: *„V tomto ohledu je zpětná vazba zejména v podobě sdílení tzv: „dobré praxe“ mezi kraji, tedy samosprávou. Následně je eskalováno na vertikální úroveň, MV.“ K dalšímu rozšiřování povědomý o úspěšnosti, a tedy i svým způsobem zpětné vazby je skrze odborné konference a workshopy věnujícím soudobým fenoménům v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Zástupci MV a pochopitelně Policie ČR se takovýchto konferencí též zúčastní.“ „V minulosti byly Středočeským krajem uskutečněny projekty jako např. Adiktologická konference (věnovala se protidrogové prevenci), Konference na téma Bezpečné město (obec). Za zmínku stojí i v minulém roce uskutečněný odborný workshop „Nové možnosti v oblasti situační prevence kriminality“, který byl zorganizován Mezinárodním bezpečnostním institutem. Workshop představil zástupcům obcí a obecních policií nejnovější trendy využívání moderních technologií při prevenci kriminality včetně možnosti podpory při jejich zavádění.“*

Dle slov paní Valtrové: *„Není výjimkou, že po skončení projektu se sejdou zástupci z MV ČR s vedením města a zástupci odborů, kteří projekt realizovali a společně o úspěšnosti projektu hovoří a hodnotí klady a zápory.“*

Ústecký kraj: Každoročně je zpracováváno obsahové a finanční vyhodnocení projektu. U realizovaných projektů se stanovují minimálně dvě kritéria hodnocení efektivity. Součástí Zásad, a tedy povinností příjemce dotace je vyhodnocení preventivních aktivitu, na kterou získal finance, a to do konce ledna následujícího roku po realizace. Žadatel v následujících letech již svou aktivitu hodnotit nemusí, pak není nijak bodově zvýhodněn.

12. Je zpětná vazba součástí implementace a následného využívání programu prevence kriminality obcí běžná?

Odpovědi byly u všech dotazovaných ano, přesto i v tomto dotazu zazněla doplnění.

Ministerstvo vnitra ČR: Jedná se o povinnou součást žádosti a vyhodnocení.

Středočeský kraj: Dle slov paní Valterové: „*V Kralupech každoročně zpracováváme závěrečnou zprávu programu prevence kriminality, kde uvádíme hodnocení jednotlivých akcí a projektů včetně vyčíslení skutečných nákladů...atd.*“

Ústecký kraj: Dle slov pana Ing. Giampaoliho: „*My spíš u nás na KÚ (i v rámci metodického vedení) snažíme „rozvíjet“ sociální prevenci. Situaci v našem kraji nemusím popisovat, je u nás mnoho sociálně vyloučených lokalit. A kdybych měřil efektivitu u sociálních projektů. Uvedu laický pohled – je již přeci i úspěch, když pachatel trestné činnosti odcizí auto, než přepadne seniorku, fyzicky jí pak ublíží kvůli stovce v peněžence... A samozřejmě závisí na tom, co projektem chcete řešit.*

Uvedu příklady – pokud budete řešit bezpečnost nějakého prostoru (např. ulice), tak tam dáte bezpečnostní prvky – veřejné osvětlení, kamery, bude tam častěji chodit policie či APK aj.

A pokud budeme chtít pracovat s dětmi, aby se podpořilo „odklonění“ od užívání návykových látek a s tím často spojené páchání trestné činnosti, tak volíme jiné typy projektů...“

13. Dozví se státní úředníci o tom, zda a nakolik byl konkrétní program úspěšný, případně další podrobnosti?

V tomto dotazu byla opět totožná odpověď dotazovaných. **Kdy bylo konstatováno, že se jednotlivé projekty vyhodnocují.**

Ministerstvo vnitra ČR: Dle slov pana JUDr. Konička: „*Je nejlepším přehledem o úspěšnosti projektu návštěva konkrétní obce s konzultací či diskusí s účastníky projektu, cílovou skupinou a realizátorem.*“

Středočeský kraj: Někdy se úspěšnost či neúspěšnost projektu projeví až za delší dobu, což vyplyne spíše až ze sběru dat a následné porovnání s předchozími roky.

Ústecký kraj: Vyhodnocování projektů ihned po ukončení jejich realizace či s odstupem času je jedním z kritérií pro získání dotace.

14. Pokud není projekt úspěšný, jak se postupuje? Je pozastaven, modifikován nebo zrušen?

Zde byly odpovědi spíše obecné s tím, že nelze jednoznačně zobecňovat, jelikož vždy záleží na okolnostech.

Ministerstvo vnitra ČR: Jedná se o samosprávnou činnost obcí, nelze jim tedy aktivity v oblasti prevence kriminality nařídít, dotační program je motivační pobídkou. Nelze

jednoznačně zhodnotit, proč se za neúspěšný projekt považuje především projekt nerealizovatelný. A pokud není projekt úspěšný, dále se již nerealizuje.

Dle slov pana Mgr. Poláka: „V roce 2013 proběhla velká amnestie prezidenta republiky a v celé ČR všechny statistiky TČ a přestupků výrazně vzrostly! Znamenalo to snad, že veškeré projekty PK, které si dávaly za cíl snížení protiprávního jednání, byly neúspěšné a měly by vrátit dotace jako neefektivní?!“

Středočeský kraj: O této skutečnosti musí žadatel informovat poskytovatele dotace. Existují projekty, které se neosvědčí, a proto je lepší je pozastavit nebo ukončit úplně a přijít s něčím novým i inovativnějším.

Ústecký kraj: Většinou je projekt modifikován a realizován spíše v omezenější formě, a to za finanční podpory města.

15. Pokud projekt není účinný či úspěšný, je žadatel státem nějak kontaktován a sankcionován za nenaplnění cílů projektu?

Odpovědi na předposlední otázku byly různé a doplněné o poznatky z praxe. Dotazovaní doplnili otázku, že by neměl být žadatel za co sankcionován ani jinak „trestán“, jelikož vše popsal v žádosti o finanční prostředky. A pokud dotace nejsou využity, mají být vráceny.

Ministerstvo vnitra ČR: Realizátor má v průběhu realizace projektu možnost včas informovat poskytovatele dotace o skutečnostech, že např. projekt neplní předpokládané cíle a může i část dotace sám vrátit. Důležité je, že realizátor reaguje na své zkušenosti z neúspěšně realizace, a projekt pro další období vhodně upraví, aby již byl úspěšný a efektivní. Kontaktován příjemce dotace je, ale další formy nejsou stanoveny.

Dle slov pana Mgr. Poláka: „Může se stát, že projekt je z určitých důvodů pozměněn nebo realizován v redukované podobě. Nespotřebované prostředky (na základě stanovených limitů) musí být vráceny, a i na takto krácený projekt se pohlíží jako úspěšně realizovaný (např. pobytová akce pro 30 dětí, ze které se při vlastní realizaci omluví 10 účastníků.“

Středočeský kraj: Sankcionován není a také není kontaktován poskytovatele dotace, i přesto, že se jedná o projekt neúspěšný. Postupuje se dle uzavřené Veřejnoprávní smlouvy, která přímo stanovuje práva a povinnosti, klíčové je vždy finanční vypořádání načerpaných peněz (jejich případné vrácení).

Ústecký kraj: Pokud se projekt nerealizuje, pak obec vrací získanou dotaci zpět. A také záleží na typech projektů.

16. Do jaké míry funguje zpětná vazba při opakovaném žádání subjektu o dotace na tentýž nebo obdobný (navazující) projekt?

V posledním dotazu rozhovoru se většina odpovědí dotazovaných shoduje, ovšem je to velmi podobný „přístup“ odpovědí jako v otázce č. 10.

Ministerstvo vnitra ČR: Podklady pro jednací Hodnotící komise obsahují informace o zkušenostech z předchozích let realizace a výsledky případných kontrol. Každý člen Hodnotící komise se ke všem projektům může vyjádřit, může vznést protinávrh apod., výsledek je pak stvrzován hlasováním. Většinou projekt není dostatečně obodován, jak na úrovni kraje, tak i na úrovni celorepublikové. Pokud je vybraný projekt efektivní a úspěšný, není problém ho opakovaně dotačně podpořit, ideální je, pakliže se projekt postupně modifikuje a upravuje na základě zkušeností z předchozí realizace, ale současně reaguje i na nové trendy v páchání kriminality. Více bodu v hodnocení komise mohou získat nové a inovativní projekty.

Středočeský kraj: U víceletých projektů je možnost vyžádat si srovnání s předchozími roky.

Dle slov pana Mgr. Gundzy: „*Troufám si uvést, že zpětná vazba není v tomto ohledu relevantní. Subjekt má povinnost dodat dokumentace závěrečného vyhodnocení a vyúčtování Projektů. Projekty mohou být podávány opakovaně, pakliže jsou v souladu s podmínkami poskytovatele, který je musí definovat při vypisování dotačních titulů.*“

Ústecký kraj: Dle slov pana Ing. Giampaoliho: „*Na odboru prevence kriminality MV jsou konzultanti, kteří mají ve své péči kraje (každý konzultant několik krajů). Každý kraj má svého krajského manažera prevence kriminality. Každý kraj má pak svou pracovní komisi nebo pracovní skupinu pro prevenci kriminality (nebo platformu, která řeší vícero, ale i PK). A obce, které vstupují do systému PK v ČR (aby mohli čerpat dotace v tomto programu), tak to musí mít obdobně jako kraje.*“ „*Na našem KÚ je běžné, že jsme v úzkém kontaktu jak s konzultantem MV, tak i se zástupci obcí a dalších partnerů na poli sociální prevence a prevence kriminality. Spolupráce (komunikace) je pro nás samozřejmostí – nejen při opakovaném žádání subjektu o dotace na tentýž nebo obdobný projekt.*“

3.2 Projekt Asistent prevence kriminality

V této kapitole bude věnována především pozornost projektu nesoucího název Asistent prevence kriminality dle stěžejního dokumentu s názvem

Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti bude možno text zanalyzovat a lépe tak pochopit danou problematiku. Též bude obsahovat strukturované rozhovory s mentory asistentů prevence kriminality z vybraných ORP (Kralupy nad Vltavou a Most), poté bude navazovat SWOT analýza na tento projekt.

Projekt nesoucí název Asistent prevence kriminality je podporován v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, umožňuje tak uchazečům spadajících převážně do cílové skupiny etnické menšiny a osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách nalézt pracovní uplatnění.

Dle Metodiky výběru, přípravy a činnosti se tento projekt již v minulosti velice osvědčil, proto je pravidelně využíván jako projekt v oblasti prevence kriminality na celém území České republiky. Projekt Asistent prevence kriminality navazuje na velmi osvědčené aktivity především z období 2009–2010 z lokalit ve městech Děčín (sídliště Boletice) a Most (sídliště Chánov). Ta jsou charakteristickými zejména vysokou koncentrací romského etnika a osob z jiného sociokulturního prostředí.

Hlavním cílem tohoto projektu je prostřednictvím vzdělávání a zaměstnávání cílových skupin rozšířit jejich možnost uplatnit se na trhu práce a umožnit jim tak integrovat se do společnosti. Asistent prevence kriminality přispívá hlavně v oblastech posílení bezpečnosti, veřejného pořádku a kvality občanského soužití v oblastech, které jsou také označovány sociálně vyloučenými lokalitami nebo též rizikovými lokalitami. Sami asistenti bývají ze sociálně vyloučených lokalit, právě proto dokáží navázat kontakt s cílovou skupinou, žijící v těchto lokalitách. Tito asistenti tak získají pracovní zkušenosti, znalosti, a hlavně dovednosti v jednání s lidmi, tím se vytvoří a následně upevní vztah mezi asistentem a sociálně vyloučenou lokalitou. U asistentů se cílí na pocit vlastní hodnoty, kterou přispívá společnosti, jeho sounáležitost a pomoc, kterou nabízí ostatním, zvýší se u nich možnost, že po skončení projektu naleznou uplatnění na trhu práce. Nejen u asistentů ale i na celé okolí působí „motivační faktor“ tohoto projektu, který vytváří pozitivní vzor v určitých místních komunitách.

Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky byl garantem projektu nesoucího název Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit, jenž se zahájil v roce 2009, tím začala „nová éra“ prevence kriminality v České republice.

Hlavním cílem projektu Asistent prevence kriminality je aktivní zapojení sociálně vyloučených a dlouhodobě nezaměstnaných obyvatel zejména do pracovních činností.

Motivací převážné většiny obyvatel ze sociálně vyloučených lokalit neboli rizikových lokalit má být hlavně zlepšení se ve své vlastní situaci, podpořit nové metody vzdělávání, eliminovat sociálně rizikové jevy.

3.2.1 Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti

Zkoumaný a klíčovým dokumentem v této podkapitole je Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti (dále jen „Metodika“). Tato Metodika se skládá z obecné metodiky výběru asistentů, dále se zaměřuje na samotnou přípravu na výkon této činnosti a náplň práce asistenta prevence kriminality.

„Asistent prevence kriminality je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Asistent není strážníkem ani čekatelem, ale plní úkoly, které nejsou dle zákona o obecní policii svěřeny výhradně strážníku nebo čekateli.“ (mvr.cz 2021)

Definice asistentů prevence kriminality (dále jen „AKP“) a jejich aktivit je uvedena v tzv. Národní soustavě povolání, kde lze vyhledat popis pracovních činností a podmínek, dále též podmínky pracovní a zdravotní, kvalifikační požadavky a jiné požadované kompetence. Kód v Národní soustavě povolání je 102691. Příspěvky na platy těchto asistentů je z finančních prostředků neboli dotací maximálně do výše 22 000 Kč v tzv. superhrubé mzdě na jednoho asistenta na měsíc při plném úvazku.

Tento praktický manuál je určen pro rozhodovací proces subjektů zejména zastupitelů obcí, měst a vedení obecní či městské policie při zabezpečování systémových opatření v oblasti řízení a vytváření podmínek prevence kriminality pro maximalizaci v zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku. Vychází z analýzy bezpečnostní situace, dále pak z potřeb občanů s následným doporučením specialistů prevence kriminality a mentorů.

Využívá se pro usnadnění profesní přípravy školitelům neboli mentorům a APK jsou v tomto manuálu uvedena doporučení pro praktickou realizaci cílů prevence kriminality, především s důrazem na využití praktických příkladů pro minimalizaci profesních selhání subjektů podílejících se na činnosti v této oblasti.

Důležitým pojmem v této problematice je tzv. preventivní politika, ta představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, zaměřuje se především na nerepresivní prostředky. Zabývá se eliminací sociálně patologických jevů a snižováním příležitostí k páchání trestných

činů. Přednostmi APK jsou místní a osobní znalosti, schopnost oslovit, zaujmout, získat ostatní osobním příkladem. Role APK je nezastupitelná.

Prioritní činnosti APK jsou zejména provádění dohledu v součinnosti s obecní policií během zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku v obci s využitím místní a osobní znalosti, dále předcházení společensky nežádoucímu jednání souvisejícího s narušováním zásad občanského soužití, upozorňovat občany na dodržování obecně závazných zákonů, vyhlášek a nařízení obce vztahujících se k bezpečnosti a ochraně veřejného pořádku, oslovování osob porušujících základní společenské normy, pravidla ale též veřejný pořádek, přispívat k zjišťování přestupkových a jiných nežádoucích činností a poskytovat základní doporučení tzv. osobám se sníženou pracovní a sociální kompetencí, upozorňovat na základní standardy bezpečnosti a veřejného pořádku, též vykonává činnosti působení na děti a mladistvé v oblasti zjištěných negativních jevů, mj. záškoláctví, kouření, konzumace alkoholických nápojů, drog a výchovně vzdělávací působení v rámci volnočasových aktivit.

Prioritní činnosti Mentora jsou hlavně vedení a komplexní zabezpečení činnosti APK související s jejich motivací a vyhodnocování plnění jejich pracovních povinností, garantovat podmínky pro profesionální výkon služby a součinnost při naplňování cílů (mj. denní, měsíční i roční), vytváření podmínek pro profesní růst a minimalizovat profesních selhání APK, umět se vžít a pochopit způsobu uvažování APK a vycházet jim vstříc.

Důležitá je také podpora dalších subjektů vystupujících během realizace projektů APK např. vedení města, obecní či městská policie, Policie ČR, manažer prevence kriminality a samotní občané. Klíčovým aspektem je dále vydefinovat si otázky př. jaká bezpečnostní opatření implementovat, co je v tuto chvíli nejvíce riziková oblast, kam směřovat prostředky, jak efektivně naplnit cíle a předsevzetí aj.

Je zapotřebí také počítat s náklady, kterými jsou výstroj, pracovní pomůcky, profesní příprava, prostor pro zázemí APK a jejich plat atd.

„APK nejsou ve smyslu § 127 TZ úřední osobou, nejsou vybaveni donucovacími prostředky a nemají žádné zvláštní oprávnění. Nejsou ani Spasitelé, Rambové, Bachaři či Supermani. Nemohou nahradit ani strážníky OP|MP a již vůbec ne policisty ČR. Jsou to především výrazně motivovaní zaměstnanci města, jejichž hlavní zbraní je umění jednat s lidmi a předcházet nežádoucímu jednání.“ (Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 13)

„Statisticky největší úspěšnost mají dvojice muž a žena věkově cca 40–50 let, denně působící v rámci celého města, přičemž jejich největší předností je proaktivní preventivní

komunikace a pevné zázemí OP|MP s podporou Mentora.“
(Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 13)

Příkladem tzv. dobrá praxe při náborovém řízení APK je věnovat dostatečný časový prostor pro osobní pohovor, stanovit konkrétní požadavky a pravidla výběrového řízení včetně termínu osobního doručení požadovaných písemností, převzít požadované písemnosti a jejich případné doplnění, věnovat také zvláštní pozornost podpoře rodinného zázemí, finanční situaci a samotné motivaci uchazeče na tuto pozici, před samotným výběrem respektovat stanovisko obecní či městské policie a Mentora, zvážit psychologické vyhodnocení ze strany psychologa, automaticky neupřednostňovat výřečného uchazeče před méně komunikativním, ale o to více ztotožněným jedincem s rolí APK. Tzv. Mentor je nejen vedoucí APK, ale též kouč, lektor, konzultant a neformální poradce při zvládnání široké škály osobních a profesních situací.

Příprava samotných APK je získat účastníky pro naplňování základních metod a forem PK, zvládnání specifických projevů sociálně slabých a obtížně zvladatelných jedinců, předat základní profesní zkušenosti této cílové skupině, připravit APK k úspěšnému zvládnutí plnění úkolů v součinnosti s Mentory, upevnit nové návyky, odpovídající způsoby vyjednávání a základní dovednosti v práci s agresivními, nepřizpůsobivými, případně závislými jedinci.

Stěžejními preventivními aktivitami jsou zejména systémový dohled v bezprostřední blízkosti základních škol, kontrola pohybu mladistvých v blízkosti heren, monitorování veřejného pořádku, získávání a předávání informací o porušování norem, vyhlášek a pravidel.

Pracovní činnost APK jsou hodnoceny dle dosažení výsledků pracovního výkonu jednotlivců, jedná se především o motivaci cílových skupin, vytvoření podmínek pro nápravu problematického stavu, zjištění skutečného stavu a plnění zadaných úkolů. APK mají možnost prezentovat i své potřeby a cíle, případně požadavky a podněty ke změnám stávajícího stavu.

Poskytnout APK podporu k dosažení společných cílů i prostřednictvím jeho hodnocení je nezbytné. Slouží k tomu také zpětná vazba od vedoucího APK, čímž je Mentor.

Bez takové podpory je nepravděpodobné, že by i ti nejvíce odhodlaní Asistenti dosáhli požadované výkonnosti.

V tomto metodickém manuálu se také píše, že: „*Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější programy prevence kriminality na místní úrovni.*“
(Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 30)

Tyto programy prevence kriminality představují jakýsi systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany samosprávy či úředních orgánů státní správy a podpory vzniku programů prevence kriminality ve městech a obcích zatížených vysokou mírou kriminality a dalšími sociálně patologickými jevy.

Tento manuál se také zaměřuje na tzv. sociální vyloučení, jenž je často spojeno a projevuje se zejména prostorovým vyloučením, nízkou mírou vzdělanosti, ztíženým přístupem k legálním formám výdělečné činnosti či závislostí na sociálních dávkách, dále též rizikovým životním stylem, půjčováním peněz na vysoký úrok mj. lichva nebo tzv. rychlé půjčky.

Dále je zde vydefinovaný pojem sociálně vyloučená romská lokalita, za tu lze označovat prostor obývaný skupinou, jejíž členové se považují za Romy nebo jsou za Romy označováni svým okolím, jsou sociálně vyloučení – může jednat o jednotlivý dům nebo celou městskou čtvrť.

Hranice této lokality mohou být tzv. symbolické, což znamená, že je lokalita vnímána jako např. ghetto, Bronx aj., nebo fyzické, což znamená, že je lokalita oddělená od ostatní obytné zástavby např. frekventovanou silnicí, vodním tokem, skládkou atd.

V obou případech si existenci této „hranice“ uvědomují jak ti, kteří danou lokalitu obývají, tak ti, kteří žijí v okolí.

Romské sociálně vyloučené lokality vznikají zejména v důsledku stěhování se chudých romských rodin do lokalit nižšími cenovými požadavky.

Se sociálně vyloučenou lokalitou se pojí také pojem „sociálně nepřizpůsobiví“, s čímž se váže nedostatečné vzdělání, málo pracovních příležitostí, neochota ke vstupu na pracovní trh podpořená štědrým sociálním systémem.

„Řešením není pozitivní diskriminace ani masivní navýšení sociálních výdajů státu. Řešením je kombinace nulové tolerance ke všem formám kriminality a preventivních programů: podpory vzdělávání dětí z vyloučených lokalit, pečlivé sociální terénní práce, programů veřejně prospěšných prací a veřejné služby, ale také programů azylového či ústupového bydlení.“

(Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 54)

Také zde vystupuje pojem bezdomovectví, dle českého právního řádu se jedná o osobu, která nemá vlastní domov nebo nemůže z vážných důvodů užívat nebo takový domov užívá protiprávně. Podle zákona se jedná o osoby ohrožené sociálním vyloučením. Bezdomovce jako o „osoby bez přístřeší“ je vymezuje zákon o pomoci v hmotné nouzi

(§ 2 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb.) tak, že jde o lidi, kteří nemají či nemohou naplnit důležité životní potřeby.

Starost o bezdomovce je svěřena zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách v § 92 písm. a) a b) Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností obcí s rozšířenou působností ukládají zajistit péči osobě, které není poskytována sociální služba, a je v takové situaci, kdy neposkytnutí okamžité pomoci by ohrozilo její život nebo zdraví, poskytnutí sociální služby nebo jiné formy pomoci, v nezbytném rozsahu.

„Aktivováním vlastních zdrojů je možné dosáhnout výrazných změn v pracovním a kontaktním chování, komunikaci, zacházení se strachem, pracovním či časovým tlakem, smutkem, stresem, spěchem, depresemi zrovna tak jako v konzumních zlozvycích spjatých s jídlem, pitím, kouřením a mnoha dalšími závislostmi.“
(Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 68)

S těmi skupinami lidí musí umět APK pracovat, aniž by docházelo ke konfliktům či hrubostem. Cílem proto je získat na tuto pozici kandidáta, který odpovídá následujícím požadavkům z hlediska osobnostního beztrestnost, čestnost a vstřícnost, respekt k základnímu etickému kodexu, proaktivní postoj k bezpečnosti a veřejnému pořádku, kladný vztah k bezpečnostním složkám, komunikační dovednosti, loajalita, ochota týmové spolupráce. Z hlediska profesního je kladen důraz u APK ochota získávat nové kompetence a vzdělávat se, dobrý zdravotní stav, fyzická kondice. Povinnost vyhodnotit hrozby a rizika, zajistit APK školení BOZP ukládá zákoník práce.

APK má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, je oprávněn odmítnout výkon práce, pakliže má odůvodněné obavy o své zdraví či život, znát rizika své pracovní činnosti, má právo a povinnost podílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví.

„Stres je druhý nejčastěji uváděný zdravotní problém související s prací v Evropě.“
(Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 82)

Tyto skutečnosti je zapotřebí vnímat při samotném výběru uchazečů o práci APK a vyvarovat se přijetí jedinců, kteří jsou např. drogově závislí, ale také závislí na tabáku, patologickém hráčství atd.

V řadě případů působí APK v nestandardních podmínkách a jsou vystavováni opakovaně značným zátěžovým situacím a psychickému tlaku. Požadavky na jejich psychickou odolnost jsou srovnatelné se zátěží, které jsou vystaveni i strážníci obecní či městské policie.

„Mnoho úspěšných APK je vnímáno jako „poloviční“ strážníci, ke kterým má veřejnost zpravidla větší důvěru (a neformální vztahy) než ke strážníkům. Jeho činnost je častokrát na hranici kompetencí strážníka, se kterým následně řeší danou situaci.“
(Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti s. 108)

3.2.2 Strukturované rozhovory s mentory asistentů prevence kriminality

Úvodem této kapitoly budou **představeny mentorky APK** v oblasti prevence kriminality. Z ORP Kralupy nad Vltavou je jí mentorka APK a manažerka prevence kriminality v **ORP Kralupy nad Vltavou paní Mgr. Horáková** a z **ORP Most paní Zpěvákova**. Tato podkapitola dále bude obsahovat samotný strukturovaný rozhovor. Obě mentorky daly souhlas s uveřejněním jejich jmen a odpovědí.

Na začátek budou citována úvodní slova paní Mgr. Horákové, které autorce této diplomové práce poskytla informace o jejích začátcích, proč se stala mentorkou APK a manažerkou prevence kriminality. Dle slov **paní Mgr. Horákové**: *„Úplně na úvod začnu svými začátky, protože Vám to možná zodpoví otázku, proč zrovna já jsem mentorem APK. Pocházím z města Karviná – Nové město (Moravskoslezský kraj), která má SVL. Karviná také patřila k městům, která „zkoušela“ Program Úsvit. V roce 2011 jsem se přihlásila do výběrového řízení na pozici APK k městské policii, kdy v té době žilo v uvedené SVL cca 3 000 Romů. Ve výběrové komisi seděli mimo zástupců města, městské policie a Policie ČR, také JUDr. Tomáš Koniček a Mgr. Radek Jiránek. Vyšlo to a já se stala jednou z 10 APK, kteří byli zaměstnání na základě získání dotace na dobu tří let.“*

„Po uplynutí této doby, reagovala MP na další výzvu a mne se pracovní smlouva prodloužila o dalšího půl roku. Následně se MP Karviná rozhodla, na základě dobrých zkušeností, že zařadí 4 pozice APK do tabulkových míst MP. A pak jsem se v nějaké své životní fázi rozhodla, že se posunu dál a stanu se strážníkem. Samozřejmě jsem ve svém rozhodnutí byla podporována především rodinou. Od roku 2017 jsem byla jako strážník – okrskář určena pro úzkou spolupráci s APK. Těmi APK byly samozřejmě ti, kteří se mnou začínaly. O rok později a 400 km dál, jsem přijala nabídku stát se manažerem prevence kriminality městské policie Kralupy nad Vltavou.“

Z ORP Most s **paní Zpěvákovou** autorka ihned navázala na rozhovor, ovšem jejími slovy lze říci, že: *„Má práce je i mou vášní, pracuji na pozici mentora APK již 4 a půl let,*

pocházím původně z Plzně, bavila mě také práce v terénu, když jsem byla strážníkem, poté mi vedení nabídlo stát se mentorkou APK, nabídku jsem přijala a svou práci plním zodpovědně.“

Otázky, které jsou obsaženy v rozhovoru, budou označeny. Odpovědi mentorek budou vypsány pod jednotlivými otázkami. Odpovědi budou zaznamenány v následujícím pořadí paní Mgr. Horáková z Kralup nad Vltavou a paní Zpěváková z Mostu.

1. Jaké jsou nynější požadavky na APK?

Paní Mgr. Horáková: *„Získat vhodné lidi bylo složité. Podmínkou byl věk 18+, ukončené základní vzdělání, dobrá zdravotní způsobilost a čistý trestní rejstřík. Přihlásily se nám dvě osoby. Muž, který pracoval u ostrahy v hale ČD a žena, která tam uklízela. U obou jsme věděli, že mají nějaké pracovní návyky a jsou komunikativní. V rámci běžných kontrol prováděných strážníky, jsme se s nimi s kolegy potkávali. Zmíněna žena je na pozici APK stále. Na druhé pozici se vystřídali již tři muži. Od června 2020 se podařilo získat na volnou pozici muže, který šel po 30 letech práce u jednoho zaměstnavatele do důchodu, a ještě se mu úplně doma zůstat nechtělo.“*

Paní Zpěváková: *„Asistenti prevence kriminality nemusí být ze sociálně vyloučené lokality, jde hlavně o znalosti, na začátku projektu se hlásilo hodně uchazečů první dva roky nábor téměř každý týden, ovšem průměrně je nábor jednou za půl roku, jak dlouho vydrží na pozici záleží na lidech, máme zde 11 asistentů i 4 roky.“*

2. Jak probíhá zaškolování APK?

Paní Mgr. Horáková: *„Zaškolování všech APK probíhalo externím školitelem, který byl doporučován MV (odborem prevence). S tímto školitelem jsem měla sama zkušenosti (jako APK) a věděla jsem, že naše APK dokáže skvěle připravit. Tento školitel byl také supervizorem. Podílel se také na vytvoření metodiky k projektu APK. Průběžné školení a vzdělávání probíhá v oblasti první pomoci, bezpečného chování a komunikaci s občany, absolvují také povinné školení BOZP, a to vše společně se strážníky MP, která má nasmlouvané také externí školitele.“*

Paní Zpěváková: *„Zaškolování asistentů začíná praxí, ihned jdou do ulic, dále je zde školitel přes MV ohledně právních věcí, zajištění manažerky prevence kriminality je např. zastavování vozidel – dohledová služba, první pomoc, ze začátku chodím s asistenty stále já jakožto mentor, ovšem kontrolu je průběžně.“*

3. Náplň práce těchto asistentů?

Paní Mgr. Horáková: *„APK vykonávají pochůzkovou činnost s cílem snížení rizika páchaní trestné činnosti, přestupků a zvýšení bezpečnosti. Při své činnosti úzce spolupracují*

se strážníky a mentorem. Zjištěné nedostatky, přestupky a informace oznamují stejně jako občané, prostřednictvím pevné linky dozorčí službě MP. K tomu byl APK pořízen služební mobil. Dále komunikují prostřednictvím aplikace WhatsApp, kdy v některých případech posílají fotky místa, kde je potřeba něco dořešit (černé skládky, nepořádek, poškozený majetek města, aj.). Na sobě mají také minikamery. Byly instruovány k tomu, aby natáčeli komunikaci s občany, zejména při řešení přestupkového jednání. Časy, místa a provedené kontroly si APK značí do hlídkových knížek, které pak předkládají mentorovi. Veškerá činnost, zadané úkoly a výsledky jsou pak metodicky zaznamenávány do informačního systému MP. V ranních hodinách APK dohlíží na bezpečnost silničního provozu u vybraných základních škol, nejen před zahájením vyučování, ale i při ukončení vyučování a rozchodu žáků. V budově nádraží a přilehlém okolí pak provádějí kontroly zaměřené na bezpečnost dětí, které do škol dojíždějí. V rámci běžné pochůzkové činnosti pak napomáhají při dohledu nad dodržováním veřejného pořádku, OZV, NM a dalšími zákony. Na porušení zákona za rok 2021 upozorňovali ve více jak 190 případech. V případě, že přestupci na upozornění asistentů nebrali zřetel, byla věc předána hlídce MP k dalšímu řešení.“

Paní Zpěvácová: „Náplň jejich práce je velmi rozmanitá, především působí v sociálně vyloučených lokalitách, dávají rady občanům, podstata projektu je preventivně působit v rizikových lokalitách, kde pracují s lidmi ale také s dětmi, dále vykovávají pochůzky, chceme, aby lidem dodali pocit bezpečí a možnost cítit se lépe, sice nemají stejné kompetence jako strážníci, ale lidé je tak vnímají.“

4. Jak probíhá práce asistentů s veřejností, městskou policií aj.?

Paní Mgr. Horáková: „Od samého začátku se asistentům podařilo dostat se do povědomí občanů, kteří se na ně stále více obraceli s žádostí o pomoc při řešení některých situací, nebo v případě potřeby oznámení podezření ze spáchání přestupku, v případě nálezů injekčních stříkaček, nefunkčních parkovacích automatů atd. Sami asistenti za rok 2021 našli 30 ks injekčních stříkaček, které předali hlídce MP k bezpečné likvidaci. Další zjištěné poznatky jsou dále předávány prostřednictvím dozorčí služby MP např. TSM, životnímu prostředí, povodí Vltavy aj., kterým bylo za výše uvedený rok předáno 85 případů nejen znečištění veřejného prostranství, ale i poškození majetku. Dále poskytují součinnost MP a Policii ČR při hledání pohřešovaných či hledaných osob a majetku. Při získávání poznatků a informací o určitých druzích protiprávního jednání, jako např. odkládání objemného odpadu – nejčastěji nábytku, znečišťování veřejného prostranství či již zmíněného poškození majetku ve správě TSM nebo příslušného odboru MěÚ.“

Paní Zpěváková: „Práce asistentů s veřejností je samozřejmostí, poskytují obyvatelům informace a nabízí užitečné rady, s městskou policií velmi úzce spolupracují; např. rozjednávají přestupek, dále pak zasáhnout strážníci – sankce aj.“

5. Jak se zapojují APK v projektech (jsou zapojováni také do jiných?)

Paní Mgr. Horáková: „V souvislosti s výskytem, šířením nákazy Sars-Cov-2 a s vydanými nařízeními vlády ČR, zejména s omezujícími opatřeními na ochranu před dopady nákazy, upozorňovali ve více jak 70 případech na povinnost nošení ochranných prostředků dýchacích cest, zákaz konzumace alkoholu, shromažďování a vycházení. V období nouzového stavu vypomáhali při vstupu do budovy MěÚ, kde upozorňovali občany na dodržování výše zmíněných povinností. V neposlední řadě je důležité zmínit, že za celou dobu fungování poskytovali také několikrát první pomoc. V rámci prevence kriminality MP jsou zapojováni do preventivních akcí, jako je Uklidme Česko, Bezpečný den, Loučení s prázdninami a mnoho dalšího.“

Paní Zpěváková: „Nyní u nás probíhají dva projekty jeden je od Ministerstva vnitra a druhý je z Úřadu práce města Most, kde jsou asistenti přesně zařazeni do jednotlivých projektů.“

6. Jak probíhá Vaše spolupráce s asistenty?

Paní Mgr. Horáková: „Mou náplní je mimo spolupráce s APK také psaní článků, aktualit a příspěvků, nejen do Kralupského zpravodaje. Úzce spolupracuji s manažerkou prevence MěÚ, Policií ČR, neziskovými organizacemi a základními školami, kdy se podílím spolu se svými kolegy na různých akcích preventivního charakteru zaměřených nejen na děti a mládež, ale také na širokou veřejnost. Těmi akcemi jsou např. Bezpečný den nebo soutěž pro děti s rodinami – Tonda Kralupa, kdy pak kolektivy tříd dostávali poukaz na Den se strážníkem. Mohly si tak vybrat návštěvu budovy MP, přednášku ve třídě nebo procházku venku, zaměřenou na bezpečnost. Dále jsem oslovována Ekologickým centrem, které v průběhu roku pořádá akce Uklidme Česko, kde na začátku této akce upozorňuji děti, co dělat v případě nálezů nebezpečného odpadu (injekční stříkačky aj.). Další mou náplní jsou besedy pro mateřské a základní školy. Pro MŠ na téma seznámení dětí s městskou policií a její činností, se základy dopravní výchovy a osobním bezpečím. Pro 1. stupeň ZŠ besedy na téma osobní bezpečnosti ve vztahu k neznámým osobám a předmětům, zvířatům a jiným nebezpečím, která jim hrozí. Besedy obsahují informace o systému ve městě (čísla tísňového volání) a základy bezpečného chování v silničním provozu. Připravené modelové situace, do kterých se samotné děti aktivně zapojují, prověřují jejich reakce

na určité nebezpečné situace. Pro 2. stupeň ZŠ probíhají besedy na téma problematika drog, základy právního vědomí, dopravní výchova aj. Časový harmonogram besed je vždy předem konzultován s řediteli (pedagogy) mateřských a základních škol. Besedy přispívají k vyšším znalostem a vědomostem žáků základních škol, o uvedených tématech, které mohou uplatnit v rizikových situacích. Dále nabízíme občanům města a okolí forenzní identifikační značení jízdních kol, koloběžek a kompenzačních pomůcek. Jedná se o metodu forenzního identifikačního značení majetku syntetickou DNA, která není pouhým okem viditelná. Každý předmět, který je majitelem dodán, je označen a opatřen příslušnou samolepkou, která varuje a informuje potencionálního pachatele, že tento předmět je chráněn syntetickou DNA. Značený majetek je zaevidován do lokálního registru a poté jsou data zaslána do Národního registru forenzního identifikačního značení. V roce 2021 bylo ve městě v areálu jedné ze základních škol vybudováno nově dopravní hřiště. Proto jsem se svolením starosty města absolvovala školení BESIPu a mohu tak od ledna 2022 vyučovat dopravní výchovu, která je obsažena v Rámcovém vzdělávacím programu pro ZŠ. Výuka tak probíhá ve 4. a 5. třídách na ZŠ ORP. Ve svém volném čase pak vedu pod DDM Kralupy kroužek Malého strážníka (policisty). Skupina dětí ve věku 6-11 let se zábavnou formou dozvídá informace o práci jednotlivých složek IZS. Osvojují si zásady bezpečného pohybu v silničním provozu, bezpečného chování doma a venku, základy první pomoci, zásady správného chování v určitých krizových situacích, či pohybu na internetu a sociálních sítí.“

Paní Zpěváková: „Jsem v práci každý den od rána do odpoledne, tudíž mám přehled nad každým z nich, rozdělují jim práci a denní činnosti, poté je rozdělím do dvou, vždy musí chodit po dvojicích, vzhledem k náročnosti práci a možných rizicích, které během výkonu vznikají, nikdy nechodí pouze jeden asistent. Jedná se o náročnou práci, kdy se denně chodí několik hodin v kuse, hodně záleží na jednotlivcích, byla tu jedna slečna a ta vydržela na pozici jeden den, jelikož asistenti jsou perfektně vybaveni včetně oblečení, ale boty zvané „kanady“ ji prý tlačily, a tak vydržela pouze jeden den. Ještě jednou chci zdůraznit náročnost této práce.“

7. Co musí splnit APK, než získají kompetence k vykonávání jejich povinností?

Paní Mgr. Horáková: „Asistenti musí splnit povinná školení a jsou průběžně seznamováni s projekty a jejich cíli.“

Paní Zpěváková: „Výše jmenovaná školení.“

8. Musí svou práci reportovat a komu se "zodpovídají"?

Paní Mgr. Horáková: „Ano, jsem jejich mentorkou, takže musím vědět, co a jak dělají.“

Paní Zpěváková: „Ano, musí, a to mně jakožto jejich mentorce každý den, vyplňují pracovní listy a veškerou s tímto související dokumentaci.“

9. Kdo platí APK (pokud mohu vědět jen přibližně jejich platové ohodnocení, nemusí to být přesná částka, opravdu stačí jen rozmezí)?

Paní Mgr. Horáková: „Tuto otázku nemohu zodpovědět přímo, ale platy asistentů jsou uspokojivé.“

Paní Zpěváková: „Na tuto otázku Vám bohužel nemohu odpovědět přímo, jelikož jsem podepsala Dohodu o mlčenlivosti, ovšem mohu konstatovat, že jejich plat je velmi nízký. Placení jsou z projektů Ministerstva vnitra a z rozpočtu městské police, toto ovšem řeší projektový manažer nikoli já.“

10. A můj poslední dotaz, jaká je jejich motivace k tomu vykonávat tuto pozici?

Paní Mgr. Horáková: „Rozhodně jejich zápal v této oblasti, jsou velice komunikativní a práce s nimi je naprosto bezchybná a hodnotila bych jí na výbornou.“

Paní Zpěváková: „Toto je velice zajímavý dotaz, to byste se nejspíše musela zeptat samotných asistentů, vzhledem k jejich nízké mzdě jsem nad tím také přemýšlela, ale na druhou stranu musím podotknout, že jsou naši asistenti opravdu zapálení pro svou práci a do slova jí žijí. Zajímá je činnost a samotná práce Policie ČR, ale bohužel nemají, absolutně neděláme rozdíly mezi věkem, pohlavím či etnikem, ale většina našich asistentů jsou Romové a musím všechny asistenty tímto pochválit, protože odvádějí vynikající práci.“

3.2.3 SWOT analýza projektu Asistent prevence kriminality

Tato podkapitola navazuje na předchozí s názvem Strukturované rozhovory s mentory asistentů prevence kriminality. Na základě získaných poznatků a informací autorka naváže touto kapitolou na SWOT analýzu, jenž se zaměří na projekt s názvem Asistent prevence kriminality.

V níže uvedené SWOT analýze je u každého kvadrantu označení V (váha) a H (hodnocení). Váha jednoho kvadrantu se bude rovna 100 % a hodnocení bude uvedeno na škále od 1 do 5, přičemž 1 je nejméně, 5 je nejvíce.

SWOT analýza						
Projekt Asistent prevence kriminality						
VNITŘNÍ VLIVY	SILNÉ STRÁNKY	V	H	SLABÉ STRÁNKY	V	H
	Dlouhodobý projekt.	0,1	3	Finančně náročný projekt.	0,3	4
	Možnost financování skrze dotace.	0,1	4	Fyzicky náročná práce.	0,1	4
	Funkčnost a účelovost projektu.	0,2	5	Psychicky náročná práce.	0,1	4
	Zájem o projekt na území ČR.	0,1	5	Nižší mzdy.	0,3	5
	Různorodá činnost APK.	0,1	4	Méně nároků na uchazeče APK.	0,2	3
	Nabídka pomoci veřejnosti.	0,1	5			
	Klíčový projekt v oblasti prevence kriminality.	0,1	5			
	Výborná orientace APK v oblasti, kde působí.	0,1	3			
	Vynikající znalost APK terénu/prostředí.	0,1	3			
	CELKEM		4,2	CELKEM		-4,1

VNĚJŠÍ VLVIVY	PŘÍLEŽITOSTI	V	H	HROZBY	V	H
	Možnost více informovat širokou veřejnost v oblasti prevence kriminality.	0,4	5	Nedostatek APK.	0,2	4
	Větší motivace APK.	0,2	5	Není garance snížení kriminality.	0,4	3
	Možnost více informovat nejen širokou veřejnost v oblasti prevence kriminality.	0,4	5	Nedostatek financí.	0,4	5
	CELKEM	5		CELKEM	-4	

SWOT analýza postup: Jednotlivé body (silné a slabé stránky, příležitostí a hrozeb) byly vynásobeny (váha x hodnocení), poté byly jednotlivé body sečteny a zapsáno jako celkem. Kvadranty (silné stránky a příležitosti) vyšly v kladných číslech, celkový výsledek 9,2. Kvadranty (slabé stránky a hrozby) se též sečetly, ovšem vyšly v záporných číslech, celkový výsledek -8,1. Poté se sečetly oba výše uvedené výsledky. **Konečný výsledek této SWOT analýzy tedy vyšel na 1,1.**

Cílem této SWOT analýzy bylo zhodnotit funkčnost projektu s názvem Asistent prevence kriminality. Tento projekt je finančně náročnější, není garantováno snížení kriminality ani trestné činnost, a samotní asistenti prevence kriminality nemusí svou práci vykonávat efektivně nebo na výše uvedené pozici nevydrží dlouhodobě, přesto je projekt velice úspěšným a v celorepublikovém měřítku velice využívaným. **Lze tedy konstatovat, že projekt APK je nejen klíčovým ale též velmi přínosným ve zkoumané problematice.**

3.3 Sociálně vyloučené lokality v Kralupech nad Vltavou a v Mostě

V této části výzkumného šetření bude věnována pozornost sociálně vyloučených lokalit (dále jen „SVL“) v ORP (Kralupy nad Vltavou a Most). SVL úzce souvisí s prevencí kriminality a působí v nich především APK. Na tyto lokality se odkazuje nejen dokument Strategie ale též Koncepce, oba dokumenty jsou uvedeny výše v této diplomové práci. V této části práce budou vybrány dvě obce (z ORP Kralupy nad Vltavou a z ORP Most).

Dále jsou zde zmíněny dva stěžejní dokumenty, které umožní provést rozbor zkoumané problematiky, jedním z nich je **dokument Kralupy nad Vltavou: Situační analýza v oblasti sociálního vyloučení** a dalším dokumentem je **Strategický plán sociálního začleňování Obrnice 2015–2018**. Poté bude věnována pozornost dokumentu nesoucího název **Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024** a dokumentu s názvem **Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Mostu na období 2017-2019**. Dále budou zmíněny informace poskytnuté z rozhovoru s paní Valterovou (koordinátorka prevence kriminality v Kralupech nad Vltavou) a s paní Bc. Švábovou (preventistka MP ve městě Most). Aktéři této části výzkumného šetření souhlasili s uvedením jejich jmen a případných odpovědí. Poté budou provedeny dvě **SWOT analýzy, jež se zaměří na sociálně vyloučené lokality v Kralupech nad Vltavou a v Mostě**.

Za SVL se dle výzkumu považuje: *„Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR považujeme takovou lokalitu, kde dochází ke koncentraci více než 20 osob žijících v nevyhovujících podmínkách (indikováno počtem příjemců příspěvku na živobytí), které obývají fyzicky či symbolicky ohraničený prostor (indikováno vnější identifikací).“* (Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR s. 14)

Nejen Policie ČR ale všichni přímí aktéři prevence kriminality se snaží dohlížet na tato území a snažit se o zlepšování situace v SVL. S oblastí prevence kriminality jsou úzce spjaty a je na ně brán zvláštní zřetel, jelikož je v těchto lokalitách páchána více trestná činnost, proto je důležité tyto oblasti nejen hlídat, ale také podporovat obyvatele k preventivním krokům, vzdělávat je a nabídnout jim pomoc.

Odbor pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj vyvinul nástroj, který zahrnuje klíčové ukazatele z různých rizikových oblastí, umožňuje tak v celorepublikovém rozsahu posoudit míru sociálně vyloučených lokalit. Dle tohoto ukazatele se

v roce 2020 v nejzatíženějším pásmu nacházelo 208 obcí na našem území, celková hodnota indexu sociálního vyloučení během roku 2020 stoupla, nejzatíženějších obcí přibýlo o 34.

Lidé žijící v SVL nečelí pouze jednomu sociálnímu problému, nýbrž celému komplexu sociálně patologických jevů, je tedy velice těžké se z takového prostředí vymanit pomocí vlastní vůle. Neexistence legálních způsobů obživy či naprostá absence víry v lepší život, to vše přispívá k páchání trestné činnosti a zvyšuje se tak riziko výskytu kriminality. V těchto oblastech jsou často ubytovací zařízení, ve kterých taktéž dochází k páchání trestné činnosti, osoby žijící v těchto zařízeních se sami častokrát stávají oběťmi trestných činů. Mnohdy se jedná o procesy tzv. „organizovaného charakteru“, jakými může být např. lichva, vydírání či obchod s lidmi. Takovéto prostředí se také vyznačuje značným rizikem výskytu radikálních až extremistických názorů (druhy rasismu, xenofobie). S těmito jevy se pojí verbální nebo dokonce fyzické útoky na osoby, dále demonstrace či obecné nepokoje. Vzhledem ke komplexnosti těchto sociálně patologických jevů a jejich hloubce je třeba přistupovat k prevenci kriminality s naprostou opatrností a přesností. Nalézt tak přístup k řešení příčin těchto problémů a snažit se pomoci obyvatelům, kteří v těchto oblastech žijí.

Ve spojitosti s SVL se váže také problematika anticiganismu, jež se zabývá postavením a začleňováním Romů, kteří tvoří velkou část obyvatel SVL. Touto tematikou se podrobně zabývá Strategie rovnosti, začleňování a participace Romů 2021-2030, dokument byl přijat usnesením vlády ČR č. 447 ze dne 10. května 2021.

Cílem tohoto dokumentu je boj proti předsudkům, projevům nenávisti, dále pak v oblasti bezpečnosti a kriminality domácího a genderově míněné násilí v romských rodinách. Dalším činným orgánem v této problematice je Policie ČR ve vztahu k menšinám, dříve byla tato problematika upravena v rámci Ministerstva vnitra jako interní koncepční materiál, nyní je součástí vládní Strategie. Policie ČR je hlavním garantem bezpečnosti a ochrany pro všechny osoby bez rozdílů náboženských, rasových, pohlaví, etnického původu, vyznání či sociálního postavení jedince ve společnosti. Policie ČR úzce spolupracuje s menšinami žijících na území České republiky a podporuje tak jejich integraci a zařazení na trh práce. Má za cíl vytvořit vztah a důvěru mezi policejním sborem a menšinami. Policie ČR uplatňuje rovný přístup ke všem menšinám, pomáhá předcházet konfliktům, to vše je založeno na moderních metodách a přístupech. Od roku 2014 se v rámci projektu Policie ČR objevuje pojem policejní specialista v oblasti policejní práce v minoritních skupinách Romů žijících v SVL. Podle Evropského sociálního fondu v ČR byla vytvořena mapa, ve které lze dohledat tyto lokality.

Pro zvýšení pocitu bezpečí, eliminace páchané kriminality a snížení sociálního napětí v rizikových lokalitách vzniklo několik projektů a aktivit v oblasti prevence kriminality, svou roli zde zastupují také ministerstva. Odbor sociálního začleňování Ministerstva pro místní rozvoj tzv. Agentura podporují koordinovaný přístup k těmto lokalitám, především v oblasti dluhové problematiky, bydlení, zaměstnanosti, bezpečnosti a přístupu ke zdraví a službám obecně. Cílem tohoto projektu je upevnit pozici sociálního pracovníka a sociálního kurátora během prevence kriminality v SVL včetně upevnění pozice sociálních pracovníků ve veřejné správě.

Ministerstvo vnitra ČR realizuje s partnery (obecní policie, Policie ČR, samospráva, dobrovolníci či neziskový sektor) aktivity a programy, kde je kladen důraz na zapojení se samotných obyvatel těchto lokalit. Tyto aktivity a programy mají za cíl zlepšit veřejný pořádek a bezpečnost v rizikových lokalitách, eliminovat tak kriminalitu a jiné sociálně – patologické jevy společnosti, především nerepresivními prostředky.

Jedním z velmi úspěšných projektů je projekt s názvem Romský mentor i přes vysokou poptávku, mnohdy nejsou dostatečné prostředky na realizaci. Jedná se o sociálního pracovníka, jenž pomáhá vykonávat soudem uložený alternativní trest, často se zapojuje do projektů sociální prevence a podporuje využití volného času dětí a mladistvých, dále se také snaží se posílit finanční gramotnost.

Dle mapy SVL lze vydefinovat následující údaje pro ORP Kralupy nad Vltavou byly označeny za rizikové lokality 4, kdy je počet obyvatel SVL 100-300. V ORP Most je počet SVL 9 a počet obyvatel žijících v těchto lokalitách je 5100-6200.

3.3.1 Sociálně vyloučené lokality v Kralupech nad Vltavou

Dle údajů z mapy sociálně vyloučených lokalit ČR lze dohledat, že se na území ORP Kralupy nad Vltavou nachází 7 SVL s rozmezím od 100 do 300 obyvatel žijících v těchto rizikových lokalitách. **Na základě analýzy dokumentu nesoucího název Vyloučené lokality Kralupy nad Vltavou bylo zjištěno, že se SVL nachází v různých částech samotného města Kralupy nad Vltavou. Žádná z těchto rizikových lokalit není prostorově oddělena od městské části.** Přibližný počet obyvatel z SVL dle výše uvedeného dokumentu je 329. Tito obyvatelé žijí převážně v ubytovnách či nájemních domech. Prostory těchto lokalit se liší vybaveností a rozměry. Projekty níže uvedeny jsou poskytnuty z informací koordinátorky prevence kriminality ve zkoumané ORP paní Valterové.

Dříve byla za SVL označená též obec Zlosyň a Zlončice, zde se ovšem situaci podařilo úspěšně vyřešit, díky programům, jež budou zmíněny níže. A proto se nyní rizikové lokality vyskytují na území samotného města Kralupy nad Vltavou.

První lokalitou je část města v **ulici Krakovská**, zde žije odhadem zde 20 osob ohrožených sociálním vyloučením. V této sociálně vyloučené lokalitě se jedná o ubytovnu zřízenou v panelovém domě, není určena pro rodiny s dětmi. Většina pokojů je zařízena pouze pro jednu osobu.

Druhou SVL je část města v **ulici Přemyslova**, která je tvořena 4 nájemními domy s odhadovaným počtem 125 osob, žijících zde. Jedná se o byty o celkové výměře 20 až 30 m², jsou pronajímány sociálně slabším rodinám, párům nebo jednotlivcům.

Třetí SVL se nachází v **ulici U Cukrovaru**, je tvořena komplexem budov označených jako hostel. V současné době zde žije jen jedna osoba ohrožena sociálním vyloučením.

Čtvrtou SVL je označována ubytovna nacházející se v **ulici V Olších**, zde je v současnosti ubytováno 8 osob, které jsou ohroženy sociálním vyloučením.

Pátou rizikovou lokalitou je nájemní dům v **ulici Šafaříkova**, jenž je tvořen z tzv. malometrážních bytů. Tyto byty jsou pronajímány osobám sociálně slabým. V domě se velmi často střídají podnájemníci. Odhadem zde žije přibližně 110 sociálně slabých osob.

Šestou SVL je ubytovna v **ulici Žižkova**, ta je tvořena 11 byty o výměře 20 m², jedná se tedy o malometrážní byty. Ty jsou tvořeny pouze jednou místností s výjimkou jednoho bytu. Některé z bytů mají společné toalety a koupelnu. Celkem zde žije 42 osob.

Poslední tedy sedmou vyloučenou lokalitou je ubytovna v **ulici Poděbradova**. Tato ubytovna je určena hlavně pro agenturní zaměstnance, jedná se tedy především o dělníky či jiné zahraniční pracovníky. Tato SVL je velice diskutabilní, jelikož se v této ubytovně mění „nájemníci“, jedná se spíše o ubytovnu pro zaměstnané, kterým může hrozit sociální vyloučení, to ovšem není potvrzeno u všech zde žijících.

Na základě analýzy dokument, který vydal odbor sociálních věcí, školství a kultury Městského úřadu v Kralupech nad Vltavou společně s koordinátorkou prevence kriminality nesoucího název Zpráva o stavu romské menšiny v ORP Kralupy nad Vltavou za rok 2018 je žádoucí zmínit, že za těmito lokalitami (SVL) stojí především privatizace městských bytů, dlouhodobá nezaměstnanost, zadluženost, lichva, nehrazení služeb spojených s bydlením a dříve též herny (gambling).

Tyto lokality jsou součástí města, nejsou nikterak odděleny. Mají možnost dostupnosti nejružnějších institucí, předškolního či školního vzdělávání.

Dle dokumentu s názvem Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024 je nezbytně nutné poznamenat, že odbor sociálních věcí, školství a kultury Městského úřadu v Kralupech nad Vltavou zaměstnává 3 pracovníky. Ti se zabývají výkonem tzv. sociální práce.

„Jedná se o romského koordinátora, sociálního kurátora a sociálního pracovníka. Romský koordinátor pracuje na minimální úvazek a jeho činnost spočívá především ve spolupráci na předávání informací s krajským romským koordinátorem.“ (Komunitního plánu sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024 s. 23)

„Z dostupných informací je možné říci, že se na území ORP Kralupy nad Vltavou nachází sociálně vyloučené lokality, ale nejedná se o kritický stav, který by výrazně zatěžoval vedení města. Městský úřad se této problematice aktivně věnuje a zaměstnává pověřené pracovníky, kteří situaci řeší v terénu.“ (Komunitního plánu sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024 s. 23)

Ve městě Kralupy nad Vltavou funguje několik ubytoven, které využívají lidé bez stálého bydlení včetně sociálních služeb, jenž tyto ubytovny nabízejí. Stěžejním zjištěním je fakt, že se tato zařízení začínají čím dál více zaměřovat na tzv. agenturní zaměstnance. Tudíž jedinci či rodiny, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, mají menší možnost sehnat ubytování touto cestou. V současné době jsou cílovou skupinou (rodiny s dětmi), k dispozici mají azylový dům provozovaný Charitou Kralupy nad Vltavou.

Jedním z nejdůležitějších faktorů sociálního vyloučení je zadluženost obyvatelstva. Zadluženost či exekuce mohou vést k sociálnímu vyloučení jedince. Pakliže jsou uvaleny exekuce na člověka, ztrácí obvykle motivaci ke stálému zaměstnání a jeho situace se rapidně zhoršuje.

Z tabulky uvedené v dokumenty s názvem Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024 lze vypožorovat, že mezi lety 2016 a 2017 došlo k nárůstu podílu osob v exekuci v ORP Kralupy nad Vltavou na téměř 10 %. Tento nárůst byl nižší než v mělnickém okrese, avšak současně vyšší, než byl průměr Středočeského kraje.

Podle dokumentu Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024 lze uvést doporučení pro efektivnější politiku města v oblasti efektivního rozvoje poskytování na základě provedeného výzkumného šetření v oblasti demografie ORP Kralupy nad Vltavou.

Klíčovým cílem pro vedení města je nabídnout dostatečné pokrytí nabídky sociálních služeb pro různé věkové kategorie. Stěžejním doporučením je sledovat změny v demografii,

včasně tak reagovat na měnící se poptávku po různých sociálních službách a tím přizpůsobit nabídku.

Dle analýzy demografie v ORP Kralupy nad Vltavou je do roku 2030 očekáván každoroční nárůst počtu obyvatel. Tento nárůst se týká všech věkových skupin, nejvýraznější zvýšení počtu obyvatel bude ve věkové kategorii 65 let a více. Na základě tohoto předpokladu lze očekávat, že se výrazně zvýší poptávka po sociálních službách využívaných výše uvedenou věkovou skupinou.

Kralupy nad Vltavou by se měly připravit na vyšší poptávku a tím předcházet problémům s nedostatečnou kapacitou poskytovatelů sociálních služeb, jež jsou určeny především pro seniory. Kralupy nad Vltavou by též neměly opomenout potřeby všech věkových skupin, vytvářet tedy obyvatelům vhodné podmínky k využívání sociálních služeb, zajistit tak komplexně základní životní potřeby pro své obyvatele bez rozdílu věku nebo etnika.

Výše v této podkapitole byly zmíněny dvě obce (Zlosyň a Zlončice), které byly označeny za SVL v minulosti, avšak dnes jsou díky úspěšné implementace projektů prevence kriminality jako např. **Asistent prevence kriminality či projekt Rozšíření městského kamerového systému, dále pak Paprsek 2019, Společně proti kriminalitě. U těchto uvedených projektů zažádalo město o dotace. Další projekty, které si město financovalo samo lze uvést např. Noční akce MP „Limo“ a „Joker“ či Dlouhodobá primární prevence rizikového chování na ZŠ – SEMIRAMIS aj.**

Projekt APK, kde byly celkové náklady tohoto projektu na rok 2019 462 530 Kč. Z rozpočtu města bylo financovaná částka 65 330 Kč a dotace z MV ČR činila na rok 2019 ve výši 397 200 Kč. Projekt je plánován na 3 roky a jeho celkové náklady jsou vyčísleny na 1 634 086 Kč.

Rozšíření městského kamerového dohledového systému o nové body, kde jsou předpokládané náklady ve výši maximálně 250 000 Kč. Z rozpočtu města bude financováno částkou 25 000 Kč a dotace z MV ČR bude financováno částkou 225 000 Kč.

Preventivně vzdělávací pobyt pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin z ORP Kralupy nad Vltavou: PAPERSEK 2019, tento projekt je určen hlavně dětem ze sociálně slabých rodin se zaměřením na efektivní trávení volného času, doplněn je o prevenci kriminality (jedná se zejména o minimalizaci vzniku sociálně patologických jevů ve vyšším věku dětí). Do programu projektu se zapojila MP Kralupy nad Vltavou a Sbor dobrovolných hasičů Veltrusy, spolu s dalšími složkami IZS. Celkové náklady tohoto projektu jsou

ve výši maximálně 110 100 Kč. Z rozpočtu města bude financováno částkou 33 030 Kč a finanční prostředky z MV ČR budou ve výši maximálně 77 070 Kč.

Projekty, jež si hradí město samo je např. Noční akce MP „Limo“ a „Joker“ jedná se o pravidelné preventivní akce MP týkající se alkoholu u nezletilých dětí (Limo) a mladistvých v hernách (Joker). Akce se pravidelně účastní též kurátor pro děti a mládež. Financováno z rozpočtu MP Kralupy nad Vltavou a z rozpočtu MP.

Dále pak dlouhodobá primární prevence rizikového chování na základních školách SEMIRAMIS, jedná se o dlouhodobou primární prevenci rizikového chování ve městě Kralupy nad Vltavou, tu zajišťuje organizace SEMIRAMIS. Tento program město finančně každoročně podpoří částkou 160 000 Kč. Pořádají se pravidelné semináře a besedy s dětmi na většině základních škol v Kralupech nad Vltavou.

Důležitým programem v Kralupech nad Vltavou je tzv. Terénní program SEMIRAMIS, jedná se o centrum terénních programů Středočeského kraje, které poskytuje sociální a adiktologické služby uživatelům drog a jejich blízkým na území města Kralupy nad Vltavou. Kralupy nad Vltavou tento projekt každoročně financuje z rozpočtu města částkou ve výši 120 000 Kč.

Je nutno zmínit také fakt, že základní školy v Kralupech nad Vltavou si samy plánují preventivní programy, návrhy předkládají komisi školské a prevence kriminality. Z rozpočtu komise je přibližně 98 % použito na preventivní program na těchto školách, zbývající 2 % jsou věnovány na akci s názvem Loučení s prázdninami. V roce 2019 byl schválen rozpočet komise školské a prevence kriminality na částku 403 000 Kč.

Dále se také natáčejí preventivních videa pro občany ORP Kralupy nad Vltavou, která upozorňují na různá nebezpečí v tzv. rizikových místech. Jsou zde též besedy o dopravní výchově pro chodce, cyklisty a řidiče, dotazníková šetření na téma prevence ve městě, interaktivní stránky pro děti a mladistvé (hry, soutěže aj.), kalendář akcí Programu prevence kriminality na celý rok a jednotlivé reportáže z konaných akcí, rezervační systém na přednášky preventivních programů. Konají se nejrůznější besedy či akce.

„Městská policie Kralupy nad Vltavou si pro rok 2018 připravila nový katalog témat prevence kriminality, ze které si základní a střední školy mohou vybrat besedy a přednášky. Katalog nabízí čtyři okruhy: 1. Bezpečně doma a na silnici (pro 1. - 2. ročník ZŠ), 2. Malý kriminalista – základy kriminalistiky (3. - 4. ročník ZŠ), 3. Základy právního vědomí (5. ročník ZŠ), 4. Besedy pro 2. stupeň ZŠ a SŠ (právní vědomí, šikana, kyberšikana, kouření, alkohol, návykové látky, multikultura, pomoc v nouzi). Financováno plně z rozpočtu Městské

police Kralupy nad Vltavou. Financováno z rozpočtu Městské policie.“
(Program PK na rok 2019 s. 6)

3.3.2 Sociálně vyloučené lokality v Mostě

Most je mnohem více sociálně vyloučených lokat a s mnohem větším počtem obyvatelů. SVL se nachází nejen v samotném městě, ale na rozdíl od Kralup nad Vltavou jsou SVL též v ORP Most. Z města Most bude uvedeno sídliště Chanov a obec Obrnice. Sídliště Chanov v roce 2021 zde žije zhruba 700 obyvatel.

„Obyvatelé ze strukturálně postižených oblastí s vysokou koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením – deprivovaných lokalit – Lokalita Stovky, Lokalita Sedmistovky, ulice K. H. Borovského, ulice Javorová, ulice M. G. Dobnera, ulice U Věžových domů.“

(Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Mostu na období 2017-2019 s.13)

Problémem této sociálně vyloučené lokality je nedostatečné vzdělání, nestabilní rodinné prostředí, vysoká míra zadlužení, nízké rodičovské kompetence, absence finanční gramotnosti a dlouhodobá nezaměstnanost.

Obec Obrnice ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování sepsala Strategický plán obce Obrnice, ve kterém je napsáno následující: *„Preventivní a volnočasové aktivity doplňují aktivity obce, škol a neziskových organizací, např. ICVA, Duhovka, nebo TJ SOKOL, Sboru dobrovolných hasičů, aj., které se snaží nabídnout možnosti k nepatologickému trávení volného času.“* (Strategický plán sociálního začleňování obce Obrnice pro roky 2015–2018 s. 4)

Hlavní problémem obce Obrnice je nedostatek bydlení. V jižní a východní části Obrnic jsou značně problémové lokality, kterými jsou panelové sídliště. Těmto sídlištěm se jinak říká „Malé a Velké sídliště“, kde se pravidelně shlukují osoby řešící nejčastěji problémy jako je dlouhodobá nezaměstnanost, velmi nízká úroveň bydlení, a především vysoká zadluženost.

V obci Obrnice je nejvíce exekučních řízení na osobu v celé České republice. Tato sídliště vykazují většinu aspektů SVL, jedná se především o zvýšenou kriminalitu, chudobu, zadluženost obyvatel, dále pak nízkou úroveň vzdělanosti obyvatel, vysokou míru nezaměstnanosti a zvýšený výskyt drogově závislých osob.

Obec realizuje v návaznosti na bezpečnost a prevenci kriminality několik aktivit, které se zaměřují na preventivní opatření a mají tak za úkol posílit preventivní činnosti v rámci

sociálně patologických jevů obyvatelstva jako příkladem lze uvést snížit ničení veřejného majetku, snížit výskyt vandalismu a jiné drobnější kriminality.

Bezpečnostní opatření v obci Obrnice doplňuje také činnost domovníků, dále pak kamerový systém, besedy na školách v rámci primární prevence, vzájemná komunikace a spolupráce subjektů relevantních v této oblasti.

V obci funguje pozice referenta, ten řeší splátkové kalendáře, programy k posilování kompetencí lidí k řádnému užívání bydlení v bytových jednotkách.

Dále je třeba zmínit také projekt s názvem Kruh pomoci rodinám v Obrnicích, ten je zaměřen na podporu inovativních služeb zejména pro ohrožené rodiny a děti v Obrnicích.

Pro rok 2020 obec Obrnice prezentovala následující programy prevence kriminality. Prvním projektem byl Asistent prevence kriminality 2020, kdy byly vyčísleny celkové náklady na 2 932 000 Kč s žádostí o dotaci ve výši 2 638 500 Kč. (mostecky.denik.cz 2021)

Dále pak projekt Domovník – preventista 2020 s celkovými náklady 445 800 Kč, kde byla žádost o dotace ve výši 278 400 Kč. (mostecky.denik.cz 2021)

Dalším projektem byl Investiční techniky pro rodiny 2020 s celkovými náklady 244 200 Kč, žádost o dotaci byla ve výši 219 200 Kč. (mostecky.denik.cz 2021)

Posledním projektem pro rok 2020 obce Obrnice je Příměstský tábor 2020 s celkovými náklady 115 000 Kč a výše dotace byla vyčíslena na 80 000 Kč. (mostecky.denik.cz 2021)

Celkové náklady v oblasti prevence kriminality obce Obrnice činily 3 737 000 Kč a žádost o dotace ve výši 3 216 100 Kč. (mvcr.cz 2020)

Bývalá starostka Drahomíra Miklošová za svůj boj se sociálně vyloučenými lokalitami dostala cenu Rady Evropy. Zároveň lze na příkladu Obrnic přesně popsat, jak se v Česku z normálních domů během pár let stane „ghetto“ a jak vznikají konflikty v oblasti rasové nenávisti. Můžeme se zároveň ptát, jak s těmito sociálně patologickými jevy dá bojovat a **jak moc je tento boj obtížný a drahý.**

Obec Obrnice má „dvě tváře“, jednou z nich je sídliště, které vypadá příjemně, je zde vybudovaná dlažba, hřiště, lavičky, kde je udržuje pořádek. Ovšem na druhé straně jsou v Obrnicích domy, které jsou prázdné a velmi zchátralé, některé z nich jsou obydlené, ale v dezolátním stavu, vchody jsou zdevastované, dveře rozmlácené, vytrhané zvonky a schránky, chodby plné odpadků. Mezi nimi stojí paneláky, jež jsou udržované s pěknou fasádou.

Dle jedné z reportáží s názvem „Mění se váš domov v ghetto? Tady zjistili, jak s tím bojovat“ byly uvedeny následujícího prohlášení: „*Obrnice se proslavily jako obec úspěšná v boji se sociálním vyloučením. Starostka Drahomíra Miklošová za to dokonce loni dostala cenu Rady Evropy. Zároveň se ale právě na příkladu Obrnic dá přesně popsat, jak se v Česku rodí „romský problém“.*“ (zpravy.aktualne.cz 2014)

„*Panelák zatáhl do maléru úvěr, který si vzalo zdejší sdružení vlastníků bytových jednotek (SVJ). V severních Čechách za krize prudce stoupla nezaměstnanost, v domě přibýlo neplatičů do společných fondů. Dokud to šlo, platilo SVJ za neplatičí členy, pak mu došel dech a samo přestalo splácet vlastní dluhy. Předloni odstříhli dům od dodávek distributoři tepla, teplé vody a elektřiny ve společných prostorách. Původní správce domu vypověděl služby, nahradila ho realitka z Mostu. Ta stěhuje do uvolněných bytů nejméně náročné klienty, hlavně Romy. Devastace nabrala na obrátkách a dům se během dvou let změnil v poloprázdnou ruinu.*“ (zpravy.aktualne.cz 2014)

V obci Obrnice s přílivem nových nájemní začala rapidně stoupat kriminalita, a tak přibývá i sousedských konfliktů. V této době se do Obrnic přistěhovala dnes již bývalá Drahomíra Miklošová, od roku 2006 byla spuštěna strategie, která měla zastavit příliv tzv. problematických lidí do obce. Díky získaným dotacím se prý povedly některé domy opravit. Obec tu s pomocí dotací také zřídila místo domovníka, díky tomu se podařilo zastavit devastaci.

„*Většina paneláků na obrnickém sídlišti je zadlužená u bank. Dlužníci v Obrnicích totiž zdaleka nejsou jen nezaměstnaní Romové.*“ (zpravy.aktualne.cz 2014)

Největším kamenem úrazu jsou majitelé bytů, kteří v Obrnicích nebydlí a byty pouze pronajímají. Ti vlastní hned několik bytů, inkasují peníze od svých podnájemníků, ale přitom neplatí za společné služby a do fondů oprav. Vůbec nekomunikují a nejsou k sehnání.

Bývalá starostka Obrnic konstatovala situaci pro jednu z reportáží o Obrnicích takto: „*I tak dělá nedoplatek na nájemném trvale kolem osmi milionů korun, obec má však ve svých bytech nájemníky pod kontrolou. Mzdy se platí z dotací.* „*Domovníky dělají Romové. Je s nimi výborná zkušenost.*“ (zpravy.aktualne.cz 2014)

Druhou reportáží s názvem: Milionové dotace pro romskou vesnici. Má drahý boj smysl?

Jedním z hlavních problémů této obce, byl fakt, že se musela vyrovnávat s přílivem stovek Romů. Dnes představují Romové téměř polovinu zdejších obyvatel z toho je vysoké procento žáků základních škol ze sociálně vyloučených rodin (téměř 50 %).

V této reportáži říká dnes již bývalá starostka. *„Základem je bydlení, ale taky bezpečnost, zaměstnanost, vzdělání, sociální služby, rozvoj a obnova infrastruktury. A taky veřejný a společenský život, protože dřív tu nebylo kam jít.“* (zpravy.aktualne.cz 2021)

Obec v roce 2014 zaměstnávala čtyři APK (tři z nich byli Romové). Ti, měli za úkol chodit po Obrnicích a hlídali pořádek, především v podobě zákazu pití alkoholu na veřejnosti, znečišťování zeleně a dodržování nočního klidu. Vodili nejmenší školáky přes silnici a večer dohlíželi na to, aby děti nebyly po nocích na ulicích.

„Romové mají mezi svými lidmi autoritu, dohled funguje. Obec je prošpikována kamerami napojenými na dispečink mosteckých strážníků. Veřejná prostranství jsou monitorována 24 hodin denně.“ (zpravy.aktualne.cz 2021)

Domovníci ovšem nemohli pracovat na plný úvazek, jelikož obec neměla dostatek finančních prostředků, a tak za svou práci dostávali čtyři tisíce měsíčně, proto pobírali sociální dávky a tyto peníze měli pouze „na přilepšenou“, ovšem dávky pobírali stále.

Kromě toho obec zaměstnávala natrvalo přibližně třicet lidí na veřejně prospěšné práce, jejich mzdy hradil úřad práce. (romea.cz)

„Skupina, jež se rekrutuje hlavně z Romů, uklízí veřejné plochy a obecní budovy, zajišťuje obsluhu sběrného dvora, dozor na hřištích, někteří dělají řidiče. Potíž je ale v tom, že nikdo ze zájemců si neudrží práci natrvalo, protože tomu brání zákon. Úřad práce nesmí dotovat místo pro jednoho člověka dlouhodobě. A tak se zaměstnanci střídají.“ (zpravy.aktualne.cz 2021)

Obec před deseti lety založila tzv. Centrum sociálních služeb, které poskytuje sociální poradenství, provozuje nízkoprahové zařízení, kde mohou mladiství efektivně a plnohodnotně trávit svůj volný čas. Hlavním cílem tohoto centra je pomoci dle slov bývalé starostky Obrnic Drahomíry Miklošové: *„Překonávat sociální hendikep začínajícím školákům, vštěpovat rodičům zásady a návyky, které nejsou Romům z ghatt vlastní. Dosáhnout ovšem změny zavedených zvyklostí v rodinách, kde dorůstá už třetí generace lidí žijících výhradně ze sociálních dávek, je obtížné.“* (zpravy.aktualne.cz 2021)

Problémem je také fakt, že tito lidé jsou zvyklí na podmínky SVL, nechtějí změnu a jejich život v bytech bez teplé vody, elektřiny a základního sociálního zabezpečení líbí. Místní se přistěhovali např. z Kadaně a tvrdili, že zažili mnohem horší bydlení. Může za to také malá nabídka práce v Ústeckém kraji, mnohdy nelze nabídnout adekvátní práci a v mnoha případech vůbec žádnou.

Závěrečná část reportáže z ústeckých Obrnic pojednává o tom, že se paní Drahomíře Miklošové povedlo zlepšit pořádek a uklidnit konflikt mezi starousedlíky Obrnic a přistěhovalci. Ovšem její úsilí stálo neskutečných dvě stě milionů korun českých, tyto finanční prostředky byly vkládány do Obrnic za posledních deset let v podobě dotací, grantů a programů na podporu v zaměstnanosti. V roce 2006 popisuje studie sociologa Ivana Gabala v Obrnicích SVL s extrémní nezaměstnaností.

Bývalá starostka Drahomíra Miklošová chtěla problém řešit a věnovat se mu, proto uvedla, že: *„Musíme se smířit s tím, že s námi Romové žijí. A snažit se spolu vycházet. Romové nemá smysl zkoušet převychovávat nebo měnit. Mají jiný naturel. Musí se ale naučit respektovat platná pravidla. Na druhou stranu musí mít podmínky pro svou kulturu, život svých rodin. Musíme umět žít vedle sebe, respekt musí být vzájemný.“* (zpravy.aktualne.cz 2021)

Jako palčivý problém, který uvedla, byl fakt, že tak zadluženým lidem, jako žijí v Obrnicích, se nevyplatí pracovat. Pokud uzavřou smlouvu a nastoupí do práce, ihned je bude kontaktovat exekutorský úřad a začnou jim strhávat velké sumy z jejich výplat, ostře kritizovala nastavený systém sociálních dávek v České republice, ale také špatnou vymahatelnost práva.

Níže uvedené informace jsou poskytnuty od paní Bc. Švábové (preventistka mostecké městské policie), jedná se o klíčové činnosti preventistů v oblasti prevence kriminality města Most a vybrané projekty v oblasti prevence kriminality. Jako příklad lze uvést dlouhodobou spolupráci s osobami a rodiny v krizi a prevence sociálního vyloučení, volnočasové a prorodinné aktivity, setkání školních metodiků prevence, celorepublikové setkání preventistů MP, předávání poznatků týkající se dětí a mládeže, zanedbávání povinné školní docházky, prostituce, alkohol a návykové látky, útěky z domova a výchovných ústavů, zanedbávání, zneužívání práv a povinností plynoucích z rodinné odpovědnosti, nezajištění dostatečného zdroje obživy pro svěřené děti, násilí na svěřených dětech atd.

Dále je nezbytně nutná a klíčová spoluúčast na akcích pro širokou veřejnost. Jako příklad lze uvést Okresní kolo mladých cyklistů, pořadatelem je BESIP a MÚ Litvínov, cílovou skupinou jsou žáci I. a II. stupně základních škol. Mladý záchranář pořadatelem je HZS ÚK, cílovou skupinou jsou žáci základních škol.

Dětský den v Podkrušnohorském muzeu, kde je pořadatelem Podkrušnohorské muzeum a cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi, široká veřejnost.

Poté projekt MP realizovaný v rámci prevence tzv. Školní dohledová služba. Tento projekt je realizován od roku 2007.

Projekt Školní dohledová služba je koncipován formou dohledové, monitorovací, bezpečnostní a kontrolní činnosti.

Činnost zajišťují pracovníci MP Most. Realizace samotného projektu probíhá na základě spolupráce MP Most a Úřadem práce v Mostě spolu se základními školami v Mostě. Pro základní školy nepředstavuje zapojení se do tohoto projektu žádné finanční zatížení. Jednotliví pracovníci jsou vybaveni jednotným pracovním oděvem a pracovními pomůckami, jež jsou potřebné pro výkon stanovené činnosti.

Získané informace a poznatky v průběhu vykonávání stanovené činnosti předávají pracovníci nadřízenému pracovníkovi.

Den pro celou rodinu v bezpečné dopravě v rámci prevence kriminality je tato akce koncipována formou zábavně informačního programu pro širokou veřejnost, kdy jsou především pro děti připraveny stanoviště plné her a soutěží k dané problematice, dále jsou zde preventivní divadelní vstupy.

Pro dospělé návštěvníky jsou připraveny preventivně informační stánky směřované vždy ke konkrétní problematice. Doprovodný program v podobě her a soutěží byl zajištěn neziskovými organizacemi zapojenými do Komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Most.

Je nutno podotknout, že neziskové organizace již v předešlých letech spolupracovaly na zajištění akce Den pro celou rodinu.

Dále je žádoucí zmínit také akci s názvem Senioři, kdy finanční zajištění akce je součástí projektu nesoucího název Bezpečný Most, ten je spolufinancován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

S ohledem na fakt, že jsou senioři a osoby s handicapem jednou z nejohroženějších skupin obyvatelstva v oblasti bezpečnosti, byla tato akce koncipována preventivně informační formou. Kdy byly cílové skupině předávány informace týkající se upozornění na možná nebezpečí, a to nejen v rizikových místech, dále byla cílová skupina informována o zvyšování osobní bezpečnosti na ulici, ale též v domě.

V tomto směru byly informace předávány návštěvníkům akce prostřednictvím strážníků MP, APK a policistů. Dalším tematickým okruhem byla oblast zvyšování

bezpečnosti majetku. Součástí hlavního programu byly také aktivity podporující paměť, tvořivost, jemnou motoriku nebo komunikativnost v doprovodu živé hudby.

V místě konání akce byl zajištěn zdravotnický dohled dvou pracovníků Českého červeného kříže a stánek s občerstvením. APK se přímo podíleli na organizačním zajištění před akcí, v jejím průběhu a po samotném ukončení.

Ze strany široké veřejnosti byla v průběhu akce vznesena řada dotazů k činnosti APK a možnost jejich kontaktování v různých situacích.

3.3.3 SWOT analýza sociálně vyloučených lokalit v Kralupech nad Vltavou

Tato podkapitola bude věnována SWOT analýze, které bude provedena na základě zkoumání sociálně vyloučených lokalit v Kralupech nad Vltavou. Sociálně vyloučené lokality se nachází v samotném městě Kralupy nad Vltavou, žádná z ORP Kralupy nad Vltavou nejsou evidovány jako SVL.

V níže uvedené SWOT analýze je u každého kvadrantu označení V (váha) a H (hodnocení). Váha jednoho kvadrantu se bude rovna 100 % a hodnocení bude uvedeno na škále od 1 do 5, přičemž 1 je nejméně, 5 je nejvíce.

SWOT analýza
SVL Kralupy nad Vltavou

VNITŘNÍ VLIVY	SILNÉ STRÁNKY	V	H	SLABÉ STRÁNKY	V	H
	Činnost APK v SVL.	0,05	4	SVL pouze ve městě.	0,1	5
	Iniciace změnit situaci SVL.	0,05	3	Finančně náročná oblast.	0,1	5
	Méně SVL v průběhu let.	0,3	5	Výskyt drogově závislých v SVL.	0,1	4
	Vzdělávání SVL.	0,1	3	Náročné začlenění SVL.	0,2	3
	Aktivní projekty v SVL.	0,2	5	Dlouhodobá nezaměstnanost.	0,1	3
	SVL nejsou v ORP.	0,2	5	Nízká životní úroveň.	0,1	4
	Efektivní práce se SVL.	0,1	4	Obyvatelé jsou většinou závislí na dávkách.	0,1	4
				Obyvatelé mají ve většině exekuce.	0,1	4
				Neochota změny ze strany obyvatel SVL.	0,1	4
	CELKEM	4,55		CELKEM	-3,9	

VNĚJŠÍ VLVIVY	PŘÍLEŽITOSTI	V	H	HROZBY	V	H
	Více projektů pro SVL.	0,1	4	Zvýšení kriminality.	0,3	5
	Snížení kriminality.	0,2	5	Chudoba.	0,05	4
	Zvýšení životní úrovně.	0,2	5	Nenávist vůči obyvatelstvu SVL.	0,2	5
	Úplné odstranění SVL.	0,4	5	Naprosté odloučení.	0,2	5
	Aktivní zapojení na trh práce.	0,1	4	Zatížení systému v celorepublikovém měřítku.	0,05	4
				Navýšení počtu SVL.	0,2	5
	CELKEM	4,8		CELKEM	-4,9	

SWOT analýza postup: Jednotlivé body (silné a slabé stránky, příležitosti a hrozeb) byly vynásobeny (váha x hodnocení), poté byly jednotlivé body sečteny a zapsáno jako celkem. Kvadranty (silné stránky a příležitosti) vyšly v kladných číslech, celkový výsledek 9,35. Kvadranty (slabé stránky a hrozby) se též sečetly, ovšem vyšly v záporných číslech, celkový výsledek -8,8. Poté se sečetly oba výše uvedené výsledky. **Konečný výsledek této SWOT analýzy tedy vyšel na 0,55.**

Cílem této SWOT analýzy bylo zmapovat současnou situaci v oblasti sociálně vyloučených lokalit v Kralupech nad Vltavou. V návaznosti na současnou situaci v této oblasti je nutno podotknout, že SVL, které dříve byly v ORP Kralupy nad Vltavou (obec Zlosyň a Zlončice), se povedlo tyto obce začlenit a nyní nejsou vedeny jako sociálně vyloučené. Přesto se v samotném městě nachází několik SVL, jsou to převážně ulice či pouze domy.

Vzhledem ke zkoumané oblasti, které je brána jako negativní jev, Kralupy nad Vltavou si počínají skvěle ve svém snažení odstranit tyto lokality nebo je více začlenit.

Výsledek této SWOT analýzy tedy nelze brán jako velmi negativní. V Kralupech nad Vltavou je vidět, že se situace v průběhu let zlepšuje a tyto lokality nezatěžují přespříliš výše uvedený územní celek. Kralupy nad Vltavou stále hledají zlepšení a daří se jim dostat situaci v této oblasti pod kontrolu z výše uvedených dat.

3.3.4 SWOT analýza sociálně vyloučených lokalit v Mostě

Tato podkapitola bude věnována SWOT analýze, které bude provedena na základě zkoumání sociálně vyloučených lokalit v Mostě. Sociálně vyloučené lokality se nachází nejen v samotném městě Most, ale také z ORP Most byly vybrány Obrnice.

V níže uvedené SWOT analýze je u každého kvadrantu označení V (váha) a H (hodnocení). Váha jednoho kvadrantu se bude rovna 100 % a hodnocení bude uvedeno na škále od 1 do 5, přičemž 1 je nejméně, 5 je nejvíce.

SWOT analýza SVL Most						
VNITŘNÍ VLIVY	SILNÉ STRÁNKY	V	H	SLABÉ STRÁNKY	V	H
	Činnost APK v SVL.	0,3	4	SVL mimo město (v ORP).	0,2	5
	Iniciace změnit situaci SVL.	0,1	3	SVL ve městě.	0,2	5
	Spolupráce města se SVL.	0,3	5	Finančně náročná oblast.	0,05	5
	Vzdělávání SVL.	0,1	3	Mnoho SVL v oblasti.	0,1	5
	Aktivní projekty v SVL.	0,2	5	Náročné začlenění SVL.	0,05	3
				Dlouhodobá nezaměstnanost.	0,05	3
				Nízká životní úroveň.	0,05	4
				Obyvatelé jsou většinou závislí na dávkách.	0,05	4
				Obyvatelé mají ve většině exekuce.	0,05	4
				Výskyt drogově závislých v SVL.	0,05	4
				Dlouhotrvající stav.	0,1	5
				Neochota změny ze strany obyvatel SVL.	0,05	4
	CELKEM	4,3		CELKEM	-4,55	

VNĚJŠÍ VLIVY	PŘÍLEŽITOSTI	V	H	HROZBY	V	H
	Více projektů pro SVL.	0,2	4	Zvýšení kriminality.	0,3	5
	Snížení kriminality.	0,3	5	Chudoba.	0,05	4
	Zvýšení životní úrovně.	0,3	5	Nenávist vůči obyvatelstvu SVL.	0,2	5
	Aktivní zapojení na trh práce.	0,2	4	Naprosté odloučení.	0,2	5
				Zatížení systému v celorepublikovém měřítku.	0,05	4
				Navýšení počtu SVL.	0,2	5
	CELKEM	4,6		CELKEM	-4,9	

SWOT analýza postup: Jednotlivé body (silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby) byly vynásobeny (váha x hodnocení), poté byly jednotlivé body sečteny a zapsáno jako celkem. Kvadranty (silné stránky a příležitosti) vyšly v kladných číslech, celkový výsledek 8,9. Kvadranty (slabé stránky a hrozby) se též sečetly, ovšem vyšly v záporných číslech, celkový výsledek -9,45. Poté se sečetly oba výše uvedené výsledky. **Konečný výsledek této SWOT analýzy tedy vyšel na -0,55.**

Cílem této SWOT analýzy bylo zmapovat současnou situaci v oblasti sociálně vyloučených lokalit v Mostě. **Výsledek této SWOT analýzy lze chápat spíše negativně. Tato SWOT analýza vyšla v záporném čísle, což značí špatnou situaci v oblasti sociálně vyloučených lokalit. SVL se nachází nejen na území ORP Most ale také přímo v samotném městě Most. SVL je zde mnoho a jedná se o dlouhotrvající problém, i přes veškerou snahu vedení města i odborníků v oblasti prevence kriminality se nedaří dostat situaci plně pod kontrolu. Proto by bylo žádoucí více finančních prostředků především**

na vzdělávání (finanční gramotnost), snaha více pochopit SVL a snažit se je aktivněji začlenit, věnovat jim ještě větší pozornost nejen odborníky ale také široké veřejnosti.

4 Sumarizace výsledků výzkumného šetření

Tato kapitola bude obsahovat shrnutí výše uvedeného výzkumného šetření. Jelikož toto šetření bylo rozsáhlejší, tato kapitola shrne jednotlivé body terénních zjištění a vyhodnotí předem stanovené výzkumné otázky. Tato kapitola bude promítnuta v samotné závěrečné kapitole této diplomové práce. V této části práce bude autorka vyhodnocovat výzkumné otázky, jež byly předem stanoveny.

Jednotlivými výzkumnými otázkami jsou: **Jak probíhá proces získání dotací na jednotlivé programy prevence kriminality?**

Jak ovlivňují dotace úspěšnou implementaci programu prevence kriminality?

Jaká je míra zpětné vazby pro odbor prevence kriminality po implementaci jednotlivých programů prevence kriminality?

Na základě získaných literárních zdrojů, dokumentů, podkladů a využitých metod v praktické části práce lze konstruktivně-kriticky zhodnotit naplnění výzkumných otázek. Z předchozí kapitoly je možno sumarizovat získaná data a informace.

Na základě provedení sekundární analýzy textu dokumentů týkajících se prevence kriminality lze pozitivně konstatovat množství informací a dostupných dat pro zpracování. První kapitolou s názvem Dotační programy pro prevenci kriminality byly vydefinovány cíle Strategie a Koncepce. Strategie prevence se zaměřuje především na pomoc obětem trestných činů, odhalování tzv. latentní kriminality, dále na podporu a rozvoj systému prevence kriminality, poté na situační prevence kriminality, jež je nedílnou a klíčovou součástí zkoumané problematiky mj. prevence kriminality a dalším prioritním cíle je koordinovanější a komplexnější přístup k bezpečnosti sociálně vyloučených lokalit.

Koncepce se zaměřuje na možnost více informovat širokou veřejnost o vývoji bezpečnostní situace v jejím okolí. Rozšířit nabídku programů zaměřujících se na zvýšení bezpečnosti a pocitu bezpečí. Pocit bezpečí má vzbuzovat u obyvatel právě Policie ČR.

Dále bylo popsáno detailněji průběh dotačního řízení, který je postaven na prezentaci projektu odborníky, kde lze získat určitý počet bodů za splnění jednotlivých požadavků. Dotační řízení je logicky uspořádáno a stanoveno za využití jasných vydefinovaných pravidel a postupů, které je nutno přesně dodržet.

Strukturované rozhovory spolu s jinou formou komunikace s aktéry dotačního řízení zkoumané problematiky umožnilo lépe pochopit zkoumanou problematiku. Odpovědi se zakládaly zejména na dokumentech, jež se týkaly dotačního řízení. Otázky byly záměrně pokládány ve výše uvedeném pořadí z důvodu náročnosti tematiky od samotného úvodu do průběhu dotačního řízení až po zpětnou vazbu a samotnou implementaci projektů v oblasti prevence kriminality. Odpovědi se většinou shodovaly, ať už odpovídali odborníci z Ministerstva vnitra či Středočeského a Ústeckého kraje. Ministerstvo vnitra má svou metodiku, kterou striktně dodržuje a dle ní také postupuje. Kraje si sestavují rozpočet a jednotlivé projekty v této oblasti, ve většině případů se ovšem dotace nezíská v plné výši, o kterou jednotlivé subjekty žádají. Díky těmto rozhovorům spolu s jinou formou komunikace lze zodpovědět následující výzkumné otázky. **Jak probíhá proces získání dotací na jednotlivé programy prevence kriminality?** Průběh získání dotace je následující kraj či obec musí vyplnit žádost s povinnými přílohami, pokud nejsou tyto náležitosti dodrženy nelze dotace získat. Dotační proces pro žadatele tedy začíná vyhlášením tzv. Výzvy (v polovině prosince), kdy jsou společně s touto Výzvou zveřejněny také Zásady s podmínkami a povinnými přílohami, spolu s tzv. metodickými náležitostmi a doporučeními pro jednotlivé typy projektů a požadavků např. určitý strategický dokument nebo Bezpečnostní analýza.

Po přijetí žádostí proběhne na MV ČR formální kontrola a následně jsou žádosti předány na kraje k externímu hodnocení. Hodnotitelé mají kompletní žádost k dispozici dva týdny. Po obdržení externího hodnocení projektu proběhne na MV ČR příprava pro jednání Hodnotící komise (členové této komise mají projekty a žádosti cca k dispozici týden před jednáním a samozřejmě i na samotném jednání).

Poté žadatel svůj projekt představí ten, kdo se pohybuje a zná zkoumanou problematiku (prevenci kriminality). Žadatel o dotaci má přibližně 30 minut na představení svého projektu, který se poté hodnotí podle šablony. Významnou roli hraje tedy dostatečný počet bodů při externím hodnocení kraje/obce a kladné hodnocení Hodnotící komise.

Poté proběhne samotné jednání, ze kterého vzejde doporučení (schválit či neschválit) pro RVPPK, jenž na svém jednání doporučení schvaluje. Po posuzování je zhotoven zápis, který je uveřejněn na webu MV ČR.

Každý subjekt, jemuž jsou dotace přiděleny, musí vypracovat závěrečnou zprávu, která obsahuje souhrn vynaložených finančních prostředků, vše musí odpovídat. Může se stát, že je část dotací vrácena z důvodu nevyčerpání. Dále musí každý žadatel o dotace napsat

tzv. zpětnou vazbu na projekt, pokud je úspěšným, pomůže to žadateli získat body navíc při následujícím dotačním řízení v tom samém projektu prevence kriminality.

Jak ovlivňují dotace úspěšnou implementaci programu prevence kriminality?

Na tuto otázku zazněly z terénního výzkumného šetření různé odpovědi. Na úrovni Ministerstva vnitra ČR rozhoduje především cíl a účel projektu, ze žádostí musí být jasné, co je náplní a jak chtějí žadatelé cílů a účelů dosáhnout. Oba zkoumané kraje (Středočeský a Ústecký) odpověděly ve většině souhlasně. Z analýzy tohoto procesu a dokumentů lze podotknout, že záleží především na samotném projektu, Jedná se spíše o rutinní projekty jako např. Kamerový systém, Asistent prevence kriminality, Domovník-preventista, z předchozích let se tyto projekty velice osvědčily, proto jsou stále využívány, i přesto že jsou finančně náročnější. Lze tedy konstatovat, že projekt je tím nejdůležitějším aspektem, ale cena také není opomíjena.

Jaká je míra zpětné vazby pro odbor prevence kriminality po implementaci jednotlivých programů prevence kriminality? K této otázce nejdetailnější odpověděli odborníci zkoumané problematiky z Ministerstva vnitra. Každý realizátor tedy úspěšný žadatel o dotaci má povinnost dodat závěrečné obsahové a finanční vyhodnocení projektu dle Zásad a dlouhodobé vyhodnocení efektivity projektu (nejčastěji po 2 až 3 letech). Bez tohoto vyhodnocení není možná další podpora, jedná se o jednu z formálních podmínek na poskytnutí dotace v dalším roce. Formulář vyhodnocení je pak pojat jako obraz žádosti, pokud se v žádosti žadatel k něčemu vyjadřuje, popř. zavazuje, měl by se pak ve vyhodnocení vyjádřit k tomu, jaký byl výsledek implementovaného projektu v oblasti prevence kriminality.

Samotná praktická část se také zaměřila na významný projekt v oblasti prevence kriminality s názvem Asistent prevence kriminality, kde byl stěžejním dokument Metodika APK, kde je přesně vydefinována práce asistentů prevence kriminality a veškeré důležité poznatky a informace o této oblasti. Tato Metodika je napsána velice odborně a detailně, zároveň lze informace získané z tohoto dokumentu aplikovat do praxe. Část této práce obsahovala také rozhovory se samotnými mentorkami těchto asistentů, z důvodu hlubšího poznání této oblasti. Rozhovory poskytly informace o náplni práce APK. Mentorky zhodnotily nejen silné stránky (motivace a samotné nadšení APK i mentorek), ale také slabé stránky (nižší finanční ohodnocení těchto asistentů) tohoto projektu.

Na samotný projekt a rozhovory byla provedena SWOT analýza, jejím cílem bylo zhodnotit funkčnost projektu s názvem Asistent prevence kriminality. Jedná se o projekt, jenž je finančně náročnější, není garantováno snížení kriminality ani trestné činnost, a samotní

asistenti prevence kriminality nemusí svou práci vykonávat efektivně nebo na výše uvedené pozici nevydrží dlouhodobě, přesto je projekt velice úspěšným a v celorepublikovém měřítku velice využívaným. Lze tedy konstatovat, že projekt APK je nejen klíčovým ale též velmi přínosným ve zkoumané problematice.

A poslední částí praktické části této diplomové práce byla analýza SVL v Kralupech nad Vltavou a v Mostě, v jedné z podkapitol byly detailněji popsány tyto lokality, z hlediska časového se jednalo nejen o popis současného stavu problematiky ale také popis zkoumané problematiky z předchozích let. Za SVL v Mostě byla zvolena obec Obrnice, u Kralup nad Vltavou byly zvoleny dvě obce, které nyní nejsou považovány za SVL, proto se šetření současného stavu zaměřilo na SVL městských částí Kralup nad Vltavou. Veškerá získaná zjištění byla založena na sekundární analýze vybraných dokumentů. Tyto dokumenty se věnovaly problematice SVL.

Na základě získaných dat a informací autorka provedla další dvě SWOT analýzy na jednotlivé SVL ve výše uvedených ORP.

Na základě jedné ze SWOT analýz, jež se orientovala na Kralupy nad Vltavou, se samotný výsledek této analýzy nelze brán jako velmi negativní. V Kralupech nad Vltavou lze vysledovat, že se situace v oblasti SVL v průběhu let zlepšuje. Tyto lokality nezatěžují přespříliš tuto ORP. Kralupy nad Vltavou stále hledají zlepšení a daří se jim dostat situaci v této oblasti pod kontrolu z výše uvedených dat.

Druhá SWOT analýza se specializovala na ORP Most se zaměřením na obec Obrnice. Cílem výše uvedené analýzy bylo zmapovat současnou situaci v oblasti SVL v Mostě. Konečný výsledek lze chápat spíše negativně. Tato SWOT analýza vyšla v záporném čísle, což značí špatnou situaci SVL. SVL se nachází nejen na území ORP Most ale i přímo ve městě Most. SVL je zde mnoho a jedná se o dlouhotrvající problém, i přes veškerou snahu vedení města i odborníků v oblasti prevence kriminality se nedaří dostat situaci plně pod kontrolu.

Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo konstruktivně-kriticky zhodnotit organizační proces související s dotacemi ve zkoumané problematice, kterou je prevence kriminality v České republice. Tento cíl byl naplněn zejména v praktické části práce, kde byly pomocí sekundární analýzy textu vydefinovány nejen cíle spolu se samotným obsahem stěžejních dokumentů, ale také byl detailněji popsán procesu dotačního řízení.

Z uvedených dat lze uvést, že jedním z nejvíce využívaných dotačních projektů je projekt s názvem Asistent prevence kriminality, jenž se s dotačním systémem prevence kriminality Ministerstva vnitra úzce pojí. Právě proto byla provedena i SWOT analýza, která vydefinovala nejen slabé stránky projektu ale též hrozby. Poté byly stanoveny silné stránky a příležitosti, vzhledem k výsledku této provedené analýzy lze konstatovat, že je projekt správně vydefinován a tvoří základ správného přístupu k prevenci kriminality v České republice.

Teoretická část byla úvodem do zkoumané problematiky. Vydefinováním pojmu prevence kriminality a její stručný historický přehled na našem území, dále druhy prevence kriminality, kde velice důležitým pojmem je situační prevence kriminality. Teoretická část práce byla založena na vybraných teoriích prevence kriminality. Jednou z uvedených teorií nesoucí anglický název Broken Windows Theory (v překladu Teorie rozbitých oken). Tato teorie byla aplikována v praxi a potvrdila se. Výše uvedená teorie spočívá v tom, že v prostředí např. vybydlené domy, kasárny, společnost podporují k protispolečenskému jednání. V tomto prostoru bývají poházené odpadky či posprejované zdi nebo také rozbitá okna, což lidi evokuje k tomu, že zde mohou páchat drobnou i vážnější kriminalitu a nebudou za ni potrestáni.

Dále zahraniční zkušenosti ve vybraných státech pro bližší seznámení se zkoumanou oblastí. Z důvodu komplexního pojetí zkoumané problematiky bylo zapotřebí se věnovat nejen dotačnímu systému prevence kriminality Ministerstva vnitra, ale zaměřit se také na dotace a dotační řízení. Které projekty jsou více či méně užívané a k tomu bylo zapotřebí si vybrat subjekty, na kterých proběhne výzkumné šetření. Autorka zde zvolila Středočeský kraj ORP Kralupy nad Vltavou a Ústecký kraj ORP Most. Dále autorka vydefinovala projekty, které jsou často využívány ve spojitosti s prevencí kriminality a o které subjekty pravidelně žádají dotace. Dle dostupných dat lze konstatovat, že subjekty žádají o dotace, které bývají finančně náročnější, ale existují také projekty, které si obce či kraje financují ze svého rozpočtu. Jako příklad lze uvést zkoumanou ORP Kralupy nad Vltavou, kde se nejen uchází

o dotace např. v projektu Asistenta prevence kriminality či rozšiřování kamerového systému, ale také projekty, které si ORP hradí sama z vlastního rozpočtu např. Besedy o bezpečnosti nebo jiná preventivní opatření zejména pro žáky základních škol.

Během samotného zpracování diplomové práce se autorce dostalo příležitosti seznámit se s klíčovými aktéry ve zkoumané problematice, kteří jí poskytli stěžejní informace, díky kterým mohla zodpovědět na předem stanovené výzkumné otázky, př. jak probíhá samotný proces získání dotací. Samotný proces získání dotací je vcelku náročný, je zapotřebí zpracovat žádost s povinnými přílohami, dále projekt odprezentovat, na samotnou prezentaci má žadatel o dotace přibližně 30 minut, což je dle autorčina názoru poměrně málo času. Na následný výběr projektů Hodnotící komisí taktéž není příliš času. Velmi pozitivně hodnotí autorka samotnou Hodnotící komisi ve Středočeském a Ústeckém kraji, které je složena zejména z odborníků z praxe.

Autorka považuje ve zkoumané oblasti projektů prevence kriminality za nejtěžší část samotná implementace projektu, nelze totiž zajistit předem úspěšnost, z tohoto důvodu je v České republice dáván přednost spíše rutinním projektům. Tyto projekty se dělí na investiční a neinvestiční. V investiční oblasti se jedná o projekty situační prevence a nejčastěji podpořené projekty souvisí s Městskými dohlížecími kamerovými systémy (modernizace, rozšiřování, integrace analytických a inteligentních funkcí aj.). Z neinvestiční oblasti je to osvědčený a v obcích velmi žádaný projekt Asistent prevence kriminality. Mezi žádostmi o dotace se v posledních letech mnoho nových inovativních projektů tedy neobjevuje. Pokud se ovšem takový projekt objeví a jeho zaměření spadá do dotačního programu, bývá podpořen. Jako příklad lze uvést projekt na resocializaci a prevenci recidivy, těchto typů projektů je podáváno každý rok velmi málo. V návaznosti na projekty resocializace a prevence recidivy je nutno rozšířit nejen projekty ale také povědomí o této problematice. V České republice není na tuto oblast brán dostatečný zřetel. Efektivní proces resocializace umožní snížit riziko opakovaného páčání trestně činnosti.

Důležitým zjištěním v této diplomové práci je též srovnání situační a sociální prevence kriminality. Dle získaných dat lze konstatovat, že projekty zaměřující se na sociální prevenci kriminality jsou hůře měřitelné oproti projektům v oblasti situační prevence kriminality, je to zejména z důvodu toho, že sociální prevence kriminality zahrnuje také sociální aspekty jedinců, které nelze zobecnit, neboť na každého jedince mohou různá opatření působit jinak. Lépe měřitelná je tedy situační prevence kriminality, která se pojí s opatřením fyzické a technické ochrany.

Autorka se tedy ztotožňuje s tvrzením, které je uvedeno na oficiálních stránkách prevence kriminality v České republice: „Úspěšnost situační prevence je vysoká, je však podmíněna adekvátní volbou opatření a finančními a personálními prostředky do ní vložených. Těžiště odpovědnosti za opatření situační prevence nesou především občané a obce a v rámci vymezených kompetencí i Ministerstvo vnitra, respektive Policie ČR.“ (prevencekriminality.cz 2022)

Pro hlubší pochopení zkoumané problematiky v oblasti projektů prevence kriminality bylo také zapotřebí pochopit problematiku sociálně vyloučených lokalit, kde jsou vynakládány nemalé finanční prostředky.

Vybrané dokumenty v této diplomové práci hodnotí autorka velice pozitivně, lze v nich dohledat veškeré důležité informace a data, na které se dá poté navázat praktickými příklady. Dále velmi pozitivně hodnotí proaktivní přístup ke zkoumané problematice, s čímž se pojí také fakt, že Česká republika patří mezi nejbezpečnější země světa. Česká republika vynakládá prostředky i své síly na komplexní zajištění prevence kriminality pomocí situačních projektů prevence kriminality (technika aj.), ale také sociálních projektů prevence kriminality (Domovník – preventista aj.).

Výše uvedenému tvrzení též nasvědčuje fakt, že dle statistických přehledů kriminality se celkové počty registrovaných trestných činů v průběhu let snižují. (nku.cz nedat.)

I díky efektivním projektům prevence kriminality došlo dle statistik Nejvyššího kontrolního úřadu České republiky „k největšímu poklesu mezi roky 2011 a 2018 došlo u majetkové trestné činnosti (takřka o 50 %).“ (nku.cz nedat.)

Jednou z věcí, kterou autorka musí zmínit, jsou získané finance na tuto oblast, jak se k tématu vyjádřil JUDr. Michal Barbořík (ředitel odboru prevence kriminality) na konferenci k tématu bezpečnostních hrozeb, prevence a veřejného pořádku. Ten sdělil, že Ministerstvo vnitra navrhlo na léta 2022 až 2027 částku 360 mil. Kč na prevenci kriminality. Dále bylo zmíněno, že v tomto roce zažádalo o dotace na programy prevence kriminality celkem 180 obcí z celé České republiky. Tato konference se konala v Praze dne 5. dubna 2022, a autorka se této akce zúčastnila osobně. Autorka práce zastává názor, že by se do této oblasti mělo investovat více peněz. Jedná o velmi užitečnou investici, která zajistí posun v oblasti bezpečnosti České republiky. Dotazovaní se jednohlasně shodli, že klíčovým aspektem úspěšnosti projektu jsou též finance a celý proces financování.

Důkazem je také dokument s názvem Kontrolní závěr z kontrolní akce 18/20 Peněžní prostředky státu určené na prevenci kriminality, kde jsou uvedeny statistiky financování prevence kriminality v České republice, kde je uvedeno, že MV ČR přidělilo dotace ve výši

72 mil. Kč na kamerové systémy, 88 mil. Kč na projekt Asistent prevence kriminality a zbylých 65,4 mil. Kč na ostatní projekty/aktivity. (Kontrolní závěr z kontrolní akce 18/20 Peněžní prostředky státu určené na prevenci kriminality 2019)

Ministerstvo vnitra ČR je jedním z hlavních a klíčových aktérů v oblasti prevence kriminality v letech 2015-2018 investovalo do Středočeského kraje více než 23 mil. Kč a do kraje Ústeckého více než 36 mil. Kč, (Kontrolní závěr z kontrolní akce 18/20; Peněžní prostředky státu určené na prevenci kriminality 2019), čímž lze poukázat také na fakt, že finance nemusí být na prvním místě v oblasti prevence kriminality pro kraje či obce.

Iniciativu a efektivní řízení v oblasti prevence kriminality je očividná v ORP Kralupy nad Vltavou, kde projekty fungují v podobě aktivit, rozšíření povědomí u rizikových osob ale i široké veřejnosti. Kralupy nad Vltavou působí na poli prevence kriminality naprosto výborně, vystačí si i s vlastním rozpočtem. Sociálně vyloučené lokality se jim podařilo v ORP odstranit a ostatní tzv. rizikové lokality nacházející se v městských částech, se jim daří udržovat pod kontrolou bez větších potíží. Aktivita v oblasti sociálně vyloučených lokalit nelze upřít ani v ORP Most, kde je ovšem situace tíživější a jedná se o dlouhodobý tíživý problém této obce s rozšířenou působností. I přes veškerou snahu byla např. obec Obrnice v minulých letech obcí s největším podílem v počtu osob s exekucemi.

Proaktivní přístup v problematice prevence kriminality lze uvést také v projektu s názvem Mapa kriminality, jenž perfektně popisuje situace páčání trestné činnosti ve všech částech České republiky.

Z dat, která uvádí tzv. Mapa kriminality, lze vyčíst, že Kralupy nad Vltavou, kde je tzv. index kriminality 4,2, což je ve srovnání ostatními ORP a městy velmi příznivý výsledek. V Mostě je index kriminality 20,3 a v obci Obrnice 19,8. (mapakriminality.cz 2022)

Ve srovnání počtu obyvatel Kralup nad Vltavou s více jak 18 tisíci obyvateli a Most s více jak 66 tisíci obyvatele je výše uvedený index hůře srovnatelný, ovšem výše uvedený index v obci Obrnice s téměř 2,2 tisíci obyvateli je velmi nepříznivým výsledkem šetření. Proto by se měla zaměřit pozornost zejména na Ústecký kraj, ale v celorepublikovém měřítku je velice důležitým doporučením samotná podpora všech krajů, měst či obcí v oblasti prevence kriminality. Dalším doporučením lze uvést možnost více informovat zejména širokou veřejnost o této problematice a zaměřit se zejména na sociálně vyloučené lokality, kterým je zapotřebí pomoci a snažit se je začlenit do společnosti a pomoci jim s problémy především ve finanční sféře. Více je vzdělávat a upozornit je na možnost následků výše uvedených dlouhodobých problémů, které tyto lokality sužují.

Autorka této diplomové práce cíl naplnila a zodpověděla výzkumné otázky, dále ji doplnila o poznatky, jež byly zjištěny během výzkumného šetření.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

BAILEY, S. Local government economics: principles and practice. 1st ed. London: Macmillan, 1999, xiii, 359 s. ISBN 0-333-66908-8.

BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 1999, xxvii, 416 s. ISBN 80-7179-264-0.

CLARKE, Ronald V., ed. 1997. Situational Crime Prevention: Successful Case Studies. 2nd edition. New York: Harrow and Heston, 1997. ISBN 0-911577-39-4.

CRAWFORD, Adam a Karen EVANS. 2017. Crime Prevention and Community Safety. In: Leibling, A, Maruna, S and McAra, L, (eds.) The Oxford Handbook of Criminology (sixth edition). Oxford University Press, Oxford. ISBN 9780198719441

GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. 2014. Kriminologie. A., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3.

HALÁSEK, Dušan. Rozhodování ve veřejném sektoru. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2004. ISBN 80-248-0570-7.

INTER-AGENCY CO-OPERATION AND COMMUNITY-BASED CRIME PREVENTION: Some Reflections on the Work of Pearson and Colleagues, ADAM CRAWFORD, MATTHEW JONES

KRULÍK, Oldřich. 2019. Studie mapující a srovnávající zahraniční zkušenosti, související s měřením a vyhodnocováním efektivity projektů a programů prevence kriminality.

KUBEČKA, Karel. 2017. Analýza rizik 2: SWOT Analýza. Praha: AMBIS. Vysoká škola., 2017.

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-86199-23-1.

MATOUŠKOVÁ, Ingrid. 2013. Aplikovaná forenzní psychologie. Praha: Grada, 2013. Psýché (Grada). ISBN 978-80-247-4580-0.

NOVOTNÝ, Oto, Josef ZAPLETAL a kol. 2004. Kriminologie. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-026-2.

ZAITCH, Damián. Trafficking Cocaine: Colombian Drug Entrepreneurs in the Netherlands. Netherlands: Kluwer Law International, 2002. ISBN 9041118829.

Analýza – prevence kriminality: Doplnující informace ke kontrolní akci č. 18/20. Česká republika Kontrolní nejvyšší úřad [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/kontrola/analyzy/analyza---prevence-kriminality-id10661/>

Asistent prevence kriminality. <https://www.bezpecnekralupy.cz/> [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.bezpecnekralupy.cz/asistent-prevence-kriminality/>

Asistent prevence kriminality. Ministerstvo vnitra [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/isdoc/docDetail.aspx?docid=21680157&docType=ART&chnum=2>

CMZS ČR. 2012. Projekt Bezpečná země [online]. Praha: Cech mechanických zámkových systémů ČR, 2012. Dostupné z: <https://cmzs.cz/PROJEKT-BEZPECNAZEME>

Co jsou dotace ve smyslu českých zákonů?. Oživení [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.oziveni.cz/faqs/co-jsou-dotace-ve-smyslu-ceskych-zakonu/>

DORN, Nicholas. U.K. Policing of Drug Traffickers and Users: Policy Implementation in the Context of National Law, European Traditions, International Drug Conventions, and Security After 2001. *Journal of Drug Issues*. 2004, 34(3), 18.

Dotační proces. Dotační info [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/dotace-aktualne/>

Informace o schválení projektů Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2020. Ministerstvo vnitra [online]. 2020 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-schvaleni-projektu-programu-prevence-kriminality-na-mistni-urovni-na-rok-2020.aspx>

INTER-AGENCY CO-OPERATION AND COMMUNITY-BASED CRIME PREVENTION: Some Reflections on the Work of Pearson and Colleagues. *Oxford Academic* [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://academic.oup.com/bjc/article-abstract/35/1/17/348070>

KONÍČEK, Tomáš. 2018a. Asistent prevence kriminality – specifický projekt prevence kriminality pro obce a města. *Deník veřejné správy* [online]. Praha: Triada, spol. s r.o., 2019, 17. 5. 2018. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6755499>

KUBÁTOVÁ, Zuzana. Milionové dotace pro romskou vesnici. Má drahý boj smysl?. *Zprávy aktuálně* [online]. 11. 3. 2014 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/ustecky/milionove-dotace-pro-romskou-vesnici-ma-drahy-boj-smysl/r~2c9ad7a2a90811e38113002590604f2e/>

LICHNOVSKÝ, Jakub a Martina JAVOROVÁ. Úskalí čerpání dotací z Evropských strukturálních fondů – operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. ucetnikavarna.cz

[online]. Wolters Kluwer a.s. Publikováno 19. 4. 2010. ISSN 2464-6873. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9601v12475-uskali-cerpani-dotaci-z-evropskych-strukturalnich-fondu/?search_query=Lichnovsk%C3%BD&search_results_page=5

Mapa kriminality Kralupy nad Vltavou. Mapa kriminality [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/>

Mapa kriminality Most. Mapa kriminality [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/>

Mapa kriminality Obrnice. Mapa kriminality [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/>

MILLER, J. Mitchell, ed. 2014. The Encyclopedia of Theoretical Criminology [online]. Chichester, UK: John Wiley & Sons, 2014 [cit. 2019-09-19]. DOI: 10.1002/9781118517390. ISBN 9781118517390. Dostupné z: [mistni-urovni-na-rok-2019-zasady-pdf.aspx_](#)

MV ČR. 2016. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR 2016. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/soubor/strategie-pre-vence-kriminality-2008-2011-strategie-pdf.aspx_

MV ČR. 2018. *Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2019: MV-128362-1/OPK-2018* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/vyzva-program-prevence-kriminality-na->

MV ČR. 2019b. *Republikový výbor pro prevenci kriminality: Obecné informace o Republikovém výboru pro prevenci kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2019. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/rvppk-republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality.aspx_

MV ČR. 2019f. *Poradní sbor pro situační prevenci kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2019. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/prevence-kriminality-poradni-sbor-pro-situacni-prevenci-kriminality.aspx_

MV ČR. 2019g. *Specifické programy prevence kriminality: Prevence domácího násilí* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2019. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/specificke-programy-prevence-taiminality.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d_

MV ČR. 2019h. *Preventivní projekt „Bezpečná země“* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2019. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/specificke-programy-prevence-taiminality.aspx?q=Y2hudW09OO%3d%3d_

MV ČR. 2019ch. *Vyhlášení Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2019* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2019. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vyhlaseni-programu-prevence-kriminality-na-mistni-urovni-na-rok-2019.aspx>

NKÚ: Není jasné, jaký přínos měla čtvrtmiliardová podpora prevence kriminality. ČT24 [online]. 17. 6. 2019 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2844470-nku-neni-jasne-jaky-prinos-mela-ctvrtmiliardova-podpora-prevence-kriminality>

Nový projekt Programu prevence kriminality města Kralupy nad Vltavou. Prevence kriminality [online]. 13. 6. 2019 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/novy-projekt-programu-prevence-kriminality-mesta-kralupy-nad-vltavou/>

Obrnice chtějí statistické dotace na prevenci kriminality. Mostecký deník [online]. 27.11.2013 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://mostecky.denik.cz/zlociny-a-soudy/obrnice-chteji-statisticove-dotace-na-prevenci-kriminality-20131127.html>

Obrnice už získaly na dotacích 140 milionů a chtějí další. Romea.cz [online]. 21.3.2017 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obrnice-uz-ziskaly-na-dotacich-140-milionu-a-chteji-dalsi>

Obrnice: O nás v tisku. Obrnice, Chanov, České Zlatníky [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.ouobrnice.cz/obec/o-nas-v-tisku/>

Odbor prevence kriminality. Ministerstvo vnitra [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odbor-prevence-kriminality.aspx>

PADOWITZ, Kenneth. 2019. Rational Choice as a Theory of Crime. HG.org: Legal Resources [online]. 2019. Dostupné z: <https://www.hg.org/legal-articles/rational-choice-as-a-theory-of-crime-38193>

Prevence – Kralupy nad Vltavou. Město Kralupy [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mestokralupy.cz/fr/mesto/policie/mestska-police/prevence/>

Prevence kriminality – Kralupy nad Vltavou. Město Kralupy [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mestokralupy.cz/mestsky-urad/odbory-meu/odbor-socialnich-veci-skolstvi-a-kultury/prevence-kriminality/>

Prevence kriminality. Prevence kriminality [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/>

Program prevence kriminality a extremismu – „Úsvit“. Ministerstvo vnitra [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/npo/clanek/program-prevence-kriminality-a-extremismu-usvit.aspx>

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2007, sp. zn. 32 Cdo 922/2007. Nejvyšší soud [online]. Nejvyšší soud, © 2007. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR

Slovník pojmů. Informační portál o dotacích pro podnikatele [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.oppik.cz/slovník-pojmu/d>

SVATOŠ, Roman. Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. ISBN 978-80-86708-21-8.

ŠTEFUNKOVÁ, Michaela a Jaroslav ŠEJVL. Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky. Praha: TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5.

TÝČ, Vladimír. Základy práva Evropské unie pro ekonomy. 4. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-7201-478-1. s. 15-29.

VICHLENDÁ, Milan a Ivan KRČEK. 2011. Kriminologie: Studijní opora [online]. Karviná: Střední odborná škola ochrany osob a majetku, 2011. Dostupné z: <https://www.sosoom-zlin.cz/media/skripta/kriminologie.pdf>

Violent Crime Control and Law Enforcement Act of 1994: U.S. Department of Justice. Office Of Justice Programs [online]. 1994 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.ncjrs.gov/txtfiles/billfs.txt>

VOJTÍŠEK, Petr. 2012. Výzkumné metody: Metody a techniky výzkumu a jejich aplikace v absolventských pracích vyšších odborných škol [online]. Praha: Vyšší odborná škola sociálně právní, 2012 [cit. 2021-10-07]. ISBN 978-80-905109-3-7. Dostupné z: <http://skoly.praha.eu/files/=84121/Skripta-i-i-i-V%C3%BDzkumn%C3%A9%20metody.pdf>

Vyhlášení Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2021. Ministerstvo vnitra [online]. 2021 [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/isdoc/docDetail.aspx?docid=22286618&doctype=ART>

WELSH, Brandon a David P. FARRINGTON. 2012. The Oxford handbook of crime prevention. New York, NY: Oxford University Press, 2012. ISBN 9780199396696.

Zásady pro poskytování dotací. Ministerstvo kultury [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/zasady-pro-poskytovani-dotaci-518.html>

Zhodnocení implementace fondů EU. Dotace EU [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/zhodnoceni-implementace-fondu-eu>

Právní předpisy

Usnesení vlády č. 22/1993

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, v platném znění.

Zákon č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění.

Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), § 3 písm. a), v platném znění.

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, v platném znění.

Dokumenty

Analýza sociálně vyloučených lokalit v České republice.

Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti.

Audit národní bezpečnosti Ministerstvo vnitra České republiky 2016.

Bezpečnostní analýza za rok 2020 Kralupy nad Vltavou.

Komunitní plán sociálních služeb města Kralupy nad Vltavou 2020-2024.

Kontrolní závěr z kontrolní akce 18/20 Peněžní prostředky státu určené na prevenci kriminality.

Kralupy nad Vltavou Situační analýza v oblasti sociálního vyloučení.

Program prevence kriminality Kralupy nad Vltavou.

Sociodemografická analýza na území Kralupy nad Vltavou a obcí ORP Kralupy nad Vltavou.

Sociodemografická analýza na území Most a obcí ORP Most.

Strategický plán města Kralupy nad Vltavou.

Strategický plán města Most.

Strategický plán prevence kriminality 2019-2020 Kralupy nad Vltavou.

Strategický plán sociálního začleňování obce Obrnice pro roky 2015 – 2018 Revize č.1 platná do konce roku 2021.

Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Mostu na období 2017-2019.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027.

Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2022.

Závěrečná zpráva Programu prevence kriminality za rok 2020 Analýza města - zkrácená verze Kralupy nad Vltavou.

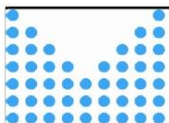

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2019.

Zpráva o stavu romské menšiny v ORP Kralupy nad Vltavou za rok 2018.

Seznam příloh

Přílohy

1. příloha Formulář Žádosti o státní účelovou dotaci I., II., III. část.
2. příloha Formulář Závěrečná zpráva realizace projektu I., II. část.
3. příloha Formulář Závěrečná zpráva o vyhodnocení akce.
4. příloha Systém prevence kriminality v České republice.
5. příloha Projekt a dotační řízení.
6. příloha Území ORP Kralupy nad Vltavou.
7. příloha Území ORP Most.
8. příloha Dotazník pro APK.
9. příloha Přihláška k výběrovému řízení APK.
10. příloha Kalendář akcí prevence kriminality v Kralupech nad Vltavou.
11. příloha Kalendář akcí prevence kriminality v Mostě I. a II. část.

		MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY		Příloha č. 2 PREVENCE SE MUSÍ VYPLATIT	
PROGRAM PODPORA BEZPEČNOSTI V OBCÍCH V SOUVISLOSTI S MIGRACÍ - 2019 až 2020					
FORMULÁŘ ŽÁDOSTI O STÁTNÍ ÚČELOVOU DOTACI					
I.					
Žadatel - obec					
Počet obyvatel					
IČO	00				
Kód územní jednotky (LAU 1 - okres, NUTS 3 - kraj ve tvaru CZ0XX):					CZ0
Adresa	Ulice:	PSČ:	Obec/město:	Kraj (VÚSC)	
Telefon		Fax	E-mail		
Statutární zástupce		Jméno	Příjmení	Pozice	
		titul před jménem	titul za jménem		
Telefon		Fax	E-mail		
Program schválen usnesením zastupitelstva (rady)			číslo	ze dne	
Bankovní spojení - číslo účtu u ČNB					/ 0710
Počet projektů					
Celkové finanční náklady na realizaci programu					
Podíl žadatele a jiných subjektů odlišných od státu na financování programu					
Celková výše požadované dotace					
Pracovní skupina prevence kriminality (nebo obdobný subjekt) - označte křížkem správnou možnost.		ano	ne	od roku	
Osoba odpovědná za program					
Instituce / funkce		Jméno	Příjmení		
Adresa	Ulice:	PSČ:	Obec/město:		
Telefon		Fax	E-mail		
Bezpečnostní situace (na území žadatele)		2017	2018	rozdíl	Index 2018
Nápad tr. činnosti na území žadatele (počet evidovaných přečinů i zločinů)				0	#####
Uvedte bezpečnostní problémy obce, které předložené projekty řeší:					
Uvedte názvy koncepčních / strategických materiálů předkladatele, se kterými je Program v souladu (Plán prevence kriminality, komunitní plán, Integrovaný plán rozvoje města, střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v kraji, apod.).					

Program podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací - 2019 až 2020

1. příloha Formulář Žádosti o státní účelovou dotaci I. část.

Zdroj: www.mvcr.cz/soubor/pz-ii-kolo-p2-formular-zadosti-pdf.aspx.

MINISTERSTVO VNITRA
ODBOR PREVENCE KRIMINALITY

II.				
Seznam projektů				
(podle stanovených priorit)				
Priorita	Název projektu	Celkové náklady	Podíl obce nebo jiného subjektu odlišného od státu	Požadovaná dotace (zaokrouhlit na celé tisíce dolů)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
Suma		0,00	0,00	0,00

Program podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací - 2019 až 2020

1. příloha Formulář Žádosti o státní účelovou dotaci II. část.
Zdroj: www.mvcr.cz/soubor/pz-ii-kolo-p2-formular-zadosti-pdf.aspx.

**Obsahové vyhodnocení programu Podpora bezpečnosti
v obcích v souvislosti s migrací – 2019 až 2020**

OBECNÉ PODMÍNKY

Zadatel	
Počet obyvatel	
Celková výše přidělené dotace	

REALIZOVANÉ PROJEKTY	Celkem	Sočiální	Situační	Informace pro občany
Celkový počet projektů podpořených státní účelovou dotací				

Bezpečnostní situace (na území žadatele)	2018	2019	rozdíl	Index 2019
Nápad tř. činnosti na území žadatele (počet evidovaných přečinů i zločinů)				

Program podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací – 2019 až 2020

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O REALIZACI PROJEKTU

OBECNĚ ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE	
Název projektu	
Druh projektu*	
Zadatel	
Osoba odpovědná za projekt	
Dodavatelská organizace projektu (kdo jej provedl-realizoval-dodal)	

Naplnění cílů projektu

Vliv projektu na cílovou skupinu (včetně počtu osob dotčených realizací projektu)

Uveďte, zda nastaly změny v původním plánu aktivit a výstupů nebo harmonogramu a odůvodněte je.

*sociální prevence, situační prevence, informace pro občany

Program podpora bezpečnosti v obcích v souvislosti s migrací – 2019 až 2020

Zpráva k závěrečnému vyhodnocení akce

1. Číslo akce v EDS: [Klikněte sem a zadejte text.](#)
2. Přesný název akce v EDS: [Klikněte sem a zadejte text.](#)
3. Účastník programu: [Klikněte sem a zadejte text.](#)
4. Smluvní závazek uzavřen (dne, s kým, předmět smlouvy)
(v případě uzavření více smluvních závazků se vypíšíou všechny)

Datum uzavření	Dodavatel	Předmět smlouvy

Pro přidání dalšího řádku klikněte do poslední buňky vpravo dole a stiskněte klávesu [Tab](#).

5. Byla poskytnuta finanční záloha dodavateli na plnění předmětu smlouvy

ANO NE

(pokud ANO uvede se identifikace všech smluvních závazků s uvedením případné zálohy)

Datum uzavření	Dodavatel	výše zálohy

Pro přidání dalšího řádku klikněte do poslední buňky vpravo dole a stiskněte klávesu [Tab](#).

6. Skutečně dosažené hodnoty indikátorů nebo projektovaných parametrů z Rozhodnutí
(*nestačí uvést, že byly splněny!*)

Název indikátoru/parametru	Plánovaná hodnota*	Měrná jednotka	Skutečně dosažená hodnota

* při nastavení intervalu se uvede minimální hodnota/maximální hodnota

Pro přidání dalšího řádku klikněte do poslední buňky vpravo dole a stiskněte klávesu [Tab](#).

7. Stručné hodnocení dosaženého cíle v případě, že byl stanoven v Rozhodnutí
[Klikněte sem a zadejte text.](#)
8. Celkové vynaložené finanční prostředky (v Kč na dvě desetinná místa)
[Klikněte sem a zadejte text.](#)
9. Realizace akce ukončena dne: [Klikněte sem a zadejte text.](#)
(uvede se datum podpisu posledního dodacího listu, předávacího protokolu apod.)
10. Financování akce ukončeno dne: [Klikněte sem a zadejte text.](#)

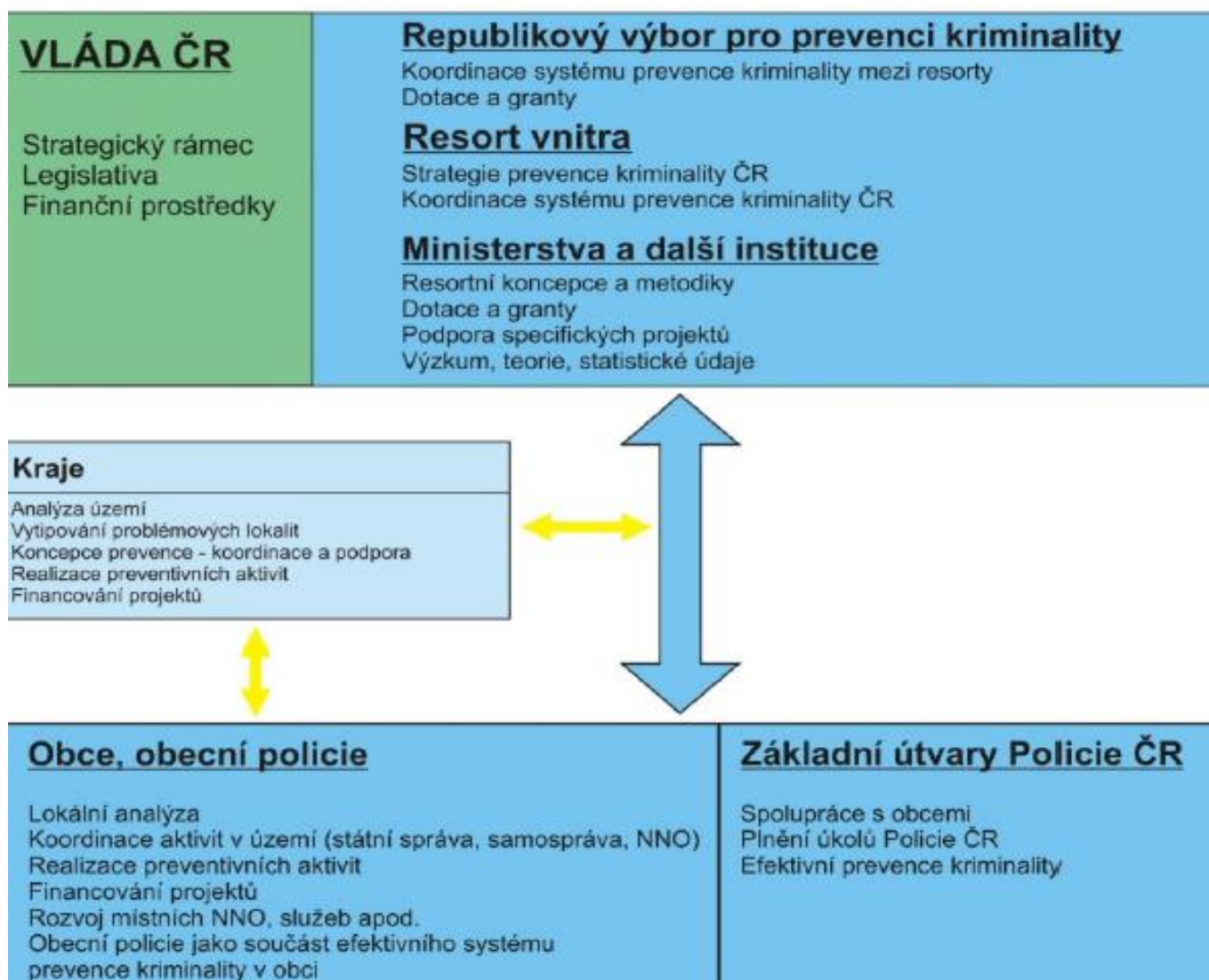
Vypracoval: [Klikněte sem a zadejte text.](#)

Dne: [Klikněte sem a zadejte text.](#)

3. příloha Formulář Závěrečná zpráva o vyhodnocení akce.

Zdroj: www.mfcr.cz/assets/cs/media/Vyh_2006-560-Pr-003_Priloha-c-3-k-vyhlasce-c-5602006-Sb-Vzor-formulare-pro-zaverecne-vyhodnoceni-akce.pdf.

SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

4. příloha Systém prevence kriminality v České republice.

Zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020.

Projekt a dotační řízení

1. Přípravná fáze projektu

- Vydefinování projektu a vytyčení jednotlivých cílů
- Zpracování podkladů pro žádost o dotaci na projekt
- Vytvoření samotné žádosti

2. Žádost o dotaci projektu

- Zpracování povinných příloh k žádosti a jejich kompletnost
- Odeslání žádosti o dotaci
- Schválení žádosti poskytovatelem dotací a zpracování veškeré potřebné dokumentace

3. Realizace projektu

- Uzavření smlouvy o poskytnutí dotace
- Vlastní realizace projektu

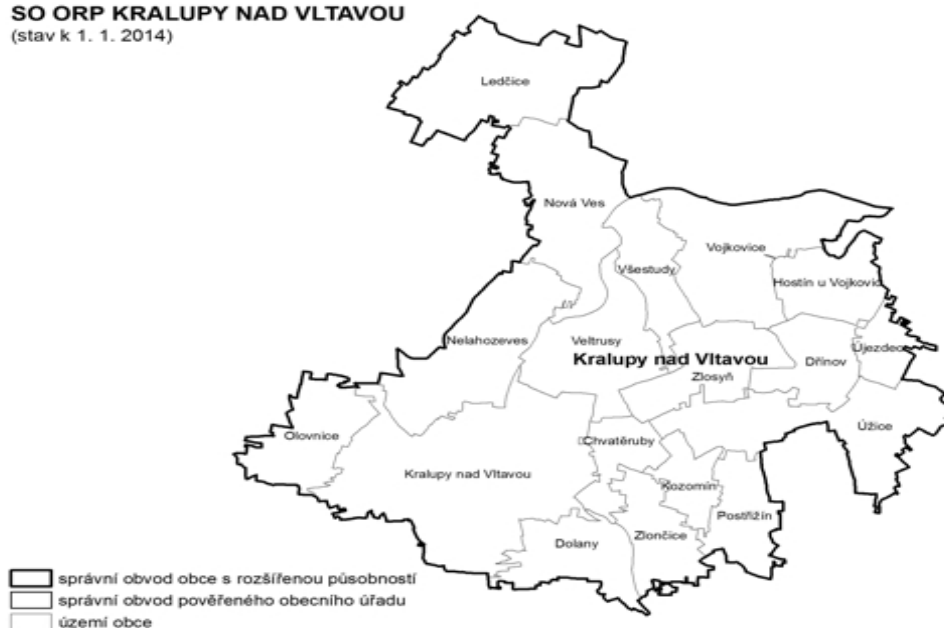
4. Čerpání dotace projektu

- Povinnost publikovat projekt veřejnosti
- Vyhodnocení projektu a podání žádosti o platbu
- Zpětná vazba o udržitelnosti projektu

5. příloha Projekt a dotační řízení.

Zdroj: Vlastní zpracování.

SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU
(stav k 1. 1. 2014)

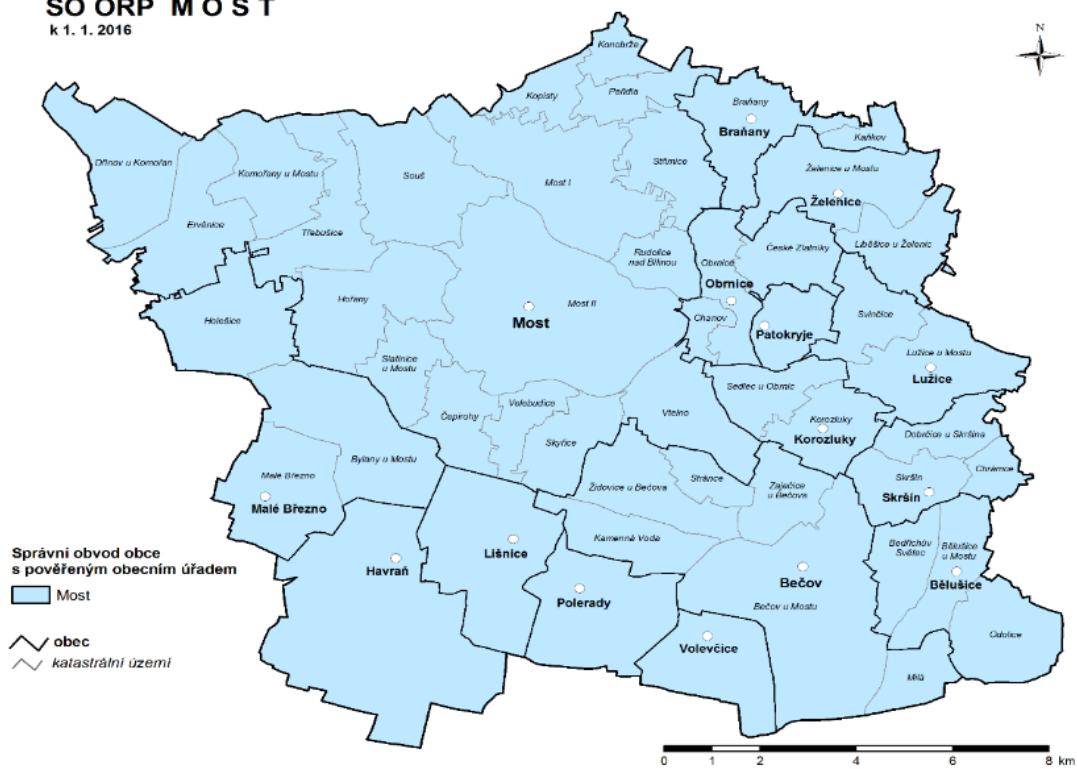

Správní obvod obce s rozšířenou působností **KRALUPY NAD VLTAVOU** je vymezen územím obcí:
Dolany, Dřínov, Hostín u Vojkovic, Chvatěruby, Kozomín, Kralupy nad Vltavou, Ledčice, Nelahozeves, Nová Ves, Olovnice, Postřizín, Újezdec, Úžice, Veltrusy, Vojkovice, Vřestudy, Zlončice, Zlosyň.

6. příloha Území ORP Kralupy nad Vltavou.

Zdroj: www.czso.cz/csu/xs/2111_so_orp_kralupy_nad_vltavou.

SO ORP MOST
k 1. 1. 2016

7. příloha Území ORP Most.

Zdroj: www.czso.cz/csu/xu/orp_most.

DOTAZNÍK	
<p>k výběrovému řízení pro zájemce o pracovní pozici Asistent prevence kriminality</p> <p>Dotazník reaguje na vyhlášenou Výzvu pro výběr kandidátů na pozici Asistent prevence kriminality. Asistent prevence kriminality bude zaměstnancem Městské policie města Litvínov.</p> <p>Výběrové řízení je součástí realizace individuálního projektu Asistent prevence kriminality ESF OP LZZ reg. č. CZ.1.04/3.3.00/61.00003 se zaměřením na oblast podpory integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce.</p>	
Jméno a příjmení /rodné příjmení/	
Datum a místo narození	
Rodinný stav	
Státní příslušnost	
Číslo OP	
Adresa Trvalého/přechodného bydliště	
Nejvyšší dokončené vzdělání	
Poslední zaměstnavatel (od-do) /úřad práce/	
Zdravotní stav /zdravotní omezení/	
Stanovené sračky ze mzdy	
ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ	
<p>Prohlašuji, že:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsem státním občanem ČR; - jsem zdravotně způsobilý (tj. na základě lékařské prohlídky způsobilý k výkonu práce v noci, ve směnném provozu, schopen obchůzkové činnosti, práce s PC); - jsem nebyl v posledních třech letech odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo v posledním roce pro trestný čin spáchaný z nedbalosti; - není proti mně vedeno trestní stíhání a ani jsem nebyl v posledním roce opakovaně (dvakrát a vícekrát), uznán vinným z přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku; - nepobírám starobní důchod; - že veškeré údaje jsem uvedl dle svého největšího vědomí a svědomí; jsem si vědom skutečnosti, že v opačném případě toto může mít za následek vyřazení z projektu Asistent prevence kriminality. 	
Datum	
Podpis	
Za správnost: Ministerstvo vnitra ČR odbor prevence kriminality	

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

8. příloha Dotazník pro APK.

Zdroj: Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti.

PŘÍLOHA č. 05

viz	pojem	obsah	pozn.
ad) 08.	Výběrové řízení	<p style="text-align: center;"><u>Přihláška k výběrovému řízení</u></p> <p style="text-align: center;">přihlašuji se do výběrového řízení k obsazení funkčního místa Asistent prevence kriminality</p> <p>Jméno, příjmení, titul:</p> <p>Datum narození:</p> <p>Místo narození:</p> <p>Státní příslušnost:</p> <p>Číslo občanského průkazu:</p> <p>Trvalý pobyt uchazeče:</p> <p>Přílohy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dotazník pro APK + Motivační dopis 2. výpis z rejstříku trestů 3. lékařský posudek o zdravotní způsobilosti 4. fotokopie dokladu o nejvyšším ukončeném vzdělání <p style="text-align: center;"><u>Čestné prohlášení o pravdivosti údajů</u></p> <p>já, ..., narozen .....</p> <p>bytem .....</p> <p>tímto čestně prohlašuji, že v Přihlášce k výběrovému řízení a Dotazníku pro APK jsem uvedl pravdivé, přesné a úplné údaje a jsem si vědom případných právních následků, pokud bych úmyslně uvedl nepravdivé, nepřesné či neúplné údaje.</p> <p>V ..... dne ..... podpis .....</p>	

9. příloha Přihláška k výběrovému řízení APK.

Zdroj: Asistent prevence kriminality: Metodika výběru, přípravy a činnosti.

4. Kalendář akcí na rok 2019

15. KVĚTNA	zahájení projektu „Společně proti kriminalitě“
ČERVEN	1. přednáška projektu „Společně proti kriminalitě“ 2. přednáška projektu „Společně proti kriminalitě“
6. ČERVNA	3. ročník akce BEZPEČNÝ DEN
14. – 21. ČERVNA	Preventivně vzdělávací pobyt pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin ORP Kralupy n. VI. - PAPERSEK
ZÁŘÍ	Loučení s prázdninami 3. přednáška projektu „Společně proti kriminalitě“
ŘÍJEN	4. přednáška projektu „Společně proti kriminalitě“ Ukončení projektu „Společně proti kriminalitě“
21. LISTOPADU	Noc venku
PROSINEC	Mikulášská besídka pro děti z PAPERSKU

10. příloha Kalendář akcí prevence kriminality v Kralupech nad Vltavou.

Zdroj: Program PK na rok 2019.

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH TÉMAT PRO PŘEDNÁŠKY, BESEDY A SETKÁNÍ
v I. pololetí roku 2019

PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ

- Seznámení s městskou policií
- Dopravní výchova   • chodci   • cyklisté - koloběžky
- Bezpečné chování   • doma   • venku
- Bezpečný kontakt se psy, chování ke zvířatům, zásady správného chovatele

ZÁKLADNÍ ŠKOLY – I. stupeň   (45 min./téma)

- Seznámení s městskou policií
- Dopravní výchova   • chodci   • cyklisté   • dopravní značky
- Záškoláctví
- Bezpečné chování   • doma   • venku
- Bezpečný kontakt se psy, chování ke zvířatům, zásady správného chovatele

ZÁKLADNÍ ŠKOLY – II. stupeň   (45 min./téma)

- Vandalismus
- Šikana
- Kyberšikana
- Závislosti (kouření, alkohol, výherní automaty)
- Kriminalita dětí a mládeže a trestní odpovědnost dětí a mládeže
- Jak se nestát obětí protiprávního jednání se zaměřením na mládež
- Činnost městské policie
- Dopravní výchova (chodec, cyklista, bezpečnostní prvky)

STŘEDNÍ ŠKOLY A UČILIŠTĚ   (45min./téma)

- Činnost městské policie
- Jak se nestát obětí protiprávního jednání se zaměřením na mládež + obecná kriminalita
- Domácí násilí
- Šikana + Kyberšikana
- Vandalismus
- Závislosti (kouření, alkohol, výherní automaty)

OSTATNÍ ORGANIZACE

mateřská centra, dětské kluby a centra, organizace sdružující seniory a osoby se zdravotním či sociálním znevýhodněním apod.

- dle individuální dohody

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH TÉMAT PRO PŘEDNÁŠKY, BESEDY A SETKÁNÍ
ve II. pololetí roku 2019

PŘEDŠKOLNÍ ZARÍZENÍ

(časové rozmezí dle pozornosti dětí)

- Seznámení s městskou policií
- Dopravní výchova   • chodci   • dopravní značky
- Bezpečné chování   • doma   • venku   • bezpečné prázdniny
- Povídání „nejen“ o pejskovi a kočičce
- Kamarádi a já – mezilidské vztahy

ZÁKLADNÍ ŠKOLY – I. stupeň

(45 min./téma)

- Činnost městské policie
- Dopravní výchova   • chodci   • cyklisté   • dopravní značky
- Násilí není normální I.
- Kybersvět není jen zábava I.
- Bezpečné chování   • doma   • venku   • bezpečné prázdniny
- Máme svá práva a povinnosti I.
- Povídání „nejen“ o pejskovi a kočičce

ZÁKLADNÍ ŠKOLY – II. stupeň

(45 min./téma)

- Činnost městské policie
- Násilí není normální
- Kybersvět není jen zábava II.
- Záškoláctví
- Život s „ne“závislostí
- Máme svá práva a povinnosti II.
- Kriminalita dětí a mládeže
- Bezpečnost v dopravě I.
- Jak předcházet krizovým situacím I.
- Správná komunikace, cesta k úspěchu

STŘEDNÍ ŠKOLY, UČILIŠTĚ A VOŠ

(45 – 90 min./téma)

- Činnost městské policie
- Bezpečnost v dopravě II.
- Domácí násilí
- Jak předcházet krizovým situacím II.
- Násilí není normální III.
- Kybersvět není jen zábava III.
- Právo a pořádek
- Správná komunikace, cesta k úspěchu

OSTATNÍ ORGANIZACE

mateřská centra, dětské kluby a centra, organizace sdružující seniory a osoby se zdravotním či sociálním znevýhodněním apod.

- dle individuální dohody

11. příloha Kalendář akcí prevence kriminality v Mostě II. část.

Zdroj: Program PK na rok 2019.